

Briselē, 2019. gada 29. maijā
(OR. en)

8573/19

Starpiestāžu lieta:
2018/0236(COD)

CODEC 950	MI 376
ESPACE 39	ENER 240
RECH 226	EMPL 232
COMPET 345	CSC 135
IND 148	CSCGNSS 5
EU-GNSS 19	CSDP/PSDC 177
TRANS 285	CFSP/PESC 292
AVIATION 82	CADREFIN 207
MAR 94	PE 203
TELECOM 187	

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulu (ES) Nr. 912/2010, Regulu (ES) Nr. 1285/2013, Regulu (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu 541/2014/ES – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2019. gada 15.–18. aprīlis)

I. IEVADS

Referents *Massimiliano SALINI* kungs (*PPE*, IT) Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā izklāstīja ziņojumu par regulas priekšlikumu. Ziņojumā bija iekļauts viens grozījums (grozījums Nr. 230) priekšlikumā.

Turklāt *GUE/NGL* politiskā grupa iesniedza divus grozījumus (grozījumus Nr. 228-229).

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2019. gada 17. aprīlī pieņēma grozījumu (grozījumu Nr. 230) regulas priekšlikumā.

Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ¹.

Tās pievienotā teksta daļas, kas nav izceltas pelēkā krāsā, pēc būtības, bet ar nelielām nekonsekvencēm atbilst kopīgajai izpratnei, kas tika panākta 2019. gada 26. februārī Parlamenta 8. sasaukuma (2014-2019) pēdējā trialoga sanāksmē. Pirms Padome pieņem savu nostāju, tādas nekonsekvences ir jāizlabo, tiklīdz ir panākta vienošanās par visu tekstu.

¹ Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

Savienības kosmosa programma un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra *I**

Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulu (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013, (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu 541/2014/ES (COM(2018)0447 – C8-0258/2018 – 2018/0236(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0447),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 189. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0258/2018),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 17. oktobra atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 6. decembra atzinumu²,
 - ņemot vērā tā priekšsēdētāja 2019. gada 25. janvāra vēstuli komiteju priekšsēdētājiem, kurā izklāstīta Parlamenta pieeja daudzgadu finanšu shēmas (DFS) nozaru programmām pēc 2020. gada,
 - ņemot vērā Padomes 2019. gada 1. aprīļa vēstuli Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, kurā apstiprināta abu likumdevēju sarunu laikā panāktā kopīgā izpratne,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus (A8-0405/2018),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju³;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV C 62, 15.2.2019., 51. lpp.

² OV C 86, 7.3.2019., 365. lpp.

³ Ar šo nostāju aizstāj 2018. gada 13. decembrī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0520).

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2019. gada 17. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/..., ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulu (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013, (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr 541/2014/ES

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 189. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

¹ Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa nostāja. Teksts, par kuru iestāžu sarunās nav panākta vienošanās, ir iezīmēts pelēkā krāsā.

tā kā:

- (1) Kosmosa tehnoloģija, dati un pakalpojumi ir kļuvuši neaizstājami Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvē un tiem ir būtiska loma daudzu stratēģisko interešu saglabāšanā. Savienības kosmosa nozare jau ir viena no konkurētspējīgākajām pasaulē. Tomēr jaunu dalībnieku parādīšanās un jaunu tehnoloģiju izstrāde rada apvērsumu tradicionālajos rūpniecības modeļos. Tādēļ Eiropas Savienībai ir ļoti būtiski joprojām saglabāt savu līderpozīciju starptautiskā līmenī, iegūstot plašu rīcības brīvību kosmosa jomā, veicināt zinātnes un tehnikas progresu un atbalstīt Savienības kosmosa nozares rūpniecības, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, jaunuzņēmumu un novatorisku uzņēmumu, konkurētspēju un inovācijas spēju.
- (2) *Būtu jāizmanto iespējas, ko kosmoss sniedz Savienības un tās dalībvalstu drošībai, kā īpaši norādīts 2016. gada jūnija Eiropas Savienības globālajā ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā, vienlaikus saglabājot programmas civilo raksturu un respektējot dalībvalstu konstitucionālajos tiesību aktos paredzētos iespējamās neitralitātes vai nepievienšanās noteikumus.* Kosmosa nozares attīstība vēsturiski ir saistīta ar drošību. Daudzos gadījumos kosmosa nozarē izmantotās iekārtas, komponenti un instrumenti, *kā arī kosmosa dati un pakalpojumi* ir divējāda lietojuma ■. *Tomēr Savienības drošības un aizsardzības politiku nosaka kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā saskaņā ar LES V sadaļu.*
- (3) Kopš 90. gadu beigām Savienība ir izstrādājusi pati savas kosmosa iniciatīvas un programmas, proti, Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienestu (EGNOS), pēc tam *Galileo* un *Copernicus*, kuras atbilst Savienības pilsoņu vajadzībām un publisko politikas jomu prasībām. Būtu ■ jānodrošina šo iniciatīvu nepārtrauktība *un* jāuzlabo *to nodrošinātie pakalpojumi*, lai tās *atbilstu lietotāju jaunajām vajadzībām*, saglabātu savu vadošo pozīciju saistībā ar jaunu tehnoloģiju attīstību un digitālo un informācijas un sakaru tehnoloģiju jomu pārmaiņām ■ un spētu īstenot tādas politiskās prioritātes kā klimata pārmaiņas, tostarp pārmaiņu *polārajā reģionā* uzraudzība, *transports*, drošība un aizsardzība.
- (3a) *Ir jāizmanto sinerģija starp transporta, kosmosa un digitālo sektoru, lai veicinātu jaunu tehnoloģiju plašāku izmantošanu (piemēram, e-zvans, digitālais tahogrāfs, satiksmes*

pārraudzība un pārvaldība, autonomā braukšana, bezpilota transportlīdzekļi un droni) un apmierinātu drošas un vienlaidu savienotības, stabilas pozicionēšanas, jaukto transportsistēmu un sadarbības vajadzības, tādējādi uzlabojot transporta pakalpojumu un nozares konkurētspēju.

- (3b) *Lai pilnībā izmantotu Programmas sniegtās priekšrocības visās dalībvalstīs un visi to iedzīvotāji, ir arī svarīgi veicināt sniegto datu, informācijas un pakalpojumu izmantošanu un pieņemšanu, kā arī atbalstīt lejupējos lietojumus, kas balstīti uz minētajiem datiem, informāciju un pakalpojumiem, izstrādi. Šajā nolūkā dalībvalstis, Komisija un atbildīgās struktūras varētu periodiski veikt informācijas kampaņas par ieguvumiem no Programmas.*
- (4) *Lai sasniegtu mērķus par rīcības brīvību, neatkarību un drošību, Savienībai ir jāizpilda priekšnoteikums gūt labumu no autonomas piekļuves kosmosam un spējas to droši izmantot. Tādēļ ir svarīgi, lai Savienība atbalstītu neatkarīgu, uzticamu un rentablu piekļuvi kosmosam, jo īpaši attiecībā uz kritisko infrastruktūru un tehnoloģiju, sabiedrības drošību un Savienības un tās dalībvalstu drošību. Tādēļ Komisijai vajadzētu būt iespējai koncentrēt palaišanas pakalpojumus Eiropas līmenī gan savām vajadzībām un pēc citu struktūrvienību, tostarp dalībvalstu, pieprasījuma saskaņā ar Līguma 189. panta 2. punkta noteikumiem. Lai saglabātu konkurētspēju straujas attīstības tirgū, izšķiroša nozīme ir arī tam, ka Savienībai joprojām ir piekļuve modernām, efektīvām un elastīgām raķešu palaišanas infrastruktūras iekārtām un iespēja izmantot piemērotas palaišanas sistēmas. Tādēļ, neskarot dalībvalstu un Eiropas Kosmosa aģentūras veiktos pasākumus, Programma varētu atbalstīt zemes infrastruktūras kosmosam pielāgojumus, tostarp Programmas īstenošanai nepieciešamos jaunus risinājumus, un satelītu palaišanai nepieciešamo kosmosa sistēmu pielāgojumus, ietverot Programmas komponentu īstenošanai nepieciešamās alternatīvās tehnoloģijas un inovatīvās sistēmas. Šīs darbības būtu jāveic saskaņā ar Finanšu regulu un ar mērķi panākt labāku Programmas izmaksu efektivitāti. Ņemot vērā to, ka nav paredzēts īpašs budžets, darbības, kas atbalsta piekļuvi kosmosam, neskartu Programmas komponentu īstenošanu.*
- (5) *Lai stiprinātu Savienības kosmosa nozares konkurētspēju un uzlabotu spējas savu sistēmu projektēšanā, būvniecībā un ekspluatācijā, Savienībai būtu jāatbalsta visas kosmosa nozares izveide, izaugsme un attīstība. Eiropas, reģionālā un valstu līmenī būtu jāatbalsta uzņēmējdarbībai un inovācijām labvēlīga modeļa rašanās, īstenojot tādas ierosmes kā*

kosmosa *platformu izveide*, kuros apvienotas kosmosa, digitālā un *citas nozares, kā arī lietotāji*. Kosmosa platformām būtu jācenšas veicināt uzņēmējdarbību un prasmes, vienlaikus meklējot sinerģiju ar digitālās inovācijas platformām. Savienībai būtu jāveicina Savienībā reģistrētu kosmosa uzņēmumu *radīšana un* paplašināšanās, lai palīdzētu tiem gūt panākumus, tostarp palīdzot šiem uzņēmumiem piekļūt riska finansējumam, ņemot vērā to, ka kosmosa nozares jaunuzņēmumiem Savienībā nav pienācīgas piekļuves privātajam kapitālam, kā arī *veicinot pieprasījumu* (pirmā līguma pieeja).

- (5xx) *Kosmosa vērtības ķēde parasti sadalās šādi: i) augšposms, kas ietver darbības, kuru rezultātā tiek izveidota darbspējīga kosmosa sistēma, tostarp izstrādes, ražošanas un palaišanas darbības un šādas sistēmas darbības, un ii) lejasposms, kas ietver ar kosmosu saistītu pakalpojumu un produktu nodrošināšanu lietotājiem. Arī digitālās platformas ir svarīgs kosmosa nozares attīstības atbalsta elements, kas nodrošina piekļuvi datiem un produktiem, kā arī rīkkopām, uzglabāšanai un skaitļošanas jaudām.*
- (5x) *Kosmosa jomā Savienība īsteno savu kompetenci saskaņā ar LESD 4. panta 3. punktu. Komisijai būtu jānodrošina Programmas ietvaros veikto darbību saskaņotība.*
- (5a) *Tā kā vairākām dalībvalstīm tradicionāli ir aktīvas ar kosmosu saistītās nozares, būtu jāatzīst nepieciešamība attīstīt un nobriedināt kosmosa rūpniecību dalībvalstīs ar jaunām spējām un nepieciešamība risināt ar tradicionālo kosmosa rūpniecību saistītās problēmas, ko rada “Jaunais kosmos”. Būtu jāveicina darbības, kas attīsta kosmosa nozares spējas visā Savienībā un veicina sadarbību starp kosmosa nozari, kura aktīvi darbojas visās dalībvalstīs.*
- (5b) *Programmas darbībām vajadzētu balstīties uz esošajām valstu un Eiropas spējām (t. i., spējām, kas ir pieejamas darbības veikšanas laikā) un gūt no tām labumu.*
- (6) *Ņemot vērā tās tvērumu un potenciālu palīdzēt risināt globālas problēmas, kosmosa darbībām ir izteikti starptautisks raksturs. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un ar to piekrišanu attiecīgās ES kosmosa programmas struktūras varētu piedalīties ar kosmosa programmu saistītu jautājumu risināšanā un starptautiskajā sadarbībā un sadarboties attiecīgajās nozaru ANO struktūrās. Attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar Savienības kosmosa programmu (“Programma”), Komisija Savienības vārdā un tās kompetences jomā varētu koordinēt darbu starptautiskā mērogā, jo īpaši lai aizsargātu Savienības un tās*

dalībvalstu intereses starptautiskos forumos, tostarp attiecībā uz frekvencēm *saistībā ar Programmu, neskarot dalībvalstu kompetenci šajā jomā. Savienībai, kuru pārstāv Komisija, ir īpaši svarīgi sadarboties Starptautiskās Cospas-Sarsat programmas struktūrās.*

- (6a) *Starptautiskā sadarbība ir īpaši nozīmīga, lai veicinātu Savienības kā globāla aktora lomu kosmosa nozarē un Savienības tehnoloģiju un rūpniecības nozarē, veicinot godīgu konkurenci starptautiskā līmenī, paturot prātā vajadzību nodrošināt pušu tiesību un pienākumu savstarpīgumu, un veicinātu sadarbību apmācības jomā. Starptautiskā sadarbība ir Kosmosa stratēģijas Eiropai pamatelements. Komisija izmantos ES kosmosa programmu, lai sniegtu ieguldījumu starptautiskajos centienos un gūtu labumu no tiem, izmantojot iniciatīvas, lai atbalstītu Eiropas tehnoloģiju un rūpniecību starptautiskā mērogā (piemēram, divpusējos dialogos, nozares darbsemināros, MVU internacionalizācijas atbalstā) un lai atvieglotu piekļuvi starptautiskajiem tirgiem un veicinātu godīgu konkurenci, izmantojot arī ekonomiskās diplomātijas iniciatīvas. Eiropas kosmosa diplomātijas iniciatīvām vajadzētu būt pilnīgā saskaņā ar ES rīcībpolitikām, prioritātēm un instrumentiem, kā arī papildināt tos, vienlaikus Savienībai kopā ar Savienības dalībvalstīm ir galvenā loma līderpozīciju starptautiskā mērogā saglabāšanā.*
- (7) *Neskarot dalībvalstu kompetenci, Komisijai kopā ar [] augsto pārstāvi un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm Programmas īstenošanas laikā būtu jāveicina atbildīga rīcība kosmosā, tostarp ar mērķi samazināt kosmosa atkritumu izplatīšanos, un jāizpēta iespēja Eiropas Savienībai pievienoties attiecīgajiem ANO līgumiem un konvencijām, un vajadzības gadījumā jāierosina atbilstoši priekšlikumi.*
- (8) Programmai ir līdzīgi mērķi kā citām Savienības programmām, jo īpaši programmai “Apvārsnis Eiropa”, InvestEU fondam, Eiropas Aizsardzības fondam un Regulā (ES) [Kopīgo noteikumu regula] norādītajiem fondiem. Tāpēc būtu jāparedz kopējs finansējums no minētajām programmām, ar nosacījumu, ka tās attiecas uz vienām un tām pašām **izmaksām**, jo īpaši, izmantojot papildu finansējuma kārtību no Savienības programmām, kurās pārvaldības kārtība to pieļauj, — vai nu secīgi pēc kārtas, vai pārmaiņus, vai apvienojot līdzekļus, paredzot kopīgu finansējumu darbībām, atļaujot, ja iespējams, inovācijas partnerības un finansējuma apvienošanas darbības. Tādēļ Komisijai Programmas īstenošanas laikā būtu jāveicina sinerģija ar citām saistītām Savienības programmām **un finanšu instrumentiem**, kas ļautu, ja iespējams, izmantot piekļuvi riska finansējumam, inovācijas partnerībām, kumulatīvajai finansēšanai vai finansējuma apvienošanai. *Tai būtu arī jānodrošina sinerģija un saskaņotība starp risinājumiem, kas*

izstrādāti attiecīgajās programmās, jo īpaši programmā “Apvārsnis Eiropa”, un risinājumiem, kas izstrādāti kosmosa programmā.

- (8a) *Saskaņā ar Finanšu regulas 191. panta 3. punktu nekādā gadījumā nav paredzēts vienas un tās pašas izmaksas no Savienības budžeta finansēt divreiz, piemēram, gan programmā “Apvārsnis Eiropa”, gan kosmosa programmā.*
- (9) Programmas politikas mērķi tiks arī skatīti kā finansēšanas un investīciju operācijām atbalsttiesīgas jomas, izmantojot fonda *InvestEU* finanšu instrumentus un budžeta garantiju, jo īpaši, kas paredzēti tā ilgspējīgas infrastruktūras un pētniecības, inovācijas un digitalizācijas politikas sadaļās. Finansiālais atbalsts būtu jāizmanto, lai novērstu tirgus neveiksmes vai suboptimālas ieguldījumu situācijas proporcionālā veidā, un darbībām nevajadzētu dublēt vai izspiest no tirgus privāto finansējumu vai kropļot konkurenci iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt ar uzskatāmu Eiropas pievienoto vērtību.
- (10) Saskaņotība un sinerģija starp programmu “Apvārsnis Eiropa” un Programmu veicinās konkurētspējīgu un inovatīvu Eiropas kosmosa nozari, stiprinās Eiropas autonomiju piekļuvē kosmosam un tā izmantošanā drošā un aizsargātā vidē un stiprinās Eiropas kā globāla aktora lomu. Revolucionārus risinājumus programmā “Apvārsnis Eiropa” atbalstīs dati un pakalpojumi, ko Programma darīs pieejamus pētniecības un inovācijas kopienai.
- (10a) *Lai maksimāli palielinātu Programmas sociālekonomisko atdevi, ir svarīgi uzturēt mūsdienīgas sistēmas, modernizēt tās atbilstīgi mainīgajām lietotāju vajadzībām un panākt, ka kosmosa nozares iedzīvītajā lejasposma lietojumu sektorā notiek jaunas norises. Savienībai būtu jāatbalsta darbības, kas saistītas ar pētniecības un tehnoloģiju attīstību vai attīstības agrīnajiem posmiem attiecībā uz Programmā noteiktajām infrastruktūrām, kā arī pētniecības un izstrādes darbības saistībā ar lietojumiem un pakalpojumiem, kas balstās uz Programmā izveidotajām sistēmām, tādējādi stimulējot augšupējās un lejupējās saimnieciskās darbības. Atbilstošais Savienības instruments šo pētniecības un inovācijas darbību finansēšanai ir “Apvārsnis Eiropa”, kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXXX. Tomēr ļoti specifiskas izstrādes darbības būtu jāfinansē no budžeta dotācijām, kas šajā regulā paredzētas Galileo un EGNOS komponentiem, jo īpaši, ja šādas darbības attiecas uz tādiem pamatelementiem kā ar Galileo programmu izstrādātām mikroshēmām un uztvērējiem, kuri sekmēs lietojumu izstrādi dažādos*

tautsaimniecības sektoros. Tomēr šādam finansējumam nevajadzētu pakļaut riskam programmu ietvaros izveidoto infrastruktūru izvēršanu vai ekspluatāciju.

- (10x) *Lai nodrošinātu Eiropas kosmosa nozares konkurētspēju nākotnē, ar Programmu būtu jāatbalsta augsta līmeņa prasmju attīstīšana ar kosmosu saistītās jomās un izglītības un apmācības pasākumi, veicinot vienlīdzīgas iespējas, tostarp dzimumu līdztiesību, lai pilnībā izmantotu visu Savienības iedzīvotāju potenciālu šajā jomā.*
- (10b) *Programmai paredzētajai infrastruktūrai var būt vajadzīgi papildu pētījumi un inovācija, ko var atbalstīt ar programmu “Apvārsnis Eiropa”, cenšoties panākt saskanību ar Eiropas Kosmosa aģentūras darbībām šajā jomā. Sinerģijai ar programmu “Apvārsnis Eiropa” būtu jānodrošina, ka kosmosa nozares pētniecības un inovācijas vajadzības tiek apzinātas un noteiktas kā stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas daļa. Kosmosa dati un pakalpojumi, ko Programma dara brīvi pieejamus, tiks izmantoti, lai ar pētniecības un inovācijas palīdzību, tostarp programmā “Apvārsnis Eiropa”, izstrādātu revolucionārus risinājumus galveno Savienības politikas prioritāšu atbalstam. “Apvārsnis Eiropa” stratēģiskās plānošanas procesā tiks apzinātas pētniecības un inovācijas darbības, kurām būtu jāizmanto tādas Savienībai piederošas infrastruktūras kā Galileo, EGNOS un Copernicus. Pētniecības infrastruktūras, jo īpaši in situ novērošanas tīkli, būs in situ novērošanas infrastruktūras būtiski elementi, kas nodrošinās Copernicus pakalpojumus.*
- (11) Ir svarīgi, ka Savienībai pieder visi materiālie un nemateriālie resursi, kas radīti vai izstrādāti, izmantojot publisko iepirkumu, ko tā finansē kā daļu no savas kosmosa programmas. Lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību jebkādām ar īpašumtiesībām saistītām pamattiesībām, būtu jāizveido nepieciešamās attiecības ar visiem esošajiem īpašniekiem. Saskaņā ar šo regulu un ja tas tiek uzskatīts par atbilstīgu, pamatojoties uz katra konkrētā gadījuma izvērtējumu, šādām Savienības īpašumtiesībām nebūtu jāskar Savienības iespējas minētos resursus darīt pieejamus trešām personām vai no tiem atbrīvoties.
- (11a) *Lai veicinātu pēc iespējas plašāku Programmas piedāvāto pakalpojumu izmantošanu, būtu lietderīgi uzsvērt, ka datus, informāciju un pakalpojumus sniedz bez garantijas, neskarot juridiski saistošo noteikumu uzliktās saistības.*
- (11b) *Komisija dažu savu neregulatīvo uzdevumu veikšanai vajadzības gadījumā un ciktāl tas nepieciešams var vērsties pēc tehniskas palīdzības pie konkrētām ārējām struktūrām. Arī*

citas Programmas publiskajā pārvaldībā iesaistītās struktūras var saņemt tādu pašu tehnisko palīdzību, veicot uzdevumus, kuri tām uzdoti saskaņā ar šo regulu.

- (12) Ar šo regulu Programmai paredz finansējumu, un tas Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsaucē summa atbilstīgi 17. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību.
- (13) Atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, Programma palīdzēs integrēt klimata pasākumus un sasniegt kopējo mērķi — ar 25 % no ES budžeta izdevumiem atbalstīt klimata mērķu sasniegšanu. Programmas sagatavošanas un īstenošanas posmā tiks noteiktas attiecīgās darbības un pārskatītas saistībā ar attiecīgajiem novērtēšanas un pārskatīšanas procesiem.
- (14) ■ Ieņēmumi no Programmas **komponentiem** būtu jāsaņem Savienībai, lai daļēji kompensētu ieguldījumus, ko tā jau ir veikusi, un šie ieņēmumi būtu jāizmanto Programmas mērķu **sasniegšanai**. Tā paša iemesla dēļ ar privātā sektora organizācijām noslēgtos līgumos vajadzētu būt iespējai paredzēt ieņēmumu sadales mehānismu.
- (15) Tā kā Programmu principā finansē Savienība, publiskā iepirkuma līgumos, kas noslēgti saskaņā ar Programmu **attiecībā uz Programmas finansētām darbībām**, būtu jāievēro Savienības noteikumi. Šajā sakarā Savienībai būtu arī jāatbild par sasniedzamo mērķu noteikšanu attiecībā uz publisko iepirkumu. ***Jānorāda, ka Finanšu regulā ir paredzēts, ka, pamatojoties uz ex ante novērtējuma rezultātiem, Komisija var paļauties uz personu vai struktūru sistēmām un procedūrām, kuras iegulda Savienības līdzekļus. Attiecīgajā finanšu pamatpartnerības nolīgumā vai iemaksu nolīgumā būtu jānosaka specifiski pielāgojumi, kas veicami šajās sistēmās un procedūrās, kā arī līgumu pārraudzības kārtība.***
- (16) Programmas pamatā ir sarežģītas un pastāvīgi mainīgas tehnoloģijas. Paļaujoties uz šādām tehnoloģijām, pastāv zināma neskaidrība un risks saistībā ar publisko iepirkumu Programmai, ciktāl šie iepirkumi attiecas uz aprīkojumu vai pakalpojumu sniegšanu ilgtermiņā. Papildus noteikumiem, kas izklāstīti Finanšu regulā, ir vajadzīgi īpaši pasākumi attiecībā uz publiskā iepirkuma līgumiem. Tādējādi vajadzētu būt iespējai līguma slēgšanas tiesības piešķirt līguma ar nosacītām stadijām veidā, pie zināmiem nosacījumiem veikt

grozījumus jau konkrētā līguma izpildes laikā vai noteikt minimālo apjomu, par kādu slēdzami apakšuzņēmuma līgumi, **jo īpaši, lai būtu iespējams piedalīties mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem**. Visbeidzot, ņemot vērā tehnoloģisko neskaidrību, kas raksturo Programmas komponentus, publiskā iepirkuma cenas ne vienmēr var aplēst precīzi, tādēļ vajadzētu būt iespējai slēgt līgumus, kuros nav noteikta nemainīga un galīga cena, un iekļaut klauzulas, kas aizsargātu Savienības finanšu intereses.

- (16a) ***Lai veicinātu sabiedrības pieprasījumu un inovāciju publiskajā sektorā, Programmai būtu jāveicina tās datu, informācijas un pakalpojumu izmantošana, lai atbalstītu nozares un MVU pielāgotu risinājumu izstrādi vietējā un reģionālā līmenī, izmantojot ar kosmosu saistītas inovācijas partnerības, kā minēts Finanšu regulas 1. pielikuma 7. punktā, ļaujot aptvert visus posmus no izstrādes līdz īpaši pielāgotu sadarbībai kosmosa risinājumu pielietošanai un nodrošināšanai sabiedrisko pakalpojumu jomā.***
- (17) Lai sasniegtu Programmas mērķus, ir svarīga iespēja atbilstošā gadījumā izmantot Savienības publisko un privāto struktūru kosmosa jomā kapacitāti, kā arī spēt strādāt starptautiskā līmenī ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Šā iemesla dēļ ir jāparedz iespēja izmantot visus attiecīgos instrumentus **un pārvaldības metodes**, kas **paredzētas** Finanšu regulā ■ , un kopīgas iepirkuma procedūras.
- (18) Pievēršoties konkrētāk subsīdijām, pieredze liecina, ka lietotāju piesaisti, tirgus apgūšanu un vispārējas informēšanas darbu Komisijai ir labāk veikt decentralizēti, nevis lejupvērstā veidā. Kuponi, kas ir finansiālā atbalsta veids no subsīdijas saņēmēja trešām personām, ir bijusi viena no visveiksmīgākajām darbībām attiecībā uz jauniem tirgus dalībniekiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem. Tomēr to izmantošanu ir kavējis Finanšu regulā paredzētais finanšu atbalsta maksimālais apjoms. Šā iemesla dēļ minētais maksimālais apjoms ES Kosmosa programmai būtu jāpalielina, lai ietu kopsolī ar pieaugošo tirgus piedāvāto lietojumu potenciālu kosmosa nozarē.
- (19) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.

- (20) Programmai piemēro Regulu (ES, *Euratom*) Nr. [jaunā FR] (“Finanšu regula”). Tajā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešu izpildi, finansiālo palīdzību, finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.
- (21) Atbilstoši [atsauce pēc vajadzības jāatjaunina atbilstoši jaunam lēmumam par AZT: Padomes Lēmuma .../ES 88. pants] būtu jānodrošina fiziskām personām un tiesību subjektiem no aizjūras zemēm un teritorijām (AZT) tiesības saņemt finansējumu, ievērojot Programmas noteikumus un mērķus un iespējamus režīmus, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.
- (22) Uz šo regulu attiecas horizontālie finanšu noteikumi, kurus pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir noteikti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, un nosaka finanšu dalībnieku atbildību. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvam ES finansējumam.
- (23) Saskaņā ar ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 2018/1046¹*** (Finanšu **regula**), Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95² un Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96³ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96

¹ ***Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).***

² Padomes 1995. gada 18. decembra Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

³ Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2.–5. lpp.)

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt administratīvo izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā tas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

- (24) Trešās valstis, kas ir EEZ dalībnieces, var piedalīties Savienības programmās saskaņā ar EEZ līgumu izveidotas sadarbības satvarā, kas paredz programmu īstenošanu ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Trešās valstis var piedalīties, arī pamatojoties uz citiem juridiskajiem aktiem. Šajā regulā būtu jāiekļauj īpašs noteikums, kas atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF*, kā arī Eiropas Revīzijas palātai piešķirtu nepieciešamās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu pilnībā īstenot savus attiecīgos pienākumus.
- (25) Programmas laba publiska pārvaldība prasa *skaidru* pienākumu un uzdevumu sadali starp dažādajām iesaistītajām struktūrām, lai novērstu *nevajadzīgu* dublēšanos un samazinātu izmaksu pārsniegšanu un kavēšanos. *Visiem pārvaldības dalībniekiem savā kompetences jomā un saskaņā ar saviem pienākumiem būtu jāatbalsta Programmas mērķu sasniegšana.*
- (26) Dalībvalstis ilgu laiku ir bijušas aktīvas kosmosa jomā. Tām ir ar kosmosu saistītas sistēmas, infrastruktūra, valsts aģentūras un struktūrvienības. Tādēļ tās var dot lielu ieguldījumu Programmā, jo īpaši tās īstenošanā. *Tās varētu* sadarboties ar Savienību, lai veicinātu Programmas pakalpojumus un lietojumus. *Komisija varētu spēt* piesaistīt līdzekļus, kas ir dalībvalstu rīcībā, *gūt labumu no to palīdzības un, ievērojot savstarpēji pieņemtus nosacījumus*, uzticēt dalībvalstīm nereglamentējošus uzdevumus Programmas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija Direktīva (ES) 2017/1371 par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

īstenošanā¹. Attiecīgajām dalībvalstīm arī būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai garantētu to teritorijā izveidoto uz zemes esošo staciju aizsardzību. Turklāt dalībvalstīm un Komisijai būtu jāstrādā kopā un jāsadarbojas ar attiecīgajām starptautiskajām struktūrām un regulatīvajām iestādēm, lai nodrošinātu Programmai vajadzīgo radiofrekvenču spektra pieejamību un **pienācīga līmeņa** aizsardzību, nolūkā pilnībā izstrādāt un ieviest lietotnes, kas balstās uz piedāvātajiem pakalpojumiem, atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 14. marta Lēmumam Nr. 243/2012/ES, ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu¹.

(26a) Dažos pienācīgi pamatotos gadījumos Aģentūra varētu uzticēt konkrētus uzdevumus dalībvalstīm vai dalībvalstu grupai. Šāds pilnvarojums būtu jāattiecina tikai uz darbībām, ko Aģentūra nespēj izpildīt pati, un tam nebūtu jāskar Programmas pārvaldība un uzdevumu sadalījums, kā noteikts šajā regulā.

[(27) Komisijas kā Savienības vispārējo interešu veicinātājas pienākums ir **uzraudzīt Programmas īstenošanu**, uzņemties vispārēju atbildību un veicināt tās izmantošanu. Lai optimizētu dažādo ieinteresēto personu resursus un kompetences, Komisijai vajadzētu būt iespējai deleģēt konkrētus uzdevumus. Turklāt Komisija ir vispiemērotākā iestāde, lai noteiktu galvenās **prasības**, kas vajadzīgas sistēmu ieviešanai un pakalpojumu attīstīšanai.

(28) Programmas veicināšanas misija, jo īpaši attiecībā uz drošības akreditāciju, kā arī tirgus un lejupējo lietojumu izstrādi, ir uzticēta Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrai ("Aģentūra"), kura aizstāj un nomaina Eiropas GNSS aģentūru, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 912/2010. Tāpēc Aģentūrai būtu jāuztic konkrēti uzdevumi, kas saistīti ar **šīm jomām**. Jo īpaši attiecībā uz drošību un ņemot vērā tās pieredzi šajā jomā, Aģentūrai vajadzētu būt atbildīgai par drošības akreditācijas uzdevumiem attiecībā uz visām Savienības darbībām kosmosa nozarē. **Pamatojoties uz tās pozitīvajiem rezultātiem attiecībā uz Galileo un EGNOS lietotāju piesaisti un ieviešanu tirgū, Aģentūrai būtu arī jāuztic lietotāju piesaistes darbības saistībā ar Programmas komponentiem ārpus Galileo un EGNOS, kā arī ar lejupējo lietojumu izstrādes pasākumiem visiem Programmas komponentiem. Tas ļautu gūt labumu no apjomradītiem ietaupījumiem un dotu iespēju izstrādāt lietojumus, kas balstīti uz vairākiem Programmas komponentiem (integrēti**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 14. marta Lēmums Nr. 243/2012/ES, ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu (OV L 81, 21.3.2012., 7. lpp.).

lietojumi). Tomēr šīm darbībām nevajadzētu skart pakalpojumu izmantošanas un lietotāju piesaistes darbības, kuras Komisija uzticējusi Copernicus pilnvarotajām struktūrām. Lejasposma lietojumu izstrādes uzticēšana Aģentūrai neliedz citām pilnvarotām struktūrām izstrādāt lejupējos lietojumus. Turklāt tai vajadzētu veikt uzdevumus, ko Komisija tai ir uzticējusi, izmantojot vienu vai vairākus iemaksu nolīgumus saskaņā ar finanšu pamatpartnerības nolīgumu, kuri attiecas uz [] citiem ar Programmu saistītiem īpašiem uzdevumiem. Uzticot Aģentūrai uzdevumus, būtu jānodrošina atbilstoši cilvēkresursi, kā arī administratīvie un finanšu resursi.

(28a) Galileo un EGNOS ir sarežģītas sistēmas, kam nepieciešama intensīva koordinācija. Ņemot vērā, ka Galileo un EGNOS ir Savienības sastāvdaļas, minētā koordinēšana būtu jāveic Savienības iestādei vai Savienības struktūrai. Pamatojoties uz pēdējos gados gūto zinātnību, Aģentūra ir vispiemērotākā struktūra visu ar minēto sistēmu ekspluatāciju saistīto operatīvo uzdevumu koordinēšanai, izņemot starptautisko sadarbību. Tādēļ Aģentūrai būtu jāuztic pārvaldīt EGNOS un Galileo ekspluatāciju. Tomēr tas nenozīmē, ka Aģentūrai vienai būtu jāveic visi uzdevumi saistībā ar sistēmu ekspluatāciju. Tā varētu paļauties uz citu struktūru, jo īpaši Eiropas Kosmosa aģentūras, zinātnību. Proti, Eiropas Kosmosa aģentūrai būtu jāuztic darbības saistībā ar sistēmu attīstību un daļas zemes segmenta un satelītu plānošanu un izstrādi. Uzdevumu sadalīšana citām struktūrām ir balstīta uz šo struktūru kompetenci un, to darot, būtu jāizvairās no darba dublēšanās.

(29) Eiropas Kosmosa aģentūra ir starptautiska organizācija, kurai ir plaša pieredze kosmosa jomā un kura 2004. gadā noslēdza pamatnolīgumu ar Eiropas Kopienu. Tāpēc tā ir svarīgs Programmas īstenošanas partneris, ar kuru būtu jāizveido atbilstošas attiecības. Šajā sakarā un piemērojot Finanšu regulu, Komisijai ar Eiropas Kosmosa aģentūru un Aģentūru būtu jānoslēdz finanšu pamatpartnerības nolīgums, kas reglamentē visas finansiālās attiecības starp Komisiju, Aģentūru un Eiropas Kosmosa aģentūru un nodrošina to saskaņotību un atbilstību Pamatnolīgumam starp Eiropas Kopienu un Eiropas Kosmosa aģentūru, jo īpaši ar tā 2. un 5. pantu. Tomēr, tā kā Eiropas Kosmosa aģentūra nav Savienības struktūra un uz to neattiecas Savienības tiesību akti, ir būtiski noteikt, ka Eiropas Kosmosa aģentūra veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu Savienības un tās dalībvalstu interešu aizsardzību, un attiecībā uz budžeta izpildi tai uzticētie uzdevumi atbilstu Komisijas pieņemtajiem lēmumiem. Nolīgumā būtu arī jāiekļauj visi noteikumi, kas nepieciešami, lai aizsargātu Savienības finansiālās intereses.

- (30) *SATCEN* darbība kā autonoma Eiropas spēja nodrošināt **piekļuvi informācijai** un pakalpojumiem, kuri ir attiecīgu kosmosa resursu un papilddatu **iz** izmantošanas rezultāts, **tika atzīta jau Īstenošanas lēmumā Nr. 541/2014/ES.**
- (31) Lai strukturāli nostiprinātu lietotāju pārstāvību *GOVSATCOM* pārvaldībā un apkopotu lietotāju vajadzības un prasības pāri valstu, kā arī civilajām un militārajām robežām, attiecīgās Savienības struktūras, kurām ir cieši sakari ar lietotājiem (piemēram, Eiropas Aizsardzības aģentūra, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, Eiropas Jūras drošības aģentūra, Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra, Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai, Militārās plānošanas un īstenošanas centrs / Civilās plānošanas un īstenošanas centrs un Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centrs), **varētu veikt** koordinatora lomu attiecībā uz konkrētām lietotāju grupām. Apkopojuma līmenī Aģentūrai un Eiropas Aizsardzības aģentūrai **būtu jākoordinē ar lietotājiem saistīti aspekti** civilo **lietotāju** kopienā labā, un tās varētu uzraudzīt operatīvo izmantošanu, pieprasījumu, atbilstību prasībām un jaunām vajadzībām un prasībām.
- (32) Ņemot vērā ar kosmosu saistīto darbību nozīmi Savienības ekonomikā un Savienības pilsoņu dzīvē un šo sistēmu un tās izmantojošu lietotņu divējādā lietojuma dabu, Programmas galvenajai prioritātei vajadzētu būt panākt un uzturēt augstu drošības līmeni, jo īpaši lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu intereses, tostarp arī attiecībā uz klasificētu un citu sensitīvu neklasificētu informāciju.
- (33) **Neskarot dalībvalstu prerogatīvas nacionālās drošības jomā**, Komisijai un augstajai pārstāvei katrai to attiecīgās kompetences jomā būtu jānodrošina Programmas drošība saskaņā ar šo regulu, un attiecīgā gadījumā ar Padomes Lēmumu **201x/xxx/KĀDP¹**.
- (33a) **Ņemot vērā EĀDD zinātnību un regulāros sakarus ar trešo valstu pārvaldes iestādēm un starptautiskām organizācijām, EĀDD var palīdzēt Komisijai veikt dažus uzdevumus saistībā ar Programmas drošību ārējo attiecību jomā saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES.**
- (34) **Neietekmējot to, ka valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā, kā noteikts LES 4. panta 2. punktā, un dalībvalstu tiesības aizsargāt savas būtiskās drošības**

¹ Šis Padomes lēmums būs augstās pārstāves priekšlikuma rezultāts, un ar to tiek paplašināta Padomes 2014. gada 22. jūlija Lēmuma 2014/496/KĀDP darbības joma, par ko pašlaik notiek sarunas.

*intereses saskaņā ar LESD 346. pantu, būtu jāizveido īpaša drošības pārvaldība, lai nodrošinātu Programmas netraucētu īstenošanu. Minētajai pārvaldībai būtu jābalstās uz trim pamatprincipiem. Pirmkārt, ir būtiski, lai dalībvalstu plašā, unikālā pieredze drošības jautājumos būtu pēc iespējas pilnīgi ņemta vērā. Otrkārt, lai izvairītos no interešu konfliktiem un iespējamām nepilnībām, piemērojot drošības noteikumus, operatīvās funkcijas ir jānošķir no drošības akreditācijas funkcijām. Treškārt, iestāde, kas ir atbildīga par visu Programmas komponentu vai to daļas pārvaldību, arī pati vislabāk var pārvaldīt tai uzticēto uzdevumu drošību. **Programmas drošība balstīsies uz pieredzi, kas pēdējos gados gūta Galileo, EGNOS un Copernicus īstenošanā.** Labai drošības pārvaldībai vajadzīga arī pienācīga uzdevumu sadale starp dažādajiem dalībniekiem. Tā kā Komisija ir atbildīga par Programmu, tai, **neskarot dalībvalstu prerogatīvas nacionālās drošības jomā,** būtu jānosaka katram Programmas komponentam piemērojamās vispārējās drošības prasības.*

(34x) Eiropas kosmosa infrastruktūru kiberdrošība gan uz zemes, gan kosmosā ir būtiska, lai nodrošinātu sistēmu darbību un pakalpojumu nepārtrauktību. Tāpēc, nosakot drošības prasības, būtu pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība aizsargāt sistēmas un to pakalpojumus pret kiberuzbrukumiem, tostarp izmantojot jaunās tehnoloģijas.

(34a) Komisijai vajadzības gadījumā pēc riska un apdraudējuma analīzes būtu jānosaka drošības uzraudzības struktūra. Šai drošības uzraudzības struktūrai būtu jāreaģē uz norādījumiem, kas izstrādāti Lēmuma 201x/xxx/KĀDP ietvaros. Attiecībā uz Galileo šai struktūrai vajadzētu būt Galileo drošības uzraudzības centram. Attiecībā uz Lēmuma 20xx/xxx/KĀDP īstenošanu Drošības akreditācijas padomes uzdevums būs tikai sniegt Padomei un/vai augstajai pārstāvei datus, kas saistīti ar sistēmas drošības akreditāciju.

(35) Ņemot vērā Programmas unikalitāti un sarežģītību un tās saikni ar drošību, drošības akreditācija būtu jāveic, pamatojoties uz vispāratzītiem un stabiliem principiem. Līdz ar to ir nepieciešams drošības akreditācijas darbības veikt, pamatojoties uz kolektīvu atbildību par Savienības un tās dalībvalstu drošību, cenšoties panākt vienprātību un iesaistot visas drošības jomā iesaistītās personas, un ieviest pastāvīgas riska uzraudzības procedūru. Tehniskas drošības akreditācijas darbības obligāti jāuztic speciālistiem, kuriem ir pienācīga kvalifikācija sarežģītu sistēmu akreditācijas jomā un kuriem ir atbilstīgs drošības pielādes līmenis.

- (35x) *ES klasificēto informāciju (ESKI) apstrādā saskaņā ar drošības noteikumiem Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444 un Padomes Lēmumā 2013/488/ES. Saskaņā ar Padomes lēmumu dalībvalstīm ir jāievēro tajā noteiktie principi un minimālie standarti, lai ESKI nodrošinātu līdzvērtīgu aizsardzības līmeni.*
- (36) Lai nodrošinātu drošu informācijas *apmaiņu*, būtu jānoslēdz attiecīgi *nolīgumi* ar mērķi nodrošināt *ES klasificētas informācijas aizsardzību, kas Programmas ietvaros tiek sniegta trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.*
- [(37) Viens no galvenajiem Programmas mērķiem ir nodrošināt Savienības drošību un stratēģisko autonomiju, stiprināt tās spēju rīkoties daudzās nozarēs, jo īpaši drošības jomā, un izmantot kosmosa sniegtās iespējas Savienības un tās dalībvalstu drošībai. Lai sasniegtu šo mērķi, ir vajadzīgi stingri noteikumi par to struktūru atbilstību, kas var piedalīties saskaņā ar Programmu finansētās darbībās, kurām nepieciešama pieeja ES klasificētajai informācijai (ESKI) vai sensitīvai neklasificētai informācijai.
- (37a) *Programmas ietvaros daļa informācijas, ar ko, lai gan tā nav klasificēta, ir jāapietas saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem vai valstu tiesību aktiem, noteikumiem un regulējumiem, tostarp nosakot izplatīšanas ierobežojumus.*
- (38) Aizvien lielāks skaits galveno ekonomikas nozaru, jo īpaši transports, telekomunikācijas, lauksaimniecība un enerģētika, arvien biežāk izmanto satelītu navigācijas *un Zemes novērošanas* sistēmas. *Programmai būtu jāizmanto sinerģija starp šīm nozarēm, ņemot vērā ieguvumus, ko kosmosa tehnoloģijas sniedz šīm nozarēm, jāatbalsta saderīgu iekārtu izstrāde un jāveicina attiecīgu standartu un sertifikāciju izstrāde. Palielinās arī sinerģija starp kosmosa darbībām un* pasākumiem, kas saistīti ar Savienības un tās dalībvalstu drošību un aizsardzību. Tāpēc ar pilnīgu satelītnavigācijas kontroli būtu iespējams garantēt Savienības tehnoloģisko neatkarību, tostarp ilgākā termiņā infrastruktūras aprīkojuma komponentu neatkarību, un nodrošināt tās stratēģisko autonomiju.
- (39) *Galileo* mērķis ir izveidot un ekspluatēt pirmo satelītu navigācijas un pozicionēšanas infrastruktūru, kas īpaši izstrādāta civilām vajadzībām un ko var izmantot dažādi publiskie un privātie dalībnieki Eiropā un visā pasaulē. *Galileo* darbojas neatkarīgi no citām jau esošām vai nākotnē veidojamām sistēmām, tādējādi cita starpā sekmējot Savienības

stratēģisko autonomiju. Sistēmas otrā paaudze būtu pakāpeniski jāizvērs līdz 2030. gadam, sākotnēji ar ierobežotu darbības spēju.

- (40) *EGNOS* programmas mērķis ir uzlabot esošo globālo navigācijas satelītu sistēmu doto, brīvi pieejamo, jo īpaši *Galileo* sistēmas emitēto, signālu kvalitāti. *EGNOS* piedāvātajiem pakalpojumiem prioritāri būtu jāpārklāj dalībvalstu teritorija, kas ģeogrāfiski atrodas Eiropā, šim nolūkam ***līdz 2026. gada beigām*** aptverot arī *Kipru*, Azoru salas, Kanāriju salas un Madeiru. ***Aviācijas jomā visām šīm teritorijām būtu jāizmanto no EGNOS sniegtās priekšrocības aeronavigācijas pakalpojumiem visos darbības līmeņos, kurus atbalsta EGNOS.*** Ja tehniski iespējams un ja attiecībā uz cilvēku dzīvības aizsardzības pakalpojumu ir noslēgti starptautiski nolīgumi, *EGNOS* pakalpojumu ģeogrāfisko pārklājumu varētu paplašināt, ietverot citus pasaules reģionus. Neskarot Regulu (ES) ***2018/1139*** un nepieciešamo *Galileo* pakalpojumu kvalitātes uzraudzību attiecībā uz aviācijas vajadzībām, jānorāda, ka, lai gan *Galileo* raidītos signālus var efektīvi izmantot gaisa kuģa atrašanās vietas noteikšanai ***visos lidojuma posmos, izmantojot nepieciešamo pastiprināšanas sistēmu (vietēju, reģionālu, gaisa kuģa borta elektronikas)***, tikai tādas vietējas vai reģionālas signāla pastiprināšanas sistēmas kā *EGNOS* Eiropā var veidot gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumus. ***EGNOS dzīvības aizsardzības pakalpojums būtu jānodrošina saskaņā ar piemērojamajiem ICAO standartiem.***
- (41) Ir svarīgi ***nodrošināt*** *Galileo* un *EGNOS* sistēmu ***ilgtspēju un pakalpojumu nepārtrauktību, pieejamību, precizitāti, uzticamību un drošību.*** Mainīgā vidē un strauji augoša tirgus apstākļos to izstrāde būtu jāturpina un būtu jā sagatavo to jaunās paaudzes sistēmas, ***tostarp saistīto kosmosa un zemes segmentu evolūcija.***

■

- (43) Termins “komercpakalpojums”, kas lietots Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulā (ES) Nr. 1285/2013 par Eiropas satelītu navigācijas sistēmu ieviešanu un ekspluatāciju un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 876/2002 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 683/2008¹, vairs nav piemērots, ņemot vērā šā

¹ OV L 347, 20.12.2013., 1.–24. lpp.

pakalpojuma attīstību. Tā vietā **ir identificēti** divi atsevišķi pakalpojumi, proti, augstas precizitātes pakalpojums un autentificēšanas pakalpojums¹.

- (44) Lai optimizētu sniegto pakalpojumu lietošanu, *Galileo* un *EGNOS* sniegtajiem pakalpojumiem vajadzētu būt savstarpēji savietojamiem un sadarbīgiem, ***tostarp lietotāju līmenī***, un cik vien iespējams arī ar citām satelītu navigācijas sistēmām, kā arī ar konvencionālajiem radionavigācijas līdzekļiem, ja šāda savietojamība un sadarbība ir noteikta kādā starptautiskā nolīgumā, neskarot Savienības stratēģiskās autonomijas mērķi.
- (45) Ņemot vērā *Galileo* un *EGNOS* uz zemes esošās infrastruktūras svarīgumu šīm sistēmām un tās ietekmi uz to drošību, šīs infrastruktūras atrašanās vieta būtu jānosaka Komisijai. Sistēmu uz zemes esošās infrastruktūras izvietojumā vajadzētu arī turpmāk ievērot brīvi pieejamu un pārskatāmu procedūru, ***kas vajadzības gadījumā varētu ietvert Aģentūras līdzdalību, ņemot vērā tās kompetences jomu***.
- (46) Lai maksimāli palielinātu sociālekonomiskos ieguvumus, ko sniedz *Galileo* un *EGNOS*, ***vienlaikus sniedzot ieguldījumu Savienības stratēģiskajā autonomijā***, jo īpaši ***sensitīvos sektoros, kā arī drošuma un*** drošības jomā, būtu jāveicina *EGNOS* un *Galileo* sniegto pakalpojumu izmantošana citos Savienības politikas virzienos, ***tostarp regulatīviem līdzekļiem***, ja tas ir pamatoti un noderīgi. ***Procesa nozīmīga daļa ir arī šādu pakalpojumu izmantošanas veicināšana visās dalībvalstīs***.
- (47) *Copernicus* būtu jānodrošina autonoma piekļuve zināšanām vides jomā un svarīgākajām Zemes novērošanas un ģeogrāfiskās informācijas pakalpojumu tehnoloģijām, tādējādi ***atbalstot*** Savienības neatkarību lēmumu pieņemšanā un darbībās tādās jomās kā vide, klimata pārmaiņas, ***jūra, jūrlietas, lauksaimniecība un lauku attīstība, kultūras mantojuma saglabāšana, civilā aizsardzība, zemes un infrastruktūras uzraudzība***, drošība, kā arī digitālā ekonomika.
- (47b) ***Programmas komponentiem būtu jāstimulē digitālo tehnoloģiju izmantošana kosmosa sistēmās, datu un pakalpojumu izplatīšana, lejasposma attīstība. Šajā kontekstā īpaša uzmanība būtu jāpievērš iniciatīvām un pasākumiem, ko Komisija ierosināja 2016. gada***

¹ ***Komisijas 2017. gada 8. februāra Īstenošanas lēmums (ES) 2017/224, ar ko nosaka tehniskās un darbības specifikācijas, kuras ļauj komercpakalpojumiem, ko piedāvā saskaņā ar Galileo programmu izveidotā sistēma, atbilst funkcijai, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1285/2013 2. panta 4. punkta c) apakšpunktā (OV L 34, 9.2.2017., 36.–40. lpp.)***

14. septembra paziņojumā “Konkurētspējīga digitālā vienotā tirgus savienojamība. Virzība uz Eiropas Gigabitu sabiedrību” un 2016. gada 14. septembra paziņojumā “5G Eiropai. Rīcības plāns”.

- (48) Programma *Copernicus* būtu jābalsta uz veiktajām darbībām un sasniegumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 377/2014, ar ko izveido Eiropas Zemes novērošanas un monitoringa programmu *Copernicus*¹, tai būtu jānodrošina to turpināmība **un uzlabojumi**, kā arī darbībām un sasniegumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 911/2010 par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām², ar kuru izveidoja iepriekšējo Eiropas Globālās vides un drošības novērošanas (*GMES*) programmu un noteikumus tās sākotnējo darbību īstenošanai, ņemot vērā jaunākās tendences pētniecībā, tehnoloģiju attīstību un jauninājumus, kas ietekmē Zemes novērošanas jomu, kā arī “lielo datu” analītikas attīstību un mākslīgo intelektu un saistītās stratēģijas un iniciatīvas Savienības līmenī³. ***Jaunu resursu izstrādē Komisijai būtu cieši jāsadarbojas ar dalībvalstīm, Eiropas Kosmosa aģentūru, EUMETSAT un attiecīgā gadījumā ar citām struktūrām, kurām pieder attiecīgi kosmosa un in situ resursi.*** Pēc iespējas lielākā mērā būtu jāizmanto dalībvalstu Eiropas Kosmosa aģentūras, *EUMETSAT*⁴, kā arī citu struktūru, tostarp tirdzniecības iniciatīvu Eiropā spējas veikt novērojumus no kosmosa, tādējādi veicinot dzīvotspējīgas komerciālas kosmosa nozares attīstību Eiropā. Ja tas praktiski ir īstenojams un atbilstošs, būtu arī jāizmanto pieejamie *in situ* un palīgdati, kurus nodrošina galvenokārt dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2007/2/EK⁵. Komisijai būtu jāsadarbojas ar dalībvalstīm un Eiropas Vides aģentūru, lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi *Copernicus in situ* datu kopām un to izmantošanu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Regula (ES) Nr. 377/2014, ar ko izveido programmu *Copernicus* un atceļ Regulu (ES) Nr. 911/2010 (OV L 122, 24.4.2014, 44. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 22. septembra Regula (ES) Nr. 911/2010 par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011.–2013.) (OV L 276, 20.10.2010., 1. lpp.).

³ Paziņojums “Mākslīgais intelekts Eiropai” (COM(2018)0237 final), paziņojums “Ceļā uz vienotas datu telpas izveidi Eiropā” (COM(2018)0232 final), “Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Augstas veiktspējas datu kopu izveidi” (COM(2018)0008 final).

⁴ Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizācija

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 14. marta Direktīva 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*).

- (49) *Copernicus* vajadzētu īstenot atbilstīgi mērķiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvu 2013/37/ES, ar ko groza Direktīvu 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu¹, it īpaši tādos jautājumos kā pārredzamība, tādu apstākļu radīšana, kas veicina pakalpojumu attīstību, un ieguldījums saimnieciskajā izaugsmē un jaunu darba vietu radīšanā Savienībā. *Copernicus* datiem un informācijai vajadzētu būt pieejamiem brīvi un atklāti.
- (49a) *Visas Copernicus iespējas Savienības sabiedrībai un ekonomikai, lai tās varētu izmantot ne tikai tiešie labuma guvēji, būtu pilnībā jāatbrīvo no ierobežojumiem, veicot aktīvākus lietotāju piesaistes pasākumus, un tāpēc jāturpina darbības, lai datus padarītu izmantojamus nespeciālistiem un līdz ar to veicinātu izaugsmi, darbvietu radīšanu un zināšanu pārnēsi.*
- (50) *Copernicus* ir uz lietotājiem orientēta programma. Tās attīstībai būtu jāseko *Copernicus* pamatlietotāju prasībām, vienlaikus arī apzinoties, ka ir parādījušās jaunas publisku un privātu lietotāju kopienas. *Copernicus* pamatā vajadzētu būt analīzei par iespējām apmierināt mainīgās lietotāju vajadzības, tostarp tās, kas saistītas ar Savienības politikas virzienu īstenošanu un uzraudzību, tādēļ ir vajadzīga nepārtraukta, efektīva lietotāju iesaistīšanās, it īpaši attiecībā uz prasību definēšanu un apstiprināšanu.
- (51) *Copernicus* jau darbojas. Tādēļ ir svarīgi nodrošināt jau esošo infrastruktūru un pakalpojumu nepārtrauktību, vienlaikus pielāgojoties mainīgajām **lietotāju vajadzībām**, tirgus apstākļiem, īpaši privāto dalībnieku ienākšanai kosmosa nozarē (“Jaunais kosmos”), un sabiedriski politiskajai attīstībai, attiecībā uz ko nepieciešama ātra reaģēšana. Tas nozīmē, ka ir vajadzīga *Copernicus* funkcionālās struktūras **evolūcija**, lai labāk atspoguļotu pāreju no pirmā posma darbības pakalpojumiem uz komplicētākiem un mērķtiecīgākiem jaunām lietotāju kopienām paredzētiem pakalpojumiem un lejupējo tirgu pievienotās vērtības veicināšanu. Šajā nolūkā tās turpmākajā īstenošanā būtu jāizmanto pieeja, kurā atspoguļota datu vērtības ķēde, proti, datu iegūšana, datu un informācijas apstrāde, izplatīšana un izmantošana, kā arī darbības lietotāju piesaistei un **spēju veidošanai**, savukārt programmas “Apvārsnis Eiropa” stratēģiskās plānošanas procesā tiks apzinātas pētniecības un inovācijas darbības, kurās būtu jāizmanto *Copernicus*.

¹ OV L 175, 27.6.2013., 1.–8. lpp.

- (52) Attiecībā uz datu iegūšanu, *Copernicus* darbību mērķim vajadzētu būt kosmosa infrastruktūras saglabāšana un papildināšana, ilgtermiņā satelītu aizvietošanas gatavošana pēc to ekspluatācijas beigām, kā arī jaunu uzdevumu noteikšana, pievēršoties, **jo īpaši**, jaunām novērošanas sistēmām ar mērķi risināt globālās klimata pārmaiņu problēmas (piem., antropogēno CO₂ un citu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju monitorings). Ar *Copernicus* veiktajām darbībām būtu jāpaplašina vispārējais pārklājums polārajos reģionos un jāatbalsta vides atbilstības nodrošināšana, likumā noteiktais vides monitorings un ziņošana un novatoriskas vidiskas lietotnes **lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, ūdens un jūras resursu apsaimniekošanā un kultūras mantojuma jomā** (piem., kultūraugu uzraudzībai, ūdens resursu apsaimniekošanai un uzlabotai ugunsdrošības kontrolei). To darot, *Copernicus* būtu jāpiesaista un maksimāli jāizmanto ieguldījumi, kas veikti iepriekšējā finansēšanas periodā (2014. līdz 2020. gads), **tostarp tie, ko veikušas dalībvalstis, EKA un EUMETSAT**, vienlaicīgi izpētot jaunus darbības un uzņēmējdarbības modeļus, lai vēl vairāk papildinātu *Copernicus* jaudu. *Copernicus* **varētu** veidot arī veiksmīgas partnerības ar dalībvalstīm, lai turpinātu attīstīt savu drošības dimensiju ar piemērotiem pārvaldības mehānismiem, nolūkā reaģēt uz mainīgajām lietotāju vajadzībām drošības jomā.
- (53) Kā daļa no datu un informācijas apstrādes funkcijas, *Copernicus* būtu jānodrošina *Copernicus* pakalpojumu ilgtermiņa noturība un turpmāka pilnveidošana, sniedzot informāciju, lai apmierinātu publiskā sektora un no Savienības starptautiskajām saistībām izrietošās vajadzības un pēc iespējas vairāk izmantotu komerciālas izmantošanas iespējas. Jo īpaši *Copernicus* būtu jāsniedz vietējā, valstu, Eiropas un pasaules mērogā informācija par atmosfēras **ķīmisko sastāvu un gaisa kvalitāti**; informācija par okeānu stāvokli **un dinamiku**; informācija, kas palīdzētu veikt zemes **un ledus** monitoringu, sekmējot vietējās, valstu un Savienības politikas īstenošanu; informācija, kas palīdzētu pielāgoties klimata pārmaiņām un tās mazināt; ģeotelpiskā informācija, kas palīdzētu ārkārtas situāciju pārvaldībā, tostarp ar preventīvām darbībām, vidiskās atbilstības nodrošināšanu, un civilās drošības jomā, tostarp Savienības ārējās darbības atbalstam. Komisijai vajadzētu apzināt atbilstīgas līgumiskas vienošanās, kas sekmētu pakalpojumu sniegšanas ilgtspēju.
- (54) Īstenojot *Copernicus* pakalpojumus, Komisijai **būtu jāpaļaujas** uz kompetentām iestādēm, attiecīgajām Savienības aģentūrām, valstu struktūru grupām vai apvienībām, vai uz jebkuru attiecīgu struktūru, kas potenciāli var pretendēt uz iemaksu nolīgumu. Izraugoties šīs iestādes, Komisijai būtu jānodrošina, ka netiek traucētas darbības un pakalpojumu

sniegšana un ka saistībā ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP), jo īpaši Eiropas kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP) attiecīgajām struktūrām ir ātrās brīdināšanas un krīzes situāciju uzraudzības iespējas no drošības viedokļa jutīgu datu aizsardzībai. ***Saskaņā ar Finanšu regulas 154. pantu personām un struktūrām, kam uzticēta Savienības līdzekļu izmantošana, ir jāievēro nediskriminācijas princips attiecībā uz visām dalībvalstīm; šis princips būtu jānodrošina, izmantojot attiecīgos ieguldījumu nolīgumus saistībā ar Copernicus pakalpojumu sniegšanu.***

- (55) *Copernicus* pakalpojumu ieviešanai vajadzētu veicināt gan to, ka sabiedrība sāk izmantot šos pakalpojumus, jo lietotāji varētu paredzēt pakalpojumu pieejamību un attīstību, gan arī sadarbību ar dalībvalstīm un citām personām. Šim nolūkam Komisijai un tās pilnvarotajām struktūrām būtu cieši jāsadarbojas ar dažādām ***galvenajām*** kopienām visā Eiropā, lai turpinātu attīstīt *Copernicus* pakalpojumu un piedāvātās informācijas portfeli, nolūkā nodrošināt, ka tiek apmierinātas mainīgās publiskā sektora un politikas vajadzības un tādējādi maksimāli palielināta Zemes novērošanas datu izmantošana. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāsadarbojas, lai izstrādātu *in situ* *Copernicus* komponentu un veicinātu *in situ* datu kopu integrēšanu kosmosa datu kopās modernizētiem *Copernicus* pakalpojumiem.
- (55a) ***Copernicus bezmaksas, pilnīga un atklāta datu politika ir novērtēta kā viens no veiksmīgākajiem Copernicus īstenošanas elementiem un ir bijusi noderīga, veicinot spēcīgu pieprasījumu pēc tā datiem un informācijas, padarot Copernicus par vienu no lielākajiem Zemes novērošanas datu sniedzējiem pasaulē. Ir skaidrs, ka ir jāgarantē ilgtermiņa un drošs bezmaksas, pilnīgu un atvērtu datu sniegšanas un piekļuves turpinājums, lai sasniegtu vērienīgos mērķus, kas noteikti Kosmosa stratēģijā Eiropai (2016). Copernicus dati galvenokārt tiek iegūti Eiropas iedzīvotāju labā, un, padarot tos brīvi pieejamus, tiek maksimāli palielinātas ES uzņēmumu un akadēmisko aprindu sadarbības iespējas visā pasaulē un veicināta efektīva Eiropas kosmosa ekosistēma. Ja tiek noteikti jebkādi ierobežojumi piekļuvei Copernicus datiem un informācijai, tiem būtu jāatbilst Copernicus datu politikai, kā noteikts šajā regulā un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1159/2013.***
- (56) Dati un informācija, kas sagatavoti *Copernicus* satvarā, būtu jādara pieejami pilnībā, atklāti un bez maksas, ievērojot atbilstīgus nosacījumus un ierobežojumus, lai veicinātu to lietošanu un kopīgošanu un stiprinātu Eiropas Zemes novērošanas tirgus, jo īpaši lejupējo

sektoru, tādējādi veicinot izaugsmi un darbvietu izveidi Savienībā. Šādi sniegtiem datiem un informācijai būtu jāsauglabā augsta līmeņa saskaņotība, nepārtrauktība, uzticamība un kvalitāte. Tas prasa plaša mēroga un lietotājam draudzīgu piekļuvi *Copernicus* datu un informācijas apstrādei un izmantošanai dažādos savlaicīguma līmeņos, attiecībā uz kuriem Komisijai būtu jāturpina piemērot integrētu pieeju gan ES, gan arī dalībvalstu līmenī, dodot iespēju tos integrēt ar citiem datu un informācijas avotiem. ***Tāpēc Komisijai būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka Copernicus dati un informācija ir viegli un efektīvi pieejami un izmantojami dalībvalstīs, jo īpaši veicinot datu un informācijas piekļuves pakalpojumus (DIAS) dalībvalstīs un, ja iespējams, veicinot sadarbību starp esošajām Eiropas Zemes novērošanas datu infrastruktūrām, lai izveidotu sinerģiju ar to resursiem un tādējādi maksimāli palielinātu un stiprinātu Copernicus datu un informācijas ieviešanu tirgū.***

- (57) Komisijai būtu jāsadarbojas ar datu sniedzējiem, lai vienotos par trešo personu datu licencēšanas nosacījumiem ar mērķi veicināt to izmantošanu *Copernicus*, nodrošinot šīs regulas un piemērojamo trešo personu tiesību ievērošanu. Ņemot vērā to, ka atsevišķi *Copernicus* dati un atsevišķa *Copernicus* informācija, tostarp augstas izšķirtspējas attēli, var ietekmēt Savienības vai tās dalībvalstu drošību, pienācīgi pamatotos gadījumos varētu pieņemt pasākumus, lai novērstu riskus un apdraudējumu Savienības vai tās dalībvalstu drošībai.
- (58) Noteikumiem tiesību aktos, kas pieņemti saskaņā ar iepriekšējām regulām un kuros nav noteikts piemērošanas beigu datums, būtu jāpaliek spēkā, ja vien tie nav pretrunā ar jauno regulu. Tas jo īpaši attiecas uz Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1159/2013, ar ko paredz licencēšanas un reģistrācijas nosacījumus *GMES* lietotājiem un nosaka kritērijus attiecībā uz piekļuves ierobežošanu *GMES* datiem un *GMES* pakalpojumu informācijai¹.
- (59) Lai veicinātu un atvieglotu Zemes novērošanas datu un tehnoloģiju izmantošanu vietējām, ***reģionālām un valsts*** iestādēm, maziem un vidējiem uzņēmumiem, zinātniekiem un pētniekiem, ar lietotāju piesaistes darbībām būtu jāveicina tādi specializēti *Copernicus* datu izplatīšanas tīkli, tostarp valsts un reģionālo struktūru līmenī, ***kā Copernicus Relays un Copernicus Academies***. Šajā sakarā Komisijai un dalībvalstīm būtu jācenšas izveidot ciešāku saikni starp *Copernicus* un Savienības un valstu rīcībpolitikām, kas veicinātu

¹ OV L 309, 19.11.2013., 1.–6. lpp.

pieprasījumu pēc komerciālām lietotnēm un pakalpojumiem un dotu iespēju uzņēmumiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem, attīstīt lietotnes, kuras balstās uz *Copernicus* datiem un informāciju, ar mērķi izveidot konkurētspējīgu Zemes novērošanas datu ekosistēmu Eiropā.

- (60) Starptautiskajā jomā, programmai *Copernicus* būtu jāsniedz precīza un uzticama informācija sadarbībai ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un Savienības ārpolitikas un attīstības sadarbības politikas atbalstam. *Copernicus* būtu jāuzskata par Eiropas devumu Zemes novērošanas sistēmu globālajam tīklam (*GEOSS*), Zemes novērošanas pavadonu komitejai (*CEOS*), 1992. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Pušu konferencei (*COP*), ***ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanai*** un Sendai ietvarprogrammai katastrofu riska mazināšanai. Vajadzētu izveidot vai uzturēt pienācīgu sadarbību ar ANO un Pasaules Meteoroloģijas organizācijas attiecīgo nozaru struktūrām.
- (61) Īstenojot *Copernicus*, Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāpaļaujas uz Eiropas starptautiskajām organizācijām, ar kurām tā jau ir izveidojusi partnerību, jo īpaši uz Eiropas Kosmosa aģentūru kosmosa ***komponentu izstrādē, koordinēšanā, īstenošanā un attīstībā, attiecīgā gadījumā piekļuvē trešo personu datiem un, ja to neveic citas struktūras, specializētu misiju darbībā***. Papildus minētajam Komisijai vajadzētu paļauties arī uz *EUMETSAT* specializētu misiju ***vai to daļu*** veikšanā ***un attiecīgā gadījumā tās iespēju papildināt misiju datus***, ievērojot šīs organizācijas pilnvaras un lietpratību.
- (61a) ***Pakalpojumu jomā Komisijai būtu pienācīgi jāizmanto tādu Savienības aģentūru īpašās spējas kā Eiropas Vides aģentūra, Eiropas Jūras drošības aģentūra, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, SATCEN un Mercator Ocean jau veiktie ieguldījumi Eiropas jūras vides monitoringa pakalpojumos. Ar augsto pārstāvi Savienības līmenī tiks meklēta visaptveroša pieeja drošības jautājumam. Komisijas Kopīgais pētniecības centrs (JRC) jau no paša sākuma bija aktīvi iesaistīts GMES iniciatīvā un ir atbalstījis attīstību saistībā ar Galileo un kosmiskajiem laikapstākļiem. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 377/2014 JRC pārvalda Copernicus ārkārtas situāciju pārvaldības pakalpojumu un Copernicus zemes monitoringa pakalpojuma globālo komponentu; tas piedalās datu un informācijas kvalitātes un piemēroftības pārbaudēs, kā arī turpmākajā attīstībā. Komisijai arī turpmāk Copernicus īstenošanā būtu jāizmanto JRC zinātniskos un tehniskos ieteikumus.***

- (62) Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījuma ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Lēmumu Nr. 541/2014/ES, ar ko izveido kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības atbalsta sistēmu, Savienība izveidoja atbalsta sistēmu kosmisko objektu novērošanai un uzraudzībai (*SST*). Kosmosa atkritumi ir kļuvuši par nopietnu apdraudējumu kosmosa darbību drošībai, drošumam un ilgtspējai. Tāpēc *SST* ir būtiska nozīme, lai saglabātu programmas sastāvdaļu nepārtrauktību un to ieguldījumu Savienības politikas jomās. Mēģinot novērst kosmosa atkritumu izplatīšanos, *SST* palīdz nodrošināt ilgtspējīgu un garantētu piekļuvi kosmosam un tā izmantošanai, kas ir globāls kopējais **mērķis**. *Šajā kontekstā tā varētu palīdzēt sagatavot Eiropas Zemes orbītas attīrīšanas projektus.*
- (63) *SST* vajadzētu turpināt attīstīt savu spēju sniegumu un autonomiju. Šajā nolūkā vajadzētu izveidot autonomu Eiropas kosmisko objektu katalogu, pamatojoties uz *SST* sensoru tīklu datiem. *Attiecīgā gadījumā Savienība varētu apsvērt iespēju padarīt dažus no saviem datiem pieejamus komerciāliem, nekomerciāliem un pētniecības mērķiem.* *SST* arī būtu jāturpina atbalstīt savu pakalpojumu darbību un nodrošināšanu. Tā kā *SST pakalpojumi* ir vērsti uz lietotājiem ■, ir jāievieš atbilstoši mehānismi nolūkā apkopot lietotāju prasības, tostarp attiecībā uz drošību **un attiecīgas informācijas pārsūtīšanu uz valsts iestādēm un no tām, lai uzlabotu sistēmas efektivitāti, vienlaicīgi ievērojot nacionālās drošuma un drošības rīcībpolitikas.**
- (64) *SST* pakalpojumu nodrošināšana būtu jābalsta uz Savienības un dalībvalstu sadarbību un uz valstu pašreizējo un turpmāko zinātību un resursiem, tostarp tiem, kas iegūti ar Eiropas Kosmosa aģentūras vai Savienības palīdzību. Būtu jānodrošina iespēja sniegt finansiālu atbalstu jaunu *SST* sensoru izstrādei. Apzinoties *SST* sensitīvo raksturu, kontrolei pār valstu sensoriem un to ekspluatāciju, apkopi un atjaunošanu un datu apstrādi, kuras rezultātā tiek sniegti *SST* pakalpojumi, būtu jāpaliek iesaistīto dalībvalstu pārziņā.
- (65) Dalībvalstīm ar attiecīgajām īpašumtiesībām vai pieeju *SST* spējām vajadzētu būt iespējai piedalīties *SST* pakalpojumu sniegšanā. Dalībvalstis, kas iesaistītas saskaņā ar Lēmumu Nr. 541/2014/ES izveidotajā *SST* konsorciā, būtu jāuzskata par šiem kritērijiem atbilstošām. Šīm dalībvalstīm būtu jāiesniedz **vienots kopējs** priekšlikums un jāpierāda atbilstība citiem elementiem, kas attiecas uz operatīvo izveidi. ■ Jāizstrādā attiecīgi noteikumi par iesaistīto dalībvalstu atlasīšanu un organizēšanu.

- (65a) *Lai noteiktu detalizētas procedūras un elementus dalībvalstu līdzdalības noteikšanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Ja nav iesniegts kopīgs priekšlikums vai Komisija uzskata, ka šāds priekšlikums neatbilst noteiktajiem kritērijiem, Komisija var uzsākt dalībvalstu līdzdalības otro posmu. Šā otrā posma procedūrās un elementos būtu jānosaka izmantojamās orbītas un jāņem vērā nepieciešamība maksimāli palielināt dalībvalstu līdzdalību SST pakalpojumu sniegšanā. Ja minētās procedūras un elementi paredz iespēju Komisijai izvēlēties vairākus priekšlikumus, lai aptvertu visas orbītas, būtu jāparedz arī atbilstoši koordinācijas mehānismi starp dalībvalstu grupām un efektīvs risinājums, kā aptvert visus SST pakalpojumus.*
- (66) Kad SST būs izveidota, tai būtu jāievēro principi par darbību papildināmību un uz lietotājiem vērstu, augstas kvalitātes SST pakalpojumu nepārtrauktību, un tai vajadzētu pamatoties uz labāko pieredzi. SST tādēļ vajadzētu izvairīties no nevajadzīgas dublēšanās. Spēju redundancei **vajadzētu** nodrošināt SST pakalpojumu nepārtrauktību, kvalitāti **un noturību**. Ekspertu grupu darbībai būtu jāpalīdz izvairīties no šīs nevajadzīgās dublēšanās.
- (67) Lai kosmosā veiktām darbībām nodrošinātu drošumu, drošību un ilgtspēju, SST būtu arī **jāsekmē** tādi riska mazināšanas pasākumi kā **COPUOS** pamatnostādnes kosmisko atkritumu mazināšanai **un projekts** pamatnostādnēm par kosmosā veiktu darbību ilgtermiņa ilgtspēju. Lai mazinātu sadursmju risku, SST būtu arī jācenšas panākt sinerģiju ar iniciatīvām attiecībā uz aktīviem kosmosa atkritumu savākšanas un pasivēšanas pasākumiem. SST būtu jāpalīdz nodrošināt miermīlīgu kosmosa izmantošanu un izpēti. Kosmosa darbību pieaugums var ietekmēt starptautiskās iniciatīvas kosmosa satiksmes pārvaldības jomā. Savienībai būtu jāuzrauga minētās norises un tā varētu ņemt tās vērā saistībā ar pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšanu.
- (68) Saistībā ar SST, kosmiskajiem laikapstākļiem un **NEO darbībām** būtu jāņem vērā sadarbība ar starptautiskajiem partneriem, jo īpaši ar Amerikas Savienotajām Valstīm, starptautiskām organizācijām un citām trešām personām, jo īpaši ar mērķi izvairīties no sadursmēm kosmosā, novērst kosmosa atkritumu daudzuma palielināšanos un palielināt gatavību reaģēt uz galēju kosmosa laikapstākļu un Zemei tuvu kosmisko objektu sekām.
- (69) Padomes Drošības komiteja ir ieteikusi izveidot riska pārvaldības struktūru, lai nodrošinātu, ka, īstenojot Lēmumu Nr. 541/2014/ES, datu drošības jautājumiem tiek

pievērsta pienācīga vērība. Šim nolūkam un ņemot vērā jau paveikto darbu, iesaistītajām dalībvalstīm būtu jāizveido atbilstošas riska pārvaldības struktūras un procedūras.

- (70) Ekstremāli kosmiskie laikapstākļi var apdraudēt iedzīvotāju drošību un traucēt kosmosa un zemes infrastruktūru darbību. Tāpēc Programmas ietvaros būtu jāizveido, **apakškomponents** kura mērķis ir novērtēt kosmisko laikapstākļu risku un attiecīgās lietotāju vajadzības, palielinot informētību par kosmiskajiem laikapstākļiem, nodrošinot uz lietotāju orientētu kosmisko laikapstākļu pakalpojumu piegādi un uzlabojot dalībvalstu spējas izstrādāt kosmisko laikapstākļu dienestu. Komisijai būtu jānosaka prioritātes nozarēs, kurām tiks sniegti kosmisko laikapstākļu darbības pakalpojumi, ņemot vērā lietotāju vajadzības, riskus un tehnoloģisko gatavību. Ilgtermiņā var pievērsties vajadzībām citās nozarēs. Pakalpojumu sniegšanai Savienības līmenī saskaņā ar lietotāju vajadzībām būs vajadzīgas mērķtiecīgas, saskaņotas un nepārtrauktas pētniecības un izstrādes darbības kosmisko laikapstākļu pakalpojumu attīstības atbalstam. Kosmisko laikapstākļu pakalpojumu nodrošināšanai būtu jābalstās uz valstu un Savienības esošo jaudu un jānodrošina plaša dalībvalstu, **Eiropas un starptautisko organizāciju** līdzdalība un privātā sektora iesaistīšana.
- (71) Komisijas Baltajā grāmatā par Eiropas nākotni¹, Romas 27 ES dalībvalstu un valdību vadītāju deklarācijā² un vairākās Eiropas Parlamenta rezolūcijās ir atgādināts, ka ES ir būtiska loma, lai nodrošinātu drošu un noturīgu Eiropu, kas spēj risināt tādas problēmas kā reģionālie konflikti, terorisms, kiberdraudi, un pieaugošais migrācijas spiediens. Droša un garantēta piekļuve satelītsakariem ir neaizstājams instruments dalībnieku drošībai, un šā svarīgā drošības resursa apvienošana un koplietošana Savienības līmenī nostiprina Savienību, kas aizsargā savus pilsoņus.
- (72) Eiropadome 2013. gada 19. un 20. decembra sanāksmē pieņemtajos secinājumos³ satelītsakaru jomā puda gandarījumu par veiktajiem sagatavošanas darbiem valdības līmeņa satelītsakaru nākamajai paaudzei (*GOVSATCOM*), cieši sadarbojoties dalībvalstīm, Komisijai un Eiropas Kosmosa aģentūrai. *GOVSATCOM* ir arī atzīta par vienu no elementiem 2016. gada jūnijā Globālajā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/balta_gramata_par_eiropas_nakotni_lv.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

³ EUCO 217/13

politikas stratēģijā. *GOVSATCOM* būtu jāsniedz ieguldījums ES atbildes pasākumos uz hibrīddraudiem, jāsniedz atbalsts ES jūras drošības stratēģijai un ES Arktikas politikai.

- (73) *GOVSATCOM* ir uz lietotāju orientēta programma ar spēcīgu drošības dimensiju. Izmantošanas gadījumus **attiecīgie aktori** var analizēt trīs galvenajos atzaros: **i)** krīzes pārvaldība, kas var ietvert civilās un militārās kopējās drošības un aizsardzības politikas misijas un operācijas, dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, humanitārās krīzes un ārkārtas situācijas jūrā; **ii)** uzraudzība, kas var ietvert robežuzraudzību, pierobežu uzraudzību, jūras robežu uzraudzību, jūras uzraudzību, nelikumīgas tirdzniecības uzraudzību; un **iii)** svarīgākās infrastruktūras, kas var ietvert diplomātisko tīklu, policijas sakarus, **digitālo infrastruktūru (piemēram, datu centri, serveri)**, kritiskās infrastruktūras (piemēram, enerģētika, transports, ūdens barjeras, **piemēram, dambji**) un kosmosa infrastruktūras.
- (73a) ***GOVSATCOM spējas un pakalpojumus izmantos Savienības un dalībvalstu aktori drošības un drošuma kritiski svarīgās misijās un operācijās. Tāpēc ir vajadzīgs pienācīgs neatkarības līmenis no trešām personām (trešām valstīm un trešo valstu struktūrām) un ir jāaptver visi GOVSATCOM elementi, piemēram, kosmosa un zemes tehnoloģijas komponentu, apakšsistēmu un sistēmu līmenī, ražošanas nozares, kosmosa sistēmu īpašnieki un operatori, zemes sistēmu komponentu fiziskā atrašanās vieta.***
- (74) Satelītsakari ir galīgs resurss, ko ierobežo satelītu spējas, frekvence un ģeogrāfiskais tvērums. Tādēļ, lai *GOVSATCOM* būtu rentabla un varētu izmantot apjomradītus ietaupījumus, tai ir jāuzlabo atbilstība starp pilnvaroto lietotāju pieprasījumu pēc *GOVSATCOM* un *GOVSATCOM* nodrošināto piedāvājumu saskaņā ar satelītu kapacitātes un pakalpojumu līgumiem. Tā kā gan pieprasījums, gan potenciālais piedāvājums ar laiku mainās, ir vajadzīga pastāvīga uzraudzība un elastība, lai koriģētu *GOVSATCOM* pakalpojumus. ■
- (75) Darbības prasības tiks atvasinātas, pamatojoties uz lietošanas gadījumu analīzi. Pakalpojumu portfeli būtu jāizstrādā, ņemot vērā šīs darbības prasības apvienojumā ar drošības prasībām. Ar pakalpojumu portfeli būtu jānosaka piemērojamais *GOVSATCOM* sniegto pakalpojumu pamatlīmenis. Lai saglabātu labāko iespējamo līdzsvaru starp pieprasījumu un sniegtajiem pakalpojumiem, varētu būt nepieciešams *GOVSATCOM* pakalpojumu portfeli regulāri atjaunināt.

- (76) Pirmajā *GOVSATCOM* posmā (aptuveni līdz 2025. gadam) tiks izmantota pašreizējā [] jauda. *Šajā kontekstā Komisijai būtu jāiepērk ES GOVSATCOM spējas no dalībvalstīm, kurās ir nacionālās sistēmas un kosmosa resursi, un no komerciāliem satelītsakaru vai pakalpojumu sniedzējiem, ņemot vērā Savienības drošības pamatintereses.* Šajā pirmajā posmā pakalpojumu ieviešanā tiks izmantota pakāpeniska pieeja [] . Ja pirmajā posmā, veicot detalizētu analīzi par turpmāko piedāvājumu un pieprasījumu, atklāsies, ka šī pieeja nav pietiekama, lai apmierinātu augošo pieprasījumu, varētu tikt pieņemts lēmums pāriet uz otro posmu un izstrādāt papildu kosmosa infrastruktūru vai jaudu ar vienu vai vairākām publiskā un privātā sektora partnerībām, piemēram, ar Savienības satelītu operatoriem.
- (77) Lai optimizētu pieejamo satelītsakaru resursus un garantētu piekļuvi neparedzamās situācijās, piemēram, dabas katastrofu laikā, un nodrošinātu darbības efektivitāti un īsu atbildes reakciju, ir nepieciešams *zemes segments (centri un potenciāli citi zemes elementi)*. Zemes segments būtu jāveido, pamatojoties uz darbības un drošības prasībām. Lai mazinātu riskus, *centrs* var sastāvēt no vairākiem fiziskiem objektiem. Var būt nepieciešami *citi* zemes segmentu elementi, piemēram, enkurstacijas.
- (78) Satelītsakaru lietotājiem to lietošanas iekārtās ārkārtīgi svarīga ir ekspluatācijas saskarne. ES *GOVSATCOM* pieejai būtu *jānodrošina* lielākajai daļai lietotāju iespēja turpināt izmantot savas lietošanas iekārtas *GOVSATCOM* pakalpojumiem [] .
- (79) Ekspluatācijas efektivitātes interesēs lietotāji ir norādījuši, ka ir svarīga lietotāju aprīkojuma savietojamība un lietotāju iekārtas, kurās var izmantot dažādas satelītu sistēmas. Šajā jomā var būt nepieciešama pētniecība un izstrāde.
- (80) Īstenošanas līmenī uzdevumi un pienākumi būtu jāsadala starp specializētām struktūrām, piemēram, Eiropas Aizsardzības aģentūru, EĀDD, Eiropas Kosmosa aģentūru, Aģentūru un citām Savienības aģentūrām tādā veidā, lai nodrošinātu, ka tās atbilst to galvenajai lomai, jo īpaši ar lietotājiem saistītos aspektos.
- (81) Kompetentajai *GOVSATCOM* iestādei ir nozīmīga loma, lai uzraudzītu to, ka lietotāji, un citas valsts struktūras, kurām ir loma *GOVSATCOM*, atbilst koplietošanas un prioritizācijas noteikumiem un drošības procedūrām, kā noteikts drošības prasībās. Dalībvalstij, kura nav izraudzījusi kompetento *GOVSATCOM* iestādi, jebkurā gadījumā būtu jānorāda

kontaktpunkts, lai risinātu jautājumus saistībā ar jebkādiem atklātiem GOVSATCOM darbības traucējumiem.

- (81a) *Dalībvalstis, Padome, Komisija un EĀDD var kļūt par GOVSATCOM dalībniekiem, ciktāl tie izvēlas atļaut GOVSATCOM lietotāju pieeju vai nodrošināt jaudu, objektus vai iekārtas. Ņemot vērā to, ka dalībvalsts izvēlas, vai tā pilnvaros GOVSATCOM lietotājus vai nodrošinās jaudu, objektus vai iekārtas, dalībvalstīm nevar uzlikt par pienākumu kļūt par GOVSATCOM dalībniekiem vai uzņemt GOVSATCOM infrastruktūru. Tādējādi Programmas GOVSATCOM komponents neskar dalībvalstu tiesības nepiedalīties GOVSATCOM, tostarp saskaņā ar tās tiesību aktiem vai konstitucionālajām prasībām attiecībā uz politiku, kas saistīta ar nepievienošanos un nepiedalīšanos militārās aliansēs.*
- (82) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz GOVSATCOM sniegto pakalpojumu ekspluatācijas prasībām. Tas dos iespēju Komisijai noteikt tehniskās specifikācijas izmantošanas gadījumiem, kas saistīti ar krīzes pārvaldību, uzraudzību un svarīgāko infrastruktūru pārvaldību, tostarp diplomātisko sakaru tīkliem. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (83) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz GOVSATCOM sniegto pakalpojumu portfeli. Tas dos iespēju Komisijai definēt raksturīgās pazīmes, tostarp ģeogrāfisko tvērumu, biežumu, kā arī tādu lietotāja ierīču izstrādi, joslas platuma, un drošības elementi. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (84) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz GOVSATCOM apvienoto satelītu komunikācijas spēju koplietošanas un prioritizācijas noteikumiem. *Nosakot koplietošanas un prioritizācijas noteikumus*, Komisijai *būtu jāņem* vērā darbības un drošības prasības un riska analīze, un GOVSATCOM dalībnieku paredzamais pieprasījums. *Lai gan principā GOVSATCOM pakalpojumi GOVSATCOM lietotājiem būtu jāsniedz bez maksas, ja minētajā analīzē secina, ka trūkst spēju, un lai izvairītos no tirgus kropļošanas, cenu noteikšanas politiku varētu izstrādāt kā daļu no minētajiem detalizētajiem noteikumiem par kopīgu*

izmantošanu un prioritizāciju. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

- (85) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz *GOVSATCOM* zemes segmenta infrastruktūras atrašanās vietu. Tas dos iespēju Komisijai, izvēloties šādu atrašanās vietu, ņemt vērā darbības un drošības prasības, ***kā arī esošo infrastruktūru.*** Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011.

I

- (87) Ar Regulu (ES) Nr. 912/2010 ir izveidota Savienības aģentūra, kuras nosaukums ir Eiropas GNSS aģentūra, lai pārvaldītu konkrētus aspektus *Galileo* un *EGNOS* satelītu navigācijas programmās. Šajā regulā jo īpaši paredzēts, ka Eiropas GNSS aģentūrai tiks uzticēti jauni uzdevumi, ne tikai attiecībā uz *Galileo* un *EGNOS*, bet arī uz citiem Programmas komponentiem, jo īpaši uz drošības akreditāciju. Eiropas GNSS aģentūras nosaukums, pienākumi un organizatoriskie aspekti tāpēc ir attiecīgi jāpielāgo.

- (87a) ***Aģentūras mītne atrodas Prāgā, kā noteikts Lēmumā 2010/803/ES. Lai Aģentūra varētu veikt savus uzdevumus, tās personāls varētu atrasties kādā no Galileo vai EGNOS zemes centriem, kas ir minēti Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2016/413, lai veiktu Programmas darbības, kuras ir paredzētas attiecīgajā nolīgumā. Turklāt, lai Aģentūra darbotos pēc iespējas efektīvāk un lietderīgāk, vienā vai vairākās dalībvalstīs vietējiem birojiem varētu piešķirt ierobežotu skaitu darbinieku. Personāla, kas atrodas ārpus Aģentūras vai Galileo un EGNOS atrašanās vietas, atrašanās vieta nedrīkstētu radīt situāciju, ka Aģentūras pamatdarbības pārvietojas uz šādiem vietējiem birojiem.***

- (88) Ņemot vērā GNSS aģentūras paplašināto darbības jomu, kas vairs nebūs ierobežota tikai ar *Galileo* un *EGNOS*, tās ***nosaukumu*** vajadzētu mainīt. Tomēr Eiropas GNSS aģentūras darbības nepārtrauktība, tostarp attiecībā uz tiesībām un pienākumiem, personālu un visu pieņemto lēmumu spēkā esamību, būtu jānodrošina Aģentūrai.

- (89) Ņemot vērā Aģentūras pilnvaras un Komisijas lomu Programmas īstenošanā, ir lietderīgi paredzēt, ka dažus no lēmumiem, ko pieņem Administratīvā padome, nevajadzētu pieņemt bez Komisijas pārstāvju labvēlīga balsojuma.

- (90) Neskarot Komisijai piešķirtās pilnvaras, Administratīvā padome, Drošības akreditācijas padome un izpilddirektors, veicot savus pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi un rīkojas sabiedrības interesēs.
- (91) Ir iespējams un pat ticams, ka dažu Programmas komponentu pamatā būs sensitīvu vai ar aizsardzību saistītu valsts infrastruktūru izmantošana. Šajā gadījumā valsts drošības apsvērumu dēļ ir nepieciešams noteikt, ka Administratīvās valdes un Drošības akreditācijas padomes sanāksmēs var piedalīties **■** dalībvalstu pārstāvji **un Komisijas pārstāvji, pamatojoties uz vajadzību pēc informācijas. Administratīvajā padomē balsošanā piedalās tikai to dalībvalstu pārstāvji**, kurās ir šāda infrastruktūra, **un Komisijas pārstāvis. Administratīvās padomes un Drošības akreditācijas padomes reglamentā izklāsta situācijas, kurās piemēro šo procedūru.**

-
- (94) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. un 23. punktu šo Programmu ir nepieciešams izvērtēt, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta, izpildot noteiktas uzraudzības prasības, vienlaikus neradot pārmērīgu regulējumu un administratīvo slogu, jo īpaši dalībvalstīm. Šajās prasībās vajadzības gadījumā var iekļaut izmērāmus rādītājus, ko izmantot, izvērtējot Programmas ietekmi.
- (94a) ***Tiek prognozēts, ka uz Copernicus un Galileo balstīto pakalpojumu izmantošana būtiski ietekmēs Eiropas ekonomiku kopumā. Tomēr ad hoc mērījumi un gadījumu izpēte pašlaik ir lielā pārsvarā. Komisijai ar Eurostat starpniecību būtu jānosaka attiecīgi statistikas mērījumi un rādītāji, kas būtu pamats sistemātiskai un autoritatīvai ES kosmosa darbību ietekmes uzraudzībai.***
- (95) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. ***Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no komitejas, kurai būtu jātiekas īpašā sastāvā.***
- (95a) ***Tā kā Programmas komponenti ir orientēti uz lietotāju, to īstenošanai un attīstībai ir nepieciešama nepārtraukta, efektīva lietotāju iesaistīšana, īpaši attiecībā uz pakalpojumu prasību definēšanu un validēšanu. Lai Programma būtu vērtīgāka lietotājiem, būtu aktīvi jātiecas pēc viņu ieguldījuma, pastāvīgi apspriežoties ar gala***

lietotājiem Savienības dalībvalstu publiskajā un privātajā sektorā un attiecīgā gadījumā starptautiskajās organizācijās. Šādā nolūkā būtu jāizveido darba grupa ("lietotāju forums"), lai palīdzētu Programmas komitejai apzināt lietotāju prasības, verificēt pakalpojumu atbilstību, kā arī identificēt sniegto pakalpojumu trūkumus. Komitejas reglamentā būtu jāparedz minētās darba grupas izveide, lai ņemtu vērā katra komponenta un katra komponenta pakalpojuma īpatnības. Kad vien iespējams dalībvalstīm būtu jāsniedz ieguldījums lietotāju forumā, sistemātiski un koordinēti apspriežoties ar lietotājiem valstī.

- (96) Labai publiskai pārvaldībai ir vajadzīga vienāda Programmas vadība, ātrāka lēmumu pieņemšana un vienlīdzīga piekļuve informācijai, tāpēc pārstāvjiem no struktūrām, kam uzticēti ar šo Programmu saistīti uzdevumi, **varētu** būt iespēja kā novērotājiem piedalīties saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 izveidotās komitejas darbā. Šim pašam nolūkam tādu trešo valstu un starptautisko organizāciju pārstāvjiem, kuras ar Savienību noslēgušas starptautisku nolīgumu, **attiecībā uz Programmu vai tās komponentiem vai apakškomponentiem varētu** būt iespēja piedalīties komitejā, ievērojot drošības prasības un kā paredzēts šāda nolīguma noteikumos. Pārstāvji no struktūrām, kurām uzticēti ar Programmu saistīti uzdevumi, no trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām nav tiesīgi piedalīties komitejas balsošanā. **Nosacījumi novērotāju un ad hoc dalībnieku dalībai būtu jānosaka komiteju reglamentā.**
- (97) Lai nodrošinātu Programmas panāktā progresa efektīvu novērtēšanu tās mērķu sasniegšanā, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar 290. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību būtu jādeleģē Komisijai attiecībā uz grozījumiem X pielikumā, vajadzības gadījumā pārskatot vai papildinot rādītājus un papildinot šo regulu ar noteikumiem par uzraudzības un novērtēšanas sistēmas izveidi. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (98) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo tas pārsniedz ikvienas atsevišķas dalībvalsts finansiālās un tehniskās iespējas, un to, ka šo

programmu mēroga un ietekmes dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

- (99) *Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Programmas drošības prasību īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011. Dalībvalstīm būtu jāspēj veikt maksimālu kontroli pār Programmas drošības prasībām. Pieņemot īstenošanas aktus Programmas drošības jomā, Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no komitejas, kurā ir dalībvalstu pārstāvji īpašā drošības sastāvā. Minētos īstenošanas aktus būtu jāpieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas noteikta Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā drošības jautājumu sensitīvo raksturu, priekšsēdētājam būtu jācenšas rast tādas risinājumus, kuriem ir visplašākais iespējamais atbalsts komitejā. Gadījumos, kad komiteja nesniedz atzinumu, Komisijai nevajadzētu pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka Programmas vispārējās drošības prasības,*

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido Savienības kosmosa programmu ("Programma"). Regulā ir izklāstīti Programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma formas un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi, kā arī Programmas īstenošanas noteikumi.
2. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru ("Aģentūra"), kas aizstāj un nomaina Eiropas GNSS aģentūru, kura izveidota ar Regulu (ES) Nr. 912/2010, un paredz Aģentūras darbības noteikumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (0) ***"Kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības (SST) sistēma" ir uz zemes un kosmosā esošu sensoru tīkls, kas spēj novērot un uzraudzīt kosmiskos objektus un kam ir apstrādes spējas ar mērķi sniegt datus, informāciju un pakalpojumus saistībā ar kosmiskajiem objektiem, kuri pa orbītu riņķo ap Zemi;***
- (1) ***"kosmosa kuģis" ir pa orbītu riņķojošs objekts, kas paredzēts konkrētas funkcijas vai uzdevuma veikšanai (piemēram, sakariem, navigācijai vai Zemes novērošanai), tostarp satelīti, daudzpakāpju raķešu augšējās daļas, daudzkārt izmantojamas raķetes. Kosmosa kuģi, kas vairs nevar pildīt plānoto uzdevumu, uzskata par nefunkcionējošu. Rezerves kosmosa kuģi vai gaidstāves režīmā esošu kosmosa kuģi, kas gaida iespējamo reaktivāciju, uzskata par funkcionējošu;***
- (2) ***"kosmisko laikapstākļu notikumi" ir dabiskas izcelsmes pārmaiņas kosmosa vidē pie Saules un ap Zemi. Kosmisko laikapstākļu iedarbība ietver Saules lādēto daļiņu plūsmu,***

Saules vēja **variācijas**, **koronālās masas izvirdumus**, ģeomagnētiskās vētras **un dinamiku**, **radiācijas vētras un jonosfēras traucējumus** , kas var ietekmēt uz zemes **un kosmosā bāzētās infrastruktūras**;

- (3) “Zemei tuvie objekti” (**NEO**) ir dabīgi objekti Saules sistēmā, kuri **tuvojas** Zemei;
- (4) “kosmiskais objekts” ir jebkurš cilvēka radīts priekšmets kosmosā;
- (5) “kosmosa situācijas apzināšanās” (**SSA**) ir visaptveroša pieeja, **tostarp visaptverošas zināšanas un izpratne par** galvenajiem apdraudējumiem kosmosā, kas ietver sadursmes starp **kosmiskiem objektiem, fragmentāciju un kosmisko objektu nonākšanu atpakaļ atmosfērā**, kosmisko laikapstākļu parādības un Zemei tuvos objektus;
- (6) “finansējuma apvienošanas darbība” ir ES budžeta atbalstītas darbības, tostarp Finanšu regulas 2. panta 6. punktā minētā finansējuma apvienošanas mehānisma ietvaros, kuras apvieno no ES budžeta finansēta neatmaksājamā atbalsta formas un/vai finanšu instrumentus **un/vai budžeta garantijas** ar atmaksājama atbalsta formām no attīstības vai citām publisko finanšu iestādēm, kā arī komerciālām finanšu iestādēm un ieguldītājiem;
- (7) “tiesību subjekts” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas izveidota saskaņā ar valsts, Savienības vai starptautiskajiem tiesību aktiem un kas minētajos aktos par tādu ir atzīta, un kam ir juridiskās personas statuss, un kas, rīkodamās savā vārdā, var īstenot tiesības, un kam var būt saistoši pienākumi, vai jebkurš subjekts bez juridiskas personas statusa saskaņā ar Finanšu regulas 197. panta 2. punkta c) apakšpunktu;
- (8) “trešā valsts” ir valsts, kas nav Savienības dalībvalsts;
- (9) “SST informācija” ir apstrādāti SST dati, kuri ir viegli saprotami to saņēmējam;
- (10) “SST dati” ir SST sensoru iegūti kosmisko objektu, **tajā skaitā kosmisko atkritumu**, fizikālie vai orbitālie parametri, kas iegūti, izmantojot ar SST sensoriem veiktus novērojumus kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības (SST) komponenta satvarā;
- (11) “atpakaļlīnija” ir gaisa kuģu globālās novērošanas pakalpojumam palīdzīgs pakalpojums; novērošanu definējusi Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija;
- (12) “*Copernicus Sentinels*” ir specializēti *Copernicus* satelīti, kosmosa kuģi vai kosmosa kuģu derīgā krava Zemes novērošanai no kosmosa;

- (13) “*Copernicus* dati” ir *Copernicus Sentinels* sniegtie dati, tostarp to metadati;
- (14) “*Copernicus* trešās personas dati **un informācija**” ir **kosmiskie** dati **un informācija**, kas licencēti **vai darīti pieejami** izmantošanai *Copernicus*, bet iegūti no citiem avotiem, nevis no *Copernicus Sentinels*;
- (14a) “***Copernicus* pakalpojumi**” ir **pakalpojumi ar pievienoto vērtību Savienības un dalībvalstu vispārējās interesēs, kurus finansē no Programmas un kuri pārveido Zemes novērošanas datus, in situ datus un citus palīgdatumus par apstrādātu, apkopotu un interpretētu informāciju, kas pielāgota *Copernicus* lietotāju vajadzībām;**
- (15) “*Copernicus in situ* dati” ir novērojumu dati no sensoriem, kuri atrodas uz zemes, jūrā vai gaisā, kā arī atsaucē dati un palīgdati, kas licencēti vai nodrošināti izmantošanai *Copernicus*;
- (16) “*Copernicus* informācija” ir informācija, ko *Copernicus* pakalpojumi ģenerē pēc datu apstrādes vai modelēšanas, tostarp to metadati;
- (17) “fiduciārs subjekts” ir tiesību subjekts, kas ir neatkarīgs no Komisijas vai trešās personas un saņem datus no Komisijas vai minētās trešās personas minēto datu drošas uzglabāšanas un apstrādes nolūkā;
- (18) “kosmiskie atkritumi” ir jebkurš Zemes orbītā esošs vai Zemes atmosfērā atkalienākošs kosmiskais objekts, tostarp kosmosa kuģis vai tā fragmenti vai sastāvdaļas, kas vairs nedarbojas vai nekalpo konkrētam nolūkam, tostarp raķešu vai mākslīgo pavadoņu (satelītu) daļas vai neaktīvi mākslīgie pavadoņi (satelīti);
- (19) “*SST* sensors” ir ierīce vai ierīču apvienojums, uz zemes vai kosmosā esoši radari, lāzeri un teleskopi, kas spēj **veikt kosmosa novērošanu vai uzraudzību un var** mērīt fizikālus parametrus saistībā ar kosmiskajiem objektiem, piemēram, to lielumu, atrašanās vietu un ātrumu;
- (19a) “***GOVSATCOM* dalībnieks**” ir **dalībvalstis, Padome, Komisija un EĀDD, kā arī Savienības aģentūras, trešās valstis un starptautiskās organizācijas, ja minētās aģentūras, trešās valstis un starptautiskās organizācijas ir attiecīgi pilnvarotas;**
- (20) “*GOVSATCOM* lietotājs” ir Savienības vai dalībvalsts publiska iestāde, struktūra, kurai uzticēta valsts varas īstenošana, vai fiziska vai juridiska persona, kura pienācīgi pilnvarota

un kurai uzticēti uzdevumi, kas saistīti ar drošībai būtisku misiju, operāciju un infrastruktūras uzraudzību un pārvaldību;

- (20a) ***“GOVSATCOM centrs” ir operatīvs centrs, kura galvenais uzdevums ir drošā veidā sasaistīt GOVSATCOM lietotājus ar GOVSATCOM jaudu un pakalpojumiem un tādējādi jebkurā brīdī optimizēt piedāvājumu un pieprasījumu.***
- (21) ***“GOVSATCOM izmantošanas gadījums” ir darbības scenārijs konkrētā vidē, kurā ir pieprasīti GOVSATCOM pakalpojumi;***
- (21a) ***“ES klasificēta informācija (ESKI)” ir jebkura informācija vai materiāli, kuriem piemērota ES drošības klasifikācija un kuru neatļauta izpaušana varētu izraisīt dažāda līmeņa apdraudējumu Eiropas Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu interesēm;***
- (22) ***“sensitīva neklasificēta informācija” ir neklasificēta informācija Komisijas Lēmuma (ES, Euratom) 2015/443 9. panta nozīmē, kurš rada pienākumu aizsargāt sensitīvu neklasificētu informāciju, kas attiecas tikai uz Eiropas Komisiju un Savienības aģentūrām un struktūrām, kuru pienākums saskaņā ar tiesību aktiem ir piemērot Komisijas drošības noteikumus;***
- (23) ***“Copernicus lietotāji” ir:***
- “Copernicus pamatlietotāji”, kas gūst labumu no Copernicus datiem un Copernicus informācijas un kam ir papildu loma Copernicus attīstības virzīšanā; tie ir Savienības iestādes un struktūras un tās Eiropas valsts vai reģionālās publiskā sektora struktūras Savienībā vai Copernicus iesaistītajās valstīs, kurām uzticēts veikt sabiedrības pārvaldes uzdevumus, kas saistīti ar civilo sabiedrisko politiku, tostarp vides, civilās aizsardzības, drošuma, tajā skaitā infrastruktūras drošuma, vai drošības politikas noteikšanu, īstenošanu, izpildes nodrošināšanu vai uzraudzību;***
- “citi Copernicus lietotāji” ir lietotāji, kas gūst labumu no Copernicus datiem un Copernicus informācijas, un tie jo īpaši ir pētniecības un izglītības organizācijas, komerciālas un privātas struktūras, labdarības organizācijas, nevalstiskās organizācijas un starptautiskās organizācijas;***

- (24) ***“Copernicus iesaistītās valstis” ir trešās valstis, kas sniedz finansiālu ieguldījumu un piedalās Copernicus saskaņā ar noteikumiem, kuri paredzēti ar Savienību noslēgtā starptautiskā nolīgumā.***

3. pants

Programmas komponenti

Programmai ir šādi komponenti:

- (a) autonoma civila globāla navigācijas satelītu sistēma (*GNSS*), kura ir civilā kontrolē, kuru veido satelītu konstelācija, centri un globāls staciju tīkls uz zemes, kura piedāvā pozicionēšanas, navigācijas un ***laika noteikšanas*** pakalpojumus un kurā integrētas drošības vajadzības un prasības (*“Galileo”*);
- (b) ***civila*** reģionāla satelītnavigācijas sistēma, ***kas ir civilā kontrolē***, ko veido centri un stacijas uz zemes un vairāki ģeosinhronos satelītos uzstādīti retranslatori un kas pastiprina un koriģē brīvi pieejamos *Galileo* un citas *GNSS* signālus, cita starpā gaisa satiksmes pārvaldības, aeronavigācijas pakalpojumu ***un citu transporta sistēmu*** vajadzībām (*“Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienests”* jeb *“EGNOS”*);
- (c) ***operatīva***, autonoma, uz lietotāju orientēta, ***civila*** Zemes novērošanas sistēma, kura ir civilā kontrolē, ***veidota uz valstu un Eiropas spēju bāzes*** un piedāvā ģeotelpiskās informācijas datus un pakalpojumus un kuru veido satelīti, zemes infrastruktūra, datu un informācijas apstrādes iekārtas un sadales infrastruktūra, ***balstoties uz pilnīgu, brīvu un atvērtu datu politiku***, un kurā ***attiecīgā gadījumā*** integrētas drošības vajadzības un prasības (*“Copernicus”*);
- (d) kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības sistēma, kuras mērķis ir uzlabot, pārvaldīt un sniegt datus, informāciju un pakalpojumus, kas saistīti ar orbītā ap Zemi riņķojošu ***kosmisko objektu*** novērošanu un uzraudzību (***SST apakškomponents***) un ko papildina novērojumu parametri, kuri saistīti ar kosmisko laikapstākļu notikumiem (***SWE apakškomponents***) un Zemei tuvo objektu (***NEO apakškomponents***) tuvošanās Zemei riska ***uzraudzību*** (kosmosa situācijas apzināšanās, *SSA*);

- (e) **civilā un** valdības **kontrolē esošs** satelītsakaru dienests, kas dod iespēju nodrošināt satelītsakaru spējas un pakalpojumus Savienības un dalībvalstu iestādēm, kuras pārvalda drošībai būtiskas misijas un infrastruktūras (*GOVSATCOM*).

■ Programma ietver **papildu** pasākumus, ar ko tai nodrošina efektīvu **un autonomu** piekļuvi kosmosam un veicina inovatīvu **un konkurētspējīgu Eiropas** kosmosa nozari, **augšposmā un lejasposmā, nostiprinot Savienības kosmosa ekosistēmu un Savienību kā globālo procesu dalībnieci.**

4. pants

Mērķi

1. Programmai ir šādi vispārīgie mērķi:

- (a) nepārtraukti un, ja iespējams, globālā līmenī sniegt ļoti kvalitatīvus, aktuālus un attiecīgā gadījumā drošus ar kosmosu saistītus datus, informāciju un pakalpojumus vai veicināt to sniegšanu atbilstīgi pašreizējām un turpmākām vajadzībām un **spēt atbalsīt** Savienības politiskās prioritātes **un ar tām saistīto uz pierādījumiem balstītu un neatkarīgu lēmumu pieņemšanu**, tostarp **par** klimata pārmaiņām, **transportu un drošību** ■ ;
- (b) maksimāli palielināt sociālekonomiskos ieguvumus, **jo īpaši veicinot inovatīvu un konkurētspējīgu augšupējā un lejupējā sektora, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu un jaunuzņēmumu, attīstību Eiropā, tādējādi veicinot izaugsmi un darbvietu radīšanu Savienībā un** sekmējot pēc iespējas plašāku **lietotāju piesaisti un** Programmas komponentu sniegto datu, informācijas un pakalpojumu izmantošanu **gan Savienībā, gan ārpus tās, vienlaikus nodrošinot sinerģiju un papildināmību ar Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības pasākumiem, ko veic saskaņā ar “Apvārsnis Eiropa” regulu;**
- (c) palielināt **drošumu**, Savienības un tās dalībvalstu drošību ■ un **stiprināt tās** autonomiju, jo īpaši ■ tehnoloģiju ziņā;
- (d) veicināt Savienības kā **globālā** aktora lomu kosmosa nozarē, veicināt **starptautisko sadarbību, stiprināt Eiropas kosmosa diplomātiju, tostarp sekmējot savstarpīguma un godīgas konkurences principus, un stiprināt** tās lomu globālu problēmu

risināšanā, globālu iniciatīvu atbalstā, tostarp attiecībā uz ■ ilgtspējīgu attīstību, **un vairojot izpratni par kosmosu kā cilvēces kopīgu mantojumu;**

- (e) **uzlabot drošumu, drošību un ilgtspēju visās darbībās kosmosā, kas attiecas uz kosmiskajiem objektiem un atkritumu izplatīšanos, kā arī kosmosa vidi, īstenojot atbilstīgus pasākumus, tostarp izstrādājot un ieviešot tehnoloģijas kosmosa kuģu apglabāšanai ekspluatācijas laika beigās un kosmosa atkritumu apglabāšanai.**

1.a Starptautiskā sadarbība ir ļoti svarīga, un tā ir kosmosa stratēģijas Eiropai būtisks elements un veicina Savienības kā pasaules mēroga aktora lomu kosmosa nozarē. Komisija izmantos Programmu, lai sniegtu ieguldījumu starptautiskajos centienos un gūtu labumu no tiem, izmantojot kosmosa diplomātijas iniciatīvas, atbalstītu Eiropas tehnoloģiju un rūpniecību starptautiskā mērogā (piemēram, divpusējos dialogos, nozares darbsemināros, MVU internacionalizācijas atbalstā), atvieglotu piekļuvi starptautiskajiem tirgiem un veicinātu godīgu konkurenci, izmantojot arī ekonomiskās diplomātijas iniciatīvas. Eiropas kosmosa diplomātijas iniciatīvām vajadzētu būt pilnīgā saskaņā ar pašreizējām ES rīcībpolitikām, prioritātēm un instrumentiem, kā arī papildināt tos, vienlaikus Savienībai kopā ar Savienības dalībvalstīm ir galvenā loma līderpozīciju starptautiskā mērogā saglabāšanā.

2. Programmai ir šādi īpašie mērķi:

- (a) **Galileo un EGNOS: sniegt ilgtermiņa, modernus, ■ drošus pozicionēšanas, navigācijas un laika noteikšanas pakalpojumus, vienlaikus nodrošinot pakalpojumu nepārtrauktību un noturību;**
- (b) **Copernicus: ilgtermiņā un ilgtspējīgi sniegt precīzus un uzticamus Zemes novērošanas datus, informāciju un pakalpojumus, integrējot citus datu avotus, lai palīdzētu formulēt, īstenot un uzraudzīt Savienības un tās dalībvalstu rīcībpolitikas un lietotāju pieprasītās darbības;**
- (c) **kosmosa situācijas apzināšanās (SSA): uzlabot SST spējas novērot, uzraudzīt un identificēt kosmiskos objektus un kosmosa atkritumus ar mērķi vēl vairāk uzlabot SST spēju darbību un autonomiju Savienības līmenī, sniegt kosmisko laikapstākļu pakalpojumus un kartēt un tīklot dalībvalstu jaudas NEO jomā;**

- (d) *GOVSATCOM: GOVSATCOM lietotājiem* nodrošināt uzticamu, drošu un rentablu satelītsakaru pakalpojumu ilgtermiņa pieejamību;
- (e) *atbalstīt* autonomu, drošu un rentablu spēju piekļūt kosmosam, *ņemot vērā Savienības drošības pamatintereses*;
- (f) *veicināt spēcīgas Savienības kosmosa ekonomikas attīstību, tostarp atbalstot kosmosa ekosistēmu un stiprinot konkurētspēju, inovāciju, uzņēmējdarbību, prasmes un spēju veidošanu visās dalībvalstīs un Savienības reģionos, jo īpaši attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem vai juridiskām un fiziskām personām no Savienības, kas aktīvi darbojas vai vēlas iesaistīties šajā nozarē* ■ .

5. pants

Piekļuve kosmosam

1. Programma atbalsta palaišanas pakalpojumu *iepirkumu un uzsākšanu* Programmas vajadzībām *un pēc dalībvalstu un starptautisko organizāciju pieprasījuma — uzsākšanu to vajadzībām*.
2. *Sinergijā ar citām Savienības programmām un finansēšanas shēmām un neskarot Eiropas Kosmosa aģentūras darbības kosmosa pieejamības jomā, Programma var atbalstīt:*
 - (a) *pielāgojumus, tostarp tehnoloģiju izstrādi, kosmosa palaišanas sistēmām, kas nepieciešamas satelītu palaišanai, tostarp alternatīvas tehnoloģijas un inovatīvas sistēmas piekļūšanai kosmosam, lai īstenotu Programmas komponentus;*
 - (b) *ar kosmosu saistītās zemes infrastruktūras pielāgojumus, tostarp jaunus risinājumus, kas ir nepieciešami programmas īstenošanai.*

6. pants

Darbības inovācijas *un konkurētspējas* atbalstam Savienības kosmosa nozarē

1. Programma *veicina spēju veidošanu visā Savienībā un tādējādi* atbalsta:

- (a) inovācijas darbības, lai pēc iespējas labāk izmantotu kosmosa tehnoloģijas, infrastruktūru vai pakalpojumus, **un pasākumus, kas veicina pētniecības un inovācijas darbību rezultātā iegūtu inovatīvu risinājumu ieviešanu un atbalsta lejupējā sektora attīstību, jo īpaši izmantojot sinerģiju ar citām Savienības programmām un finanšu instrumentiem, tostarp Invest EU;**
- (b) **darbības, kuru mērķis ir veicināt sabiedrības pieprasījumu un inovāciju publiskajā sektorā, lai pilnībā izmantotu sabiedrisko pakalpojumu potenciālu iedzīvotājiem un uzņēmumiem;**
- (c) uzņēmējdarbību, **tostarp** no sākumposma līdz paplašināšanai, saskaņā ar 21. pantu, **balstoties uz** citiem noteikumiem par piekļuvi finansējumam, kā minēts 18. pantā un III sadaļas I nodaļā, **un izmantojot pirmā līguma pieeju;**
- (d) **uzņēmējdarbībai labvēlīgas kosmosa ekosistēmas rašanos**, sadarbojoties uzņēmumiem kosmosa platformu **tīkla** veidā, kas reģionālā un valsts līmenī apvieno kosmosa, digitālo **un citu** nozaru aktorus, kā arī lietotājus; **platformu tīkla mērķis ir sniegt atbalstu, iekārtas un pakalpojumus** iedzīvotājiem un uzņēmumiem, lai veicinātu uzņēmējdarbību un prasmes **un uzlabotu sinerģiju lejasposmā, un veicinātu sadarbību ar digitālās inovācijas platformām, kas izveidotas saskaņā ar programmu “Digitālā Eiropa”;**
- (e) izglītības un mācību pasākumu nodrošināšanu, **tostarp profesionāļiem, uzņēmējiem, absolventiem un studentiem, jo īpaši izmantojot sinerģiju ar valsts un reģionālām iniciatīvām, lai attīstītu augsta līmeņa prasmes;**
- (f) **privātā un publiskā sektora profesionāļu, studentu un uzņēmēju** piekļuvi apstrādes un testēšanas iekārtām;
- (g) sertifikācijas un standartizācijas darbības;
- (h) **Eiropas piegādes ķēžu stiprināšanu visā Savienībā, izmantojot uzņēmumu, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu un jaunuzņēmumu, plašu līdzdalību visos programmas komponentos, jo īpaši saskaņā ar 14. panta noteikumiem, un pasākumos, kas stiprina to konkurētspēju pasaules mērogā.**

2. *Īstenojot 1. punktā minētās darbības, ir jāatbalsta nepieciešamība attīstīt spējas dalībvalstīs, kurās ir topoša kosmosa nozare, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visām dalībvalstīm piedalīties kosmosa programmā.*

7. pants

Programmas asociētās trešās valstis un starptautiskās organizācijas

1. Programmas komponenti, izņemot *SST* un *GOVSATCOM*, ir pieejami šādām trešām valstīm:
 - (a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) locekles, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, — saskaņā ar nosacījumiem, kuri noteikti EEZ nolīgumā;
 - (b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis — saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu līdzdalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;
 - (c) valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, — saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu līdzdalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm.
2. Programmas komponenti, izņemot *SST*, ir pieejami arī jebkurai trešai valstij vai starptautiskai organizācijai saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti konkrētā nolīguma, kurš reglamentē trešās valsts vai starptautiskās organizācijas līdzdalību Savienības programmā, ar nosacījumu, ka minētais nolīgums:
 - (a) nodrošina trešās valsts vai starptautiskās organizācijas, kura piedalās Savienības programmās, iemaksu un ieguvumu taisnīgu līdzsvaru;
 - (b) nosaka nosacījumus līdzdalībai programmās, tostarp to, kā aprēķināmas finansiālās iemaksas atsevišķās programmās un programmu administratīvās izmaksas. Šīs

iemaksas veido piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar [jaunās Finanšu regulas] [21. panta 5. punktu];

(c) nepiešķir trešai valstij vai starptautiskajai organizācijai pilnvaras pieņemt lēmumus par Programmu *vai, attiecīgā gadījumā, piekļuvi sensitīvai vai klasificētai informācijai*;

(d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt savas finanšu intereses;

(da) attiecīgā gadījumā uztur Savienības stratēģiskās un suverenitātes intereses visās saistītajās jomās, tajā skaitā Eiropas tehnoloģisko vai rūpnieciski stratēģisko autonomiju.

3. Programmas komponenti 1. un 2. punktā minētajām trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām ir pieejami tikai ar nosacījumu, ka ir aizsargātas Savienības un tās dalībvalstu būtiskās drošības intereses.

8. pants

Trešo valstu vai starptautisko organizāciju piekļuve SST, GOVSATCOM un PRP

1. Trešās valstis vai starptautiskas organizācijas var kļūt par 67. pantā minēto GOVSATCOM dalībnieku vai gūt piekļuvi SST sniegtajiem pakalpojumiem tikai tad, ja saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. pantā paredzēto procedūru tās noslēdz nolīgumu, kurā izklāstīti sīki izstrādāti noteikumi un nosacījumi saistībā ar piekļuvi šādiem datiem, informācijai, jaudām un pakalpojumiem un klasificētas informācijas apmaiņas un aizsardzības sistēma.

2. Trešo valstu vai starptautisko organizāciju piekļuvi Galileo sniegtajam publiskajam regulētajam pakalpojumam reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1104/2011/ES¹ 3. panta 5. punkts.

¹ OV L 287, 4.11.2011., 1.–8. lpp.

9. pants

Īpašumtiesības uz resursiem un resursu izmantošana

1. Visu saistībā ar Programmas komponentiem radīto vai izstrādāto materiālo un nemateriālo resursu īpašnieks ir Savienība. Tālab Komisija veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka attiecīgie līgumi, nolīgumi un citas vienošanās, kas saistītas ar darbībām, kuru rezultātā var tikt radīti vai izstrādāti šādi resursi, ietver noteikumus, kas minētajiem resursiem nodrošina šādu īpašumtiesību režīmu.
2. Šā panta 1. punktu nepiemēro materiālajiem un nemateriālajiem resursiem, kas radīti vai izstrādāti saistībā ar Programmas komponentiem, ja darbības, kuru rezultātā var tikt radīti vai izstrādāti šādi resursi:
 - (a) tiek veiktas saistībā ar dotācijām vai godalgām, ko pilnībā finansē no Savienības līdzekļiem;
 - (b) netiek pilnībā finansētas no Savienības līdzekļiem vai
 - (c) attiecas uz tādu PRP uztvērēju, kuros iestrādāta ESKI, vai šādu uztvērēju komponentu izstrādi, ražošanu vai izmantošanu.
3. Komisija veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka līgumi, nolīgumi vai citas vienošanās, kas saistītas ar 2. punktā minētajām darbībām, ietver noteikumus, kuros izklāstīts atbilstošs īpašumtiesību **un lietošanas** režīms, kas attiecas uz minētajiem resursiem, un attiecībā uz c) apakšpunktu ir paredzēts, ka Savienība var brīvi izmantot PRP uztvērējus **un piešķirt to lietošanas tiesības** saskaņā ar Lēmumu Nr. 1104/2011/ES.
4. Komisija tiecas ar trešām personām noslēgt līgumus vai citas vienošanās par:
 - (a) iepriekš esošajām īpašumtiesībām uz materiālajiem un nemateriālajiem resursiem, kas radīti vai izstrādāti saistībā ar Programmas komponentiem;
 - (b) īpašumtiesību vai licences tiesību iegūšanu attiecībā uz citiem materiāliem vai nemateriāliem resursiem, kas nepieciešami Programmas īstenošanai.]
5. Komisija ar atbilstošu satvaru nodrošina 1. un 2. punktā minēto Savienības īpašumā esošo materiālo un nemateriālo resursu optimālu izmantošanu.

6. Jo īpaši gadījumā, ja minētie resursi ir intelektuālā īpašuma tiesības, Komisija pārvalda minētās tiesības pēc iespējas efektīvi, ņemot vērā gan nepieciešamību tās aizsargāt un piešķirt tām vērtību, gan visu attiecīgo ieinteresēto personu likumīgās intereses un vajadzību nodrošināt tirgu un jauno tehnoloģiju saskaņotu attīstību un Programmas komponentu sniegto pakalpojumu nepārtrauktību. Šajā nolūkā tā jo īpaši nodrošina, ka attiecīgie līgumi, nolīgumi un citas vienošanās ietver iespēju nodot minētās tiesības trešām personām vai piešķirt trešām personām licences attiecībā uz minētajām tiesībām, **tostarp minēto intelektuālā īpašuma tiesību radītājam**, un ka Aģentūra var brīvi izmantot minētās tiesības, ja tas nepieciešams tās uzdevumu izpildei saskaņā ar šo regulu. **Finanšu pamatpartnerības nolīgumā, kas minēts 29. panta 3.a punktā, vai ieguldījumu nolīgumos, kas minēti 32. panta 1. punktā, iekļauj attiecīgus noteikumus, kuri ļauj Eiropas Kosmosa aģentūrai un citām pilnvarotajām struktūrām izmantot minētās tiesības, ja tas nepieciešams šo struktūru uzdevumu izpildei saskaņā ar šo regulu un šādas izmantošanas nosacījumiem.**

10. pants

Garantija

Nesamazinot pienākumus, kas noteikti juridiski saistošos noteikumos, pakalpojumi, dati un informācija, ko sniedz Programmas komponenti, tiek sniegti bez jebkādas tiešas vai netiešas garantijas attiecībā uz to kvalitāti, precizitāti, pieejamību, uzticamību, ātrdarbīgumu un piemērotību kādam mērķim. ■ Komisija veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka minēto pakalpojumu, datu un informācijas lietotāji ir **pienācīgi** informēti ■ .

II SADAĻA

BUDŽETA IEGULDĪJUMS UN MEHĀNISMI

11. pants

Budžets

1. Finansējums Programmas īstenošanai laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam, *tostarp saistīto risku segšanai*, ir **16,9** miljardi EUR faktiskajās cenās.

Šā punkta pirmajā daļā minētā summa *tiek sadalīta šādās izdevumu kategorijās:*

(a) *Galileo* un *EGNOS*: 9,7 miljardi EUR;

(b) *Copernicus*: 6 miljardi EUR;

(c) *SSA/GOVSATCOM*: 1,2 miljardi EUR.

2. *Papildu pasākumus*, kā paredzēts 3. *pantā, proti*, 5. un 6. pantā *minētās darbības*, finansē no Programmas komponentiem.

3. Programmai piešķirtās Savienības budžeta apropriācijas aptver visas darbības, kas vajadzīgas 4. pantā minēto mērķu izpildei. Šādi izdevumi var ietvert:

- (a) pētījumus un ekspertu sanāksmes, jo īpaši atbilstīgi Programmas izmaksu un laika ierobežojumiem;
- (b) informēšanas un saziņas pasākumus, tostarp korporatīvu saziņu par Savienības politiskajām prioritātēm, ja tām ir tieša saistība ar šīs regulas mērķiem, īpašu uzmanību pievēršot sinerģijas saišu radīšanai ar citiem Savienības rīcībpolitikas virzieniem;
- (c) informācijas tehnoloģijas tīklus, kuru funkcija ir informācijas apstrāde vai apmaiņa, un administratīvās pārvaldības pasākumus, tostarp drošības jomā, ko īsteno Komisija;

(d) tehnisko un administratīvo atbalstu Programmas īstenošanai, piemēram, sagatavošanās, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbības, tostarp korporatīvās informācijas tehnoloģijas sistēmas.

4. Darbībām, kas saņem kumulatīvu finansējumu no dažādām Savienības programmām, revīziju veic tikai vienreiz, aptverot visas iesaistītās programmas un to attiecīgos piemērojamus noteikumus.
5. Budžeta saistības, kas attiecas uz Programmu un aptver darbības, kuras ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt pa vairākiem gadiem gada maksājumos.
6. Pēc dalībvalstu pieprasījuma resursus, kas tām ir piešķirti dalītas pārvaldības ietvaros, var pārnest uz Programmu. Komisija apgūst minētos resursus tieši, saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu, vai netieši, saskaņā ar minētā panta c) apakšpunktu. **Ja iespējams, minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.**

12. pants

Piešķirtie ieņēmumi

1. Programmas komponentu radītos ieņēmumus iemaksā Savienības budžetā un izmanto, lai finansētu komponentu, kas radījis ieņēmumus.
2. Dalībvalstis var piešķirt Programmas komponentam papildu finansiālo ieguldījumu ar nosacījumu, ka šādi papildu elementi attiecīgajam komponentam nerada finansiālu vai tehnisku slogu vai kavējumus. ***Komisija saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru lemj, vai minētie nosacījumi ir izpildīti.***
3. Šajā pantā minēto papildu finansējumu uzskata par ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas [21. panta 2. punktu].

13. pants

ES finansējuma apgūšana un veidi

1. Programmu īsteno atbilstoši tiešas pārvaldības principam saskaņā ar Finanšu regulu vai atbilstoši netiešas pārvaldības principam kopā ar struktūrām, kas minētas Finanšu regulas [62. panta 1. punkta c) apakšpunktā].

2. Programma var nodrošināt finansējumu jebkurā no veidiem, kas noteikti Finanšu regulā, jo īpaši kā dotācijas, godalgas un iepirkumu. Tā var arī nodrošināt finansējumu finanšu instrumentu veidā finansējuma apvienošanas darbībās.
3. ***Ja Copernicus budžetu izpilda netiešā pārvaldībā, var piemērot to struktūru iepirkuma noteikumus, kurām uzticēta budžeta izpilde, ciktāl tas pieļaujams saskaņā ar Finanšu regulas 62. un 154. pantu. Īpašus pielāgojumus, kas vajadzīgi minētajiem noteikumiem, nosaka attiecīgajos iemaksu nolīgumos.***

III SADAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI I

I NODAĻA

Iepirkums

14. pants

Iepirkuma principi

- 1.** Īstenojot iepirkuma procedūras Programmas vajadzībām, *līgumslēdzēja iestāde* rīkojas saskaņā ar šādiem principiem:
- (a) ***visās dalībvalstīs visā Savienībā un*** visā piegādes ķēdē veicināt visplašākās un visatvērtākās līdzdalības iespējas ***visiem ekonomikas dalībniekiem un jo īpaši*** jaunuzņēmumiem, jauniem tirgus dalībniekiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem **■**, tostarp prasot pretendentiem slēgt apakšuzņēmuma līgumus;
 - (b) ***nodrošināt efektīvu konkurenci un***, ja vien iespējams, izvairīties no pārmērīgas paļaušanās uz vienu piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju, jo īpaši attiecībā uz kritiski svarīgām iekārtām un pakalpojumiem, ņemot vērā mērķi panākt tehnoloģisko neatkarību un pakalpojumu nepārtrauktību;
 - (c) atkāpjoties no Finanšu regulas 167. panta, vajadzības gadījumā izmantot vairākus piegādes avotus, lai nodrošinātu labāku vispārējo kontroli pār visiem Programmas komponentiem, to izmaksām un grafiku;
 - (cc) ***ievērot principu par atklātu piekļuvi un godīgu konkurenci visā rūpniecības piegādes ķēdē, konkursu rīkošanu, atklāti un laikus sniedzot informāciju, skaidri paziņojot piemērojamos publiskā iepirkuma noteikumus un procedūras, atlases un līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus un visu citu svarīgu informāciju, lai visiem iespējamiem dalībniekiem, tostarp MVU un jaunuzņēmumiem, nodrošinātu godīgas konkurences nosacījumus;***
 - (d) ***stiprināt*** Savienības autonomiju, jo īpaši tehnoloģiju ziņā;

(e) *ievērot* Programmas komponentu **drošības prasības** un veicināt Savienības un tās dalībvalstu būtisko drošības interešu aizsardzību;

(ee) *veicināt pakalpojumu nepārtrauktību un uzticamību*;

(f) ievērot attiecīgus sociālos un vides kritērijus.

2. ***Iepirkumu padome Komisijā rūpīgi izskata iepirkuma procesu attiecībā uz visiem Programmas komponentiem un uzrauga pilnvarotajām struktūrām piešķirtā ES budžeta līgumisko izpildi. Attiecīgā gadījumā uzaicina pilnvaroto struktūru pārstāvi.***

15. pants

Līgums ar nosacītām stadijām

1. ***Attiecībā uz specifiskām darbībām, kas saistītas ar ekspluatāciju un infrastruktūru,*** līgumslēdzēja iestāde līguma slēgšanas tiesības var piešķirt kā tiesības slēgt līgumu ar nosacītām stadijām.
2. Līgumam ar nosacītām stadijām ir viena nemainīga stadija, no kuras izriet stingras saistības veikt darbus, piegādes vai sniegt pakalpojumus, par ko noslēgts līgums uz šo stadiju, un viena vai vairākas citas stadijas, kas ir nosacītas gan budžeta, gan izpildes ziņā. Iepirkuma procedūras dokumentos norāda uz konkrētiem elementiem, kas attiecas uz līgumu ar nosacītām stadijām. Konkrēti, šajos dokumentos norāda līguma priekšmetu, cenu vai cenas noteikšanas kārtību un darbu, piegāžu un pakalpojumu nodrošināšanas kārtību katrā stadijā.
3. Saistības, kas paredzētas līguma nemainīgajā stadijā, ir daļa no vienota veseluma; tas pats attiecas arī uz katrā nosacītajā stadijā paredzētajām saistībām, ņemot vērā iepriekšējās stadijās paredzētās saistības.
4. Par katras nosacītās stadijas izpildi tiek pieņemts līgumslēdzējas iestādes lēmums, kuru darbuzņēmējam paziņo atbilstīgi līguma noteikumiem.

16. pants

Izmaksu atlīdzināšanas līgumi

1. Ievērojot 3. punktā paredzētos nosacījumus, līgumslēdzēja iestāde var slēgt pilnīgas vai daļējas izmaksu atlīdzināšanas līgumu.

Maksājamā cena ir summa, kas maksājama, lai atlīdzinātu visas tiešās izmaksas, kuras darbuzņēmējam faktiski radušās, izpildot līgumu, tādās kā izdevumi par darbaspēku, materiāliem, patēriņa precēm un par līguma izpildei nepieciešamo iekārtu un infrastruktūras izmantošanu, kā arī netiešās izmaksas, *fiksēta* peļņa *un pienācīga* motivējoša maksa, kas pamatojas uz izpildes un piegādes grafiku mērķu sasniegšanu.

2. Izmaksu atlīdzināšanas līgumos nosaka maksimālo cenu.
3. Līgumslēdzēja iestāde var slēgt pilnīgas vai daļējas izmaksu atlīdzināšanas līgumu gadījumos, kad ir sarežģīti vai nelietderīgi noteikt precīzu fiksēto cenu sakarā ar līguma izpildei piemītošo nenoteiktību, jo:
 - (a) līgumā ir paredzēti ļoti sarežģīti elementi vai elementi, kuru dēļ ir jāizmanto kāda jauna tehnoloģija, un tādēļ tas ietver lielu skaitu tehnisku risku; vai
 - (b) darbības, par kurām tiek slēgts līgums, operacionālu iemeslu dēļ ir jāsāk nekavējoties, lai gan vēl nav iespējams pilnībā noteikt nemainīgu fiksētu cenu, tāpēc ka pastāv būtiski riski vai tāpēc ka konkrētā līguma izpilde daļēji ir atkarīga no citu līgumu izpildes.
4. Pilnīgas vai daļējas izmaksu atlīdzināšanas līguma maksimālā cena ir maksimālā maksājamā cena. Līguma cenu var grozīt saskaņā ar Finanšu regulas [172. pantu].

17. pants

Apakšuzņēmuma līguma slēgšana

1. Lai iedrošinātu jaunus tirgus dalībniekus, mazos un vidējos uzņēmumus un jaunuzņēmumus un *to pārrobežu dalību un* lai piedāvātu visplašāko iespējamo ģeogrāfisko pārklājumu, vienlaikus aizsargājot Savienības autonomiju, līgumslēdzēja iestāde *prasa*, lai pretendents, izsludinot konkursa procedūru atbilstīgā apakšuzņēmuma līgumu līmenī, par kādu līguma daļu slēgtu apakšuzņēmuma līgumu ar uzņēmumiem, kas nepieder pie grupas, pie kuras pieder pretendents.

3. Pretendents pamato jebkuru atkāpi no 1. punktā paredzētās prasības.
4. *Attiecībā uz līgumiem, kas pārsniedz desmit miljonus euro, līgumslēdzējas iestādes mērķis ir nodrošināt, ka par vismaz 30 % no līguma vērtības konkursa kārtībā slēdz apakšuzņēmuma līgumus ar dažādu līmeņu uzņēmumiem ārpus galvenā darbuzņēmēja grupas, jo īpaši, lai nodrošinātu MVU pārrobežu dalību. Komisija informē 107. panta 1. punktā minēto komiteju par šā mērķa sasniegšanu attiecībā uz līgumiem, kas parakstīti pēc šīs regulas stāšanās spēkā.*

II NODAĻA

Dotācijas, godalgas un finansējuma apvienošanas darbības

18. pants

Dotācijas un godalgas

1. Savienība var segt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, neskarot līdzfinansējuma principu.
2. Atkāpjoties no Finanšu regulas [181. panta 6. punkta], *kad tiek piemērotas vienotas likmes, atbildīgais kredīttrīkotājs var atļaut vai noteikt saņēmēja netiešo izmaksu finansējumu, nepārsniedzot 25 % no darbības kopējām attiecināmajām tiešajām izmaksām* .
3. Neatkarīgi no 2. punkta netiešās izmaksas var deklarēt kā fiksētu summu vai vienības izmaksas, ja tas ir paredzēts 100. pantā minētajā darba programmā.
4. Atkāpjoties no Finanšu regulas [204. panta], finansiālā atbalsta maksimālā summa, ko var maksāt trešai personai, nepārsniedz 200 000 EUR.

19. pants

Kopīgi uzaicinājumi saistībā ar dotācijām

Komisija *vai pilnvarotā struktūra saistībā ar Programmu* var izsludināt uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus kopīgi ar *subjektiem, struktūrām vai personām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.*

Kopīga uzaicinājuma gadījumā *piemēro Finanšu regulas VIII sadaļā minētos noteikumus. Vērtēšanas procedūrās iesaista ekspertu grupu, kurā līdzsvaroti pārstāvēta katra puse. Vērtēšanas komitejas ievēro Finanšu regulas 150. pantu.*

Dotācijas nolīgumā nosaka kārtību, kas piemērojama intelektuālā īpašuma tiesībām.

20. pants

Dotācijas iepirkumam pirmskomercializācijas posmā un inovatīvu risinājumu iepirkumam

1. Darbības var ietvert vai par galveno mērķi izvirzīt iepirkumu pirmskomercializācijas posmā vai inovatīvu risinājumu publisko iepirkumu, ko veic saņēmēji, kuri ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2014/24/ES, 2014/25/ES un 2009/81/EK.
2. Iepirkuma procedūras:
 - (a) atbilst pārredzamības, nediskriminēšanas, vienlīdzīgas attieksmes, pareizas finanšu pārvaldības, proporcionalitātes principiem un konkurences noteikumiem;
 - (b) iepirkumam pirmskomercializācijas posmā var paredzēt īpašus nosacījumus, piemēram, noteikt, ka iepirkto darbību izpildes vieta aprobežojas tikai ar dalībvalstu un asociēto valstu teritoriju;
 - (c) var atļaut vienā un tajā pašā procedūrā piešķirt vairāku līgumu slēgšanas tiesības (“piegāde no vairākiem avotiem”); un
 - (d) paredz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pretendenta vai pretendentiem, kas piedāvā labāko cenas un vērtības attiecību, vienlaikus nodrošinot, ka nav interešu konflikta.
3. Darbuzņēmējam, kas rada rezultātus iepirkumā pirmskomercializācijas posmā, pieder vismaz piesaistītās intelektuālā īpašuma tiesības. Līgumslēdzējām iestādēm ir vismaz tiesības bez autoratlīdzības piekļūt rezultātiem izmantošanai savām vajadzībām un tiesības piešķirt vai pieprasīt, lai iesaistītie darbuzņēmēji piešķir neekskluzīvas licences trešām personām rezultātu izmantošanai līgumslēdzējas iestādes vajadzībām ar taisnīgiem un

pamatotiem nosacījumiem, bez tiesībām piešķirt apakšlicences. Ja darbuzņēmējs neveic rezultātu komerciālu izmantošanu noteiktajā termiņā pēc iepirkuma pirmskomercializācijas posmā, kā noteikts līgumā, līgumslēdzējas iestādes var pieprasīt, lai tas nodod līgumslēdzējām iestādēm visas īpašumtiesības uz rezultātiem.

21. pants

Finansējuma apvienošanas darbības

Finansējuma apvienošanas darbības, par kuru īstenošanu nolemts saskaņā ar šo Programmu, īsteno saskaņā ar [InvestEU regulu] un Finanšu regulas X sadaļu.

IV NODAĻA

Citi finanšu noteikumi

22. pants

Kumulatīvs, papildinošs un kombinēts finansējums

1. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī saskaņā ar šo Programmu, ar nosacījumu, ka iemaksas nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Katras iemaksu veicošās Savienības programmas noteikumus piemēro tās attiecīgajai iemaksai darbībā. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas, un atbalstu no dažādām Savienības programmām var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.
2. Darbības, kurām piešķirts Izcilības zīmogs vai kuras atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:
 - (a) tās ir novērtētas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus Programmas ietvaros;
 - (b) tās atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus kvalitātes prasību minimumam;
 - (c) budžeta ierobežojumu dēļ tās nevar finansēt saskaņā ar minēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus;

var saņemt atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Sociālā fonda Plus vai Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai saskaņā ar Regulas (ES) XX [Kopīgo noteikumu regula] [67.] panta 5. punktu un vai Regulas (ES) XX [par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību] [8.] pantu ar nosacījumu, ka šādas darbības atbilst attiecīgās programmas mērķiem. Piemēro atbalstu sniedzošā fonda noteikumus.

24. pants

Kopīgs iepirkums

1. Papildus Finanšu regulas [165. panta] noteikumiem Komisija **un/vai** Aģentūra var īstenot kopīga iepirkuma procedūras ar Eiropas Kosmosa aģentūru vai citām starptautiskām organizācijām, kas iesaistītas Programmas komponentu īstenošanā.
2. Iepirkuma noteikumus, kas piemērojami saskaņā ar Finanšu regulas [165. pantu], piemēro pēc analogijas ar nosacījumu, ka jebkurā gadījumā tiek piemēroti **Savienības** iestādēm piemērojamie procedūras noteikumi.

25. pants

Būtisku drošības interešu aizsardzība

Ja nepieciešams Savienības un tās dalībvalstu būtisko drošības interešu aizsardzībai, jo īpaši ņemot vērā vajadzību saglabāt Savienības sistēmu integritāti un noturību, kā arī to rūpnieciskās bāzes autonomiju, Komisija nosaka vajadzīgos atbilstības nosacījumus, kas piemērojami iepirkumam, dotācijām vai godalgām, uz ko attiecas šī sadaļa. Šādā nolūkā īpaša uzmanība pievēršama tam, ka atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem jāveic uzņēmējdarbība kādā dalībvalstī un jāapņemas visas attiecīgās darbības veikt tikai Savienībā . Minētos nosacījumus attiecīgi ietver dokumentos, kas saistīti ar iepirkumu, dotāciju vai godalgu. Iepirkuma gadījumā nosacījumi piemērojami izrietošā līguma pilnu dzīves ciklu.

26. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja trešā valsts Programmā piedalās, pamatojoties uz lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar starptautisku nolīgumu, vai uz kādu citu juridisku aktu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, **OLAF un** Eiropas Revīzijas palāta varētu pilnīgi īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šīs tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai **.**

IV SADAĻA

PROGRAMMAS PĀRVALDĪBA

27. pants

Pārvaldības principi

Programmas pārvaldība balstās uz šādiem principiem:

- (a) ***skaidrs*** uzdevumu un pienākumu sadalījums starp Programmas ***katra komponenta*** īstenošanā iesaistītajām struktūrām, jo īpaši starp dalībvalstīm, Komisiju, Aģentūru, Eiropas Kosmosa aģentūru ***un Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizāciju, pamatojoties uz katras organizācijas kompetenci un izvairoties no uzdevumu un pienākumu pārklāšanās;***
- (aa) ***pārvaldības struktūras piemērotība katra Programmas komponenta un pasākuma īpašajām vajadzībām;***
- (b) stingra Programmas kontrole, tostarp tas, ka visas struktūras stingri ievēro izmaksas, grafiku ***un sniegumu*** savās attiecīgajās ***lomās un uzdevumos*** saskaņā ar šo regulu;
- (c) ***pārredzama un izmaksu ziņā efektīva pārvaldība;***
- (cc) ***pakalpojumu nepārtrauktība un nepieciešamā infrastruktūras nepārtrauktība, tostarp aizsardzība pret attiecīgiem apdraudējumiem;***
- (d) tas, ka sistemātiski ***un strukturēti*** tiek ņemtas vērā Programmas komponentu sniegto ***datu, informācijas un*** pakalpojumu izmantotāju vajadzības, kā arī ***■*** saistītā zinātnes un tehnoloģiju attīstība;
- (e) pastāvīgi centieni kontrolēt un samazināt riskus.

28. pants

Dalībvalstu loma

1. Dalībvalstis var piedalīties Programmā. ***Dalībvalstis, kas piedalās Programmā, iegulda savu tehnisko kompetenci, zinātību un palīdzību, jo īpaši drošuma un drošības jomā, un/vai attiecīgā un iespējamības gadījumā darot Savienībai pieejamus datus, informāciju, pakalpojumus un infrastruktūru, kas ir to rīcībā vai atrodas to teritorijā, tostarp nodrošinot efektīvu un netraucētu piekļuvi in situ datiem un to izmantošanu un sadarbojoties ar Komisiju, lai uzlabotu Programmai vajadzīgo in situ datu pieejamību, ņemot vērā piemērojamās licences un pienākumus.***
2. Komisija, ***izmantojot iemaksu nolīgumus, var uzticēt konkrētus uzdevumus dalībvalstu organizācijām, ja attiecīgās dalībvalstis šādas organizācijas ir izraudzījušās. Komisija ar īstenošanas aktu saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru attiecībā uz iemaksu nolīgumiem pieņem iemaksu lēmumus.***
 - 2.a ***Dažos pienācīgi pamatotos gadījumos 30. pantā minēto uzdevumu veikšanai Aģentūra, izmantojot iemaksu nolīgumus, var uzticēt konkrētus uzdevumus dalībvalsts organizācijām, ja attiecīgā dalībvalsts šādas organizācijas ir izraudzījušās.***
 - 2.aa Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu raitu Programmas darbību **■**, tostarp ***attiecīgajā līmenī*** palīdzot aizsargāt frekvences, kas vajadzīgas šai Programmai.
 - 2.b ***Dalībvalstis un Komisija var sadarboties, lai paplašinātu Programmas nodrošināto datu, informācijas un pakalpojumu izmantošanu.***
 - 2.c ***Kad vien iespējams, dalībvalstu ieguldījums lietotāju forumā, kas minēts 107. pantā, ir balstīts uz sistemātisku un koordinētu apspriešanos ar galalietotāju kopienām valsts līmenī, jo īpaši attiecībā uz Galileo, EGNOS un Copernicus.***
3. Dalībvalstis un Komisija ***sadarbojas***, lai izstrādātu *in situ* komponentu ***un kalibrēšanas pakalpojumus uz zemes***, kas vajadzīgi kosmosa sistēmu ieviešanai, un veicinātu *in situ un atsaucēs* datu kopu pilnīga potenciāla izmantošanu, ***par pamatu ņemot esošās spējas.***
4. Drošības jomā dalībvalstis veic 34. panta 4. punktā minētos uzdevumus.

29. pants

Komisijas loma

1. Komisijai ir vispārēja atbildība par Programmas īstenošanu, tostarp drošības jomā, **neierobežojot dalībvalstu prerogatīvas nacionālās drošības jomā**. Tā saskaņā ar šo regulu **un atbilstoši lietotāju prasībām** nosaka Programmas prioritātes un ilgtermiņa attīstību un uzrauga tās īstenošanu, **neierobežojot** citas Savienības rīcībpolitikas.
2. Komisija pārvalda **jebkuru** Programmas komponentu **vai apakškomponentu, kas nav uzticēts** citai struktūrai, **jo īpaši GOVSATCOM, NEO, kosmiskos laikapstākļus un 54. panta d) apakšpunktā minētās darbības**.
3. Komisija nodrošina skaidru uzdevumu **un atbildības** sadalījumu starp dažādām Programmā iesaistītajām struktūrām un koordinē šo struktūru darbību. **Komisija arī nodrošina, ka visas pilnvarotās struktūras, kas iesaistītas Programmas īstenošanā, aizsargā Savienības intereses, garantē Savienības līdzekļu pareizu pārvaldību un ievēro Finanšu regulu un šo regulu.**
- 3.a **Komisija ar Aģentūru un, ņemot vērā 2004. gada pamat nolīgumu, ar Eiropas Kosmosa aģentūru noslēdz finanšu pamatpartnerības nolīgumu, kā paredzēts Finanšu regulas [130. pantā] un minēts 31.a pantā.**
4. Ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu raitu Programmas darbību un Programmas komponentu pakalpojumu netraucētu sniegšanu, Komisija pēc apspriešanās ar lietotājiem un visām citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, **tostarp leņķpējo sektoru**, izmantojot **deleģētos aktus**, nosaka **augsta līmeņa prasības**, kas vajadzīgas minēto komponentu un to sniegto pakalpojumu īstenošanai un attīstībai. Kad Komisija nosaka minētās **augsta līmeņa prasības**, tā tiecas nesamazināt vispārējo drošības līmeni un izpildīt prasību nodrošināt atpakaļsaderību.

Šos **deleģētos aktus** pieņem saskaņā ar 21. pantu.
5. Komisija **nodrošina, ka tiek veicināta un maksimizēta** Programmas komponentu sniegto datu un pakalpojumu ieviešana un izmantošana publiskajā un privātajā sektorā, **neskarot Aģentūras vai citu pilnvaroto struktūru uzdevumus**, tostarp atbalstot minēto pakalpojumu **un lietotājdraudzīgu saskarņu** atbilstīgu izstrādi un gādājot par vides stabilitāti ilgtermiņā. Tā pilnveido **attiecīgas** sinerģijas starp dažādu Programmas komponentu lietojumiem. Tā nodrošina Programmas un citu Savienības darbību un programmu papildināmību, saskaņotību, sinerģijas un saiknes starp tām.

6. Attiecīgā gadījumā **Komisija** nodrošina **Programmas kontekstā veikto darbību saskaņotību ar** darbībām, kuras kosmosa **jomā** tiek veiktas ■ Savienības, valstu vai starptautiskā līmenī. Tā mudina dalībvalstis uz savstarpēju sadarbību un, **ja tas ir saistīts ar Programmu, veicina** dalībvalstu tehnoloģisko spēju un kosmosa jomā veiktās izstrādes konvergenci. **Šajā nolūkā Komisija attiecīgā gadījumā un atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar Aģentūru un Eiropas Kosmosa aģentūru.**
7. **Komisija informē 107. pantā minēto komiteju par starpposma rezultātiem un galarezultātiem, kas iegūti, izvērtējot iepirkuma konkursus un līgumus ar publiskā un privātā sektora struktūrām, tostarp saistībā ar apakšuzņēmuma līgumiem.**

30. pants

Aģentūras loma

1. Aģentūrai ir šādi uzdevumi:
- (a) ar Drošības akreditācijas padomes starpniecību nodrošināt visu Programmas komponentu drošības akreditāciju saskaņā ar V sadaļas II nodaļu;
 - (b) izpildīt **citus** uzdevumus, kas minēti 34. panta 2. un 3. punktā;
 - (c) veikt komunikācijas, **tirgus attīstības** un veicināšanas darbības ■ saistībā ar *Galileo* un *EGNOS* piedāvātajiem pakalpojumiem, **jo īpaši darbības, kas saistītas ar ieviešanu tirgū un lietotāju vajadzību koordinēšanu;**
 - (ca) **veikt Copernicus piedāvāto datu, informācijas un pakalpojumu komunikācijas, veicināšanas un tirgus attīstības pasākumus, neskarot citu pilnvaroto struktūru un Komisijas veiktās darbības;**
 - (d) sniegt ■ Komisijai speciālās zināšanas, **tostarp ar mērķi sagatavot lejupejas ar kosmosu saistītas pētniecības prioritātes.**
2. Komisija uztic Aģentūrai šādus uzdevumus:
- (a) pārvaldīt *EGNOS* un *Galileo* ekspluatāciju, **aptverot 43. pantā minētās darbības;**

- (b) visaptveroši koordinēt ar lietotājiem saistītos *GOVSATCOM* aspektus ciešā sadarbībā ar ***dalībvalstīm, citām struktūrām***, attiecīgajām Savienības aģentūrām un EĀDD krīzes pārvarēšanas misijās un operācijās;
 - (c) īstenot darbības, kas saistītas ar tādu lejupējo lietojumu un pakalpojumu izstrādi, kuri balstās uz Programmas komponentiem, ***tostarp pamatelementiem un integrētiem lietojumiem, kuru pamatā ir Galileo, EGNOS un Copernicus sniegtie dati un pakalpojumi, tostarp, ja finansējums šādām darbībām ir darīts pieejams programmā “Apvārsnis Eiropa”, kas izveidota saskaņā ar Regulu xx, vai ja tas nepieciešams, lai sasniegtu 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētos mērķus;***
 - (d) ***veikt darbības, kas saistītas ar tādu datu, informācijas un pakalpojumu izmantošanu lietotājiem, kurus piedāvā Programmas komponenti, kas nav Galileo un EGNOS, neskarot Copernicus darbības un pakalpojumus, kas uzticēti citām struktūrām;***
 - (e) ***veikt specifiskās darbības, kas minētas 6. pantā.***
3. Komisija, ***pamatojoties uz 102. panta 6. punktā minētajiem novērtējumiem***, var uzticēt Aģentūrai citus uzdevumus ***ar noteikumu, ka tie nedublē darbības, ko veic citas pilnvarotās struktūras saistībā ar Programmu, un ar noteikumu, ka to mērķis ir uzlabot Programmas pasākumu īstenošanas efektivitāti.***
- 3.a ***Ja Aģentūrai tiek uzticētas darbības, to īstenošanai tiek nodrošināti atbilstīgi finanšu resursi, cilvēkresursi un administratīvie resursi.***

I

5. ***Atkāpjoties no Finanšu regulas 62. panta 1. punkta un ņemot vērā Komisijas novērtējumu par Savienības interešu aizsardzību, Aģentūra, izmantojot iemaksu nolīgumus, var uzticēt konkrētas darbības citām struktūrām to attiecīgās kompetences jomās saskaņā ar netiešas pārvaldības nosacījumiem, ko piemēro Komisijai.***

31. pants

Eiropas Kosmosa aģentūras loma

1. *Ar noteikumu, ka Savienības intereses ir aizsargātas, Eiropas Kosmosa aģentūrai uztic šādus uzdevumus:*
 - (a) attiecībā uz *Copernicus*: *kosmosa komponenta koordinācija un Copernicus kosmosa komponenta īstenošana un tā attīstība, kā arī* ■ *Copernicus kosmosa infrastruktūras projektēšana, izstrāde un būvniecība, tostarp minētās infrastruktūras un ar to saistītā iepirkuma operācijas, izņemot gadījumus, kad to veic citas struktūras, un attiecīgā gadījumā piekļuve trešo personu datiem;*
 - (b) attiecībā uz *Galileo* un *EGNOS*: zemes segmenta un ■ satelītu sistēmu *daļu* attīstība, *projektēšana un izstrāde, tostarp testēšana un validēšana;*
 - (c) attiecībā uz visiem Programmas komponentiem: *augšupējas* pētniecības un izstrādes darbības savas kompetences jomās.
- 1.a *Pamatojoties uz Komisijas novērtējumu, Eiropas Kosmosa aģentūrai var uzticēt citus uzdevumus, kas pamatojas uz Programmas vajadzībām, ar nosacījumu, ka tie nedublē darbības, ko saskaņā ar Programmu veic cita pilnvarotā struktūra, un ar nosacījumu, ka tie cenšas uzlabot Programmas pasākumu īstenošanas efektivitāti.*

-
4. *Neskarot 31.a punktā minēto finanšu pamatpartnerības nolīgumu, Komisija vai Aģentūra var lūgt Eiropas Kosmosa aģentūru nodrošināt tehnisko zinātību un informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu tām ar šo regulu uzticētos uzdevumus, ievērojot nosacījumus, par kuriem panākta savstarpēja vienošanās.*

31.a pants

Finanšu pamatpartnerības nolīgums

1. ■ *Finanšu pamatpartnerības nolīgums, kas minēts 29. panta 3.a punktā:*
 - (a) *skaidri nosaka Komisijas, Aģentūras un Eiropas Kosmosa aģentūras lomas, pienākumus un saistības attiecībā uz katru Programmas komponentu un nepieciešamos koordinācijas un kontroles mehānismus;*

- (b) *prasa, lai Eiropas Kosmosa aģentūra piemērotu drošības nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību un tās iestādēm un aģentūrām ar Eiropas Kosmosa aģentūru, noteiktos Savienības drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz klasificētas informācijas apstrādi;*
- (c) *paredz nosacījumus par Eiropas Kosmosa aģentūrai uzticēto līdzekļu pārvaldību, jo īpaši attiecībā uz publisko iepirkumu, tostarp Savienības iepirkuma noteikumu piemērošanu, veicot iepirkumus Savienības vārdā un uzdevumā, vai piemērojot noteikumus saskaņā ar Finanšu regulas 154. pantu attiecībā uz struktūrām, kam uzticēta Savienības līdzekļu izmantošana, kā arī par pārvaldības procedūrām, gaidāmajiem rezultātiem, kas mērāmi ar veikuma rādītājiem, piemērojamajiem pasākumiem gadījumā, ja līgumu izpilde ir nepilnīga vai krāpnieciska izmaksu, grafika un rezultātu ziņā, kā arī saziņas stratēģiju un noteikumiem par īpašumtiesībām uz visiem materiālajiem un nemateriālajiem aktīviem; šie nosacījumi atbilst šīs regulas III un V sadaļai un Finanšu regulai;*
- (d) *prasa, lai ikreiz, kad Aģentūra vai Eiropas Kosmosa aģentūra izveido Piedāvājumu izvērtēšanas padomi iepirkuma darbībai, kas veikta FFPA ietvaros, Komisijas eksperti un attiecīgā gadījumā cita pilnvarotā struktūra piedalās kā dalībnieks Piedāvājumu izvērtēšanas padomes sanāksmēs. Šāda līdzdalība neskar Piedāvājumu izvērtēšanas padomes ■ tehnisko neatkarību;*
- (e) *paredz uzraudzības un kontroles pasākumus, kas jo īpaši ietver izmaksu prognozēšanas sistēmu, sistemātisku informācijas sniegšanu Komisijai vai, attiecīgā gadījumā, Aģentūrai par izmaksām un grafiku un gadījumā, ja notiek novirzīšanās no plānotā budžeta, izpildes un grafika, koriģējošus pasākumus, ar ko nodrošina ■ uzdevumu izpildi piešķirtā budžeta robežās ■ ;*
- (f) *nosaka principus, kuri attiecas uz Eiropas Kosmosa aģentūrai maksājamo atlīdzību par katru Programmas komponentu, turklāt šī atlīdzība atbilst nosacījumiem, kuros darbības tiek īstenotas, pienācīgi ņemot vērā krīzes un nestabilitātes situācijas un attiecīgā gadījumā pamatojoties uz sniegumu; atlīdzība sedz tikai vispārējās pieskaitāmās izmaksas, kas nav saistītas ar darbībām, kuras Eiropas Kosmosa aģentūrai uzticējusi Savienība;*

- (g) paredz, ka Eiropas Kosmosa aģentūra veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu Savienības interešu aizsardzību un lai ievērotu lēmumus, ko Komisija pieņēmusi attiecībā uz katru komponentu, piemērojot šo regulu.

2. Neskarot 31.a punktā minēto finanšu pamatpartnerības nolīgumu, Komisija vai Aģentūra var lūgt Eiropas Kosmosa aģentūru nodrošināt tehnisko zinātnību un informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu tām ar šo regulu uzticētos uzdevumus. Par šādu pieprasījumu nosacījumiem un to īstenošanu savstarpēji vienojas.

32. pants

EUMETSAT un citu struktūru loma

1. Komisija, izmantojot iemaksu nolīgumus, var uzticēt *šādu uzdevumu* pilnīgu vai daļēju īstenošanu citām struktūrām, kas nav minētas 30. un 31. pantā, tostarp:
 - (a) *Copernicus* kosmiskās infrastruktūras vai tās daļu *modernizāciju, darbības sagatavošanu* un ekspluatāciju *un attiecīgā gadījumā misijas datu papildināšanas piekļuves pārvaldību* var uzticēt *EUMETSAT*;
 - (b) *Copernicus* pakalpojumu vai to daļu īstenošanu var uzticēt attiecīgajām aģentūrām, struktūrām vai organizācijām, *kas pārvalda arī attiecīgās trešo personu informācijas ieguvī.*
2. Šādu pilnvaroto struktūru atlases kritēriji jo īpaši atspoguļo to spēju nodrošināt nepārtrauktību un, attiecīgā gadījumā, ekspluatācijas drošību, neradot traucējumus vai radot tikai minimālus traucējumus *Programmas* darbībai.
- 2.a *Ja vien iespējams, pirmajā punktā minēto iemaksu nolīgumu nosacījumi ir saskaņā ar FFPA nosacījumiem, kas minēti 31.a panta 1. punktā.*
3. *Ar Programmas komiteju apspriežas par šā panta 1. punktā minēto iemaksu lēmumu par iemaksu nolīgumu, izmantojot 107. panta 2. punktā paredzēto konsultēšanās procedūru. Par iemaksu nolīgumiem, ko Savienība, kuru pārstāv Komisija, gatavojas slēgt ar 1. punktā minētajām struktūrām, Programmas komiteju informē iepriekš.*

V SADAĻA

PROGRAMMAS DROŠĪBA

I NODAĻA

Programmas drošība

33. pants

Drošības principi

1. Programmas drošība **balstās** uz šādiem principiem:
 - (a) ņemt vērā dalībvalstu gūto pieredzi drošības jomā un smelties iedvesmu no to labākās prakses;
 - (b) izmantot **Padomes un Komisijas** drošības noteikumus **■**, kuri **cita starpā** paredz nošķirt darbības funkcijas un ar akreditāciju saistītās funkcijas.
2. ***Šī regula neskar to, ka valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā, kā noteikts LES 4. panta 2. punktā, un dalībvalstu tiesības aizsargāt savas būtiskās drošības intereses saskaņā ar LESD 346. pantu.***

34. pants

Drošības pārvaldība

1. Komisija savā kompetences jomā **ar Aģentūras atbalstu** nodrošina augstu drošības pakāpi, jo īpaši attiecībā uz:
 - (a) zemes un kosmiskās infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas aizsardzību, jo īpaši pret fiziskiem uzbrukumiem un kibernetiskiem uzbrukumiem, **tostarp datu plūsmu traucējumiem**;
 - (b) tehnoloģiju nodošanas kontroli un pārvaldību;
 - (c) iegūtās kompetences un zinātniskās attīstības un saglabāšanu Savienībā;

(d) sensitīvas neklasificētas un klasificētas informācijas aizsardzību.

Šajā nolūkā Komisija nodrošina, ka katram Programmas komponentam tiek veikta riska un apdraudējumu analīze. Pamatojoties uz minēto riska un draudu analīzi, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, **līdz 2023. gada beigām** katram Programmas komponentam nosaka vispārējās drošības prasības. To darot, Komisija ņem vērā minēto prasību ietekmi uz netraucētu attiecīgā komponenta darbību, jo īpaši izmaksu, riska pārvaldības un grafika ziņā, un nodrošina, ka netiek samazināts vispārējais drošības līmenis vai netiek traucēta uz attiecīgo komponentu balstīto esošo iekārtu darbība **un tiek ņemti vērā kibernetikas riski**. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Pēc šīs regulas stāšanās spēkā Komisija paziņo indikatīvu sarakstu ar īstenošanas aktiem, kas jāiesniedz un jāapspriež Programmas komitejai drošības jautājumu risināšanai. Šim sarakstam pievieno indikatīvu iesniegšanas grafiku.

2. Par Programmas komponenta pārvaldību atbildīgā struktūra atbild par attiecīgā komponenta **darbības** drošību un šajā nolūkā veic riska un draudu analīzi un visas darbības, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu un uzraudzītu attiecīgā komponenta drošību, jo īpaši nosaka tehniskās specifikācijas un darbības procedūras un uzrauga to atbilstību vispārējām drošības prasībām, kas minētas 1. punktā. **Saskaņā ar 30. pantu attiecībā uz Galileo un EGNOS šī struktūra ir Aģentūra.**

2.a ***Pamatojoties uz riska un draudu analīzi, Komisija vajadzības gadījumā nosaka struktūru, kas uzrauga drošību un ievēro norādījumus, kuri izstrādāti Lēmuma 201x/xxx/KĀDP¹ darbības jomā. Šī struktūra darbojas saskaņā ar 1. punktā minētajām drošības prasībām. Attiecībā uz Galileo programmu šī struktūra ir Galileo drošības uzraudzības centrs.***

3. Aģentūra:

(a) nodrošina visu Programmas komponentu drošības akreditāciju saskaņā ar šīs sadaļas II nodaļu un **neskarot** dalībvalstu kompetenci;

¹ Šis Padomes lēmums būs augstās pārstāves priekšlikuma rezultāts, un ar to tiek paplašināta Padomes 2014. gada 22. jūlija Lēmuma 2014/496/KĀDP darbības joma, par ko pašlaik notiek sarunas.

- (b) nodrošina Galileo drošības uzraudzības centra darbību saskaņā ar 2. punktā minētajām prasībām un norādījumiem, kas izstrādāti Lēmuma 2014/496/KĀDP darbības jomā;
- (c) veic uzdevumus, kuri tai uzticēti saskaņā ar Lēmumu Nr. 1104/2011/ES;
- (d) nodrošina Komisijai tehnisko zinātību un sniedz visu informāciju, kas tai vajadzīga, lai izpildītu uzdevumus saskaņā ar šo regulu.

4. Dalībvalstis:

- (a) veic pasākumus, kuri ir vismaz līdzvērtīgi pasākumiem, kas nepieciešami, lai aizsargātu Eiropas kritisko infrastruktūru, kā noteikts Padomes 2008. gada 8. decembra Direktīvā 2008/114/EK par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību¹, un pasākumiem, kas nepieciešami, lai aizsargātu savas valsts kritisko infrastruktūru, nolūkā nodrošināt tādas zemes infrastruktūras aizsardzību uz zemes, kura ir šīs programmas sastāvdaļa un atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā;
- (b) veic drošības akreditācijas uzdevumus, kas minēti 41. pantā.

5. Programmā iesaistītās struktūras veic visus ■ nepieciešamos *pasākumus, tajā skaitā ņemot vērā riska analīzē konstatētos jautājumus*, lai nodrošinātu Programmas drošību.

34.a pants

Ieviesto sistēmu un pakalpojumu drošība

Ja sistēmu ekspluatācija var apdraudēt Savienības vai tās dalībvalstu drošību, piemēro Padomes Lēmumā XXXX/XX/KĀDP paredzētās procedūras.

II NODAĻA

Drošības akreditācija

35. pants

Drošības akreditācijas iestāde

¹ OV L 345, 23.12.2008., 75.–82. lpp.

Aģentūrā izveidotā Drošības akreditācijas padome ir visu Programmas komponentu drošības akreditācijas iestāde.

36. pants

Vispārējie drošības akreditācijas principi

Drošības akreditācijas darbības attiecībā uz visiem Programmas komponentiem veic saskaņā ar šādiem principiem:

- (a) drošības akreditācijas darbības tiek veiktas un lēmumi tiek pieņemti, ņemot vērā kolektīvu atbildību par Savienības un dalībvalstu drošību;
- (b) tiek pieliktas pūles, lai Drošības akreditācijas padomes lēmumi tiktu pieņemti vienprātīgi;
- (c) drošības akreditācijas darbības tiek veiktas, izmantojot riska novērtēšanas un pārvaldības pieeju, ņemot vērā riskus, kas apdraud komponenta drošību, kā arī visu riska mazināšanas pasākumu ietekmi uz izmaksām vai grafiku, paturot prātā mērķi nesamazināt attiecīgā komponenta vispārējo drošības līmeni;
- (d) Drošības akreditācijas padomes drošības akreditācijas lēmumus sagatavo un pieņem speciālisti, kuriem ir pienācīga kvalifikācija sarežģītu sistēmu akreditācijas jomā, kuriem ir atbilstīgs drošības pielāides līmenis un kuri darbojas objektīvi;
- (e) tiek pieliktas pūles, lai konsultētos ar visām attiecīgajām personām, kas ir ieinteresētas attiecīgā komponenta drošības jautājumos;
- (f) drošības akreditācijas darbības veic visas attiecīgā komponenta ieinteresētās personas atbilstīgi drošības akreditācijas stratēģijai, neskarot Komisijas lomu;
- (g) Drošības akreditācijas padomes drošības akreditācijas lēmumi atbilstīgi procesam, kas noteikts attiecīgajā drošības akreditācijas stratēģijā, kuru nosaka minētā padome, tiek pamatoti ar vietējiem drošības akreditācijas lēmumiem, ko pieņēmušas dalībvalstu attiecīgās valsts drošības akreditācijas iestādes;
- (h) pastāvīgs, pārredzams un pilnībā izprotams uzraudzības process nodrošina, ka komponenta drošības riski ir zināmi, ka ir definēti drošības pasākumi nolūkā samazināt šos riskus līdz pieņemam līmenim, ņemot vērā Savienības un tās dalībvalstu drošības vajadzības un mērķi

nodrošināt komponenta netraucētu darbību, un ka minētie pasākumi tiek piemēroti atbilstīgi padziļinātas aizsardzības koncepcijai. Šādu pasākumu efektivitāti nepārtraukti izvērtē. Procesu saistībā ar drošības riska novērtēšanu un pārvaldību veic kā atkārtotu procesu kopīgi ar komponenta ieinteresētajām personām;

- (i) Drošības akreditācijas padome drošības akreditācijas lēmumus pieņem pilnīgi neatkarīgi, tostarp no Komisijas un citām struktūrām, kas atbildīgas par komponenta īstenošanu un ar to saistīto pakalpojumu sniegšanu, kā arī neatkarīgi no Aģentūras izpilddirektora un Administratīvās padomes;
- (j) drošības akreditācijas darbības tiek veiktas, pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību pēc pienācīgas koordinācijas starp Komisiju un iestādēm, kas atbild par drošības noteikumu īstenošanu;
- (k) *EGNOS* drošības akreditācija, ko veic Drošības akreditācijas padome, neskar akreditācijas darbības, kuras aviācijas jomā veic Eiropas Aviācijas drošības aģentūra.

37. pants

Drošības akreditācijas padomes uzdevumi

1. Drošības akreditācijas padome savus uzdevumus veic, neskarot Komisijas pienākumus vai citām Aģentūras struktūrām uzticētos pienākumus, jo īpaši saistībā ar drošības jautājumiem, un neskarot dalībvalstu kompetences saistībā ar drošības akreditāciju.
2. Drošības akreditācijas padomei ir šādi uzdevumi:
 - (a) noteikt un apstiprināt drošības akreditācijas stratēģiju, kurā izklāstīti šādi aspekti:
 - i) to darbību joma, kuras vajadzīgas, lai veiktu un uzturētu Programmas komponentu vai šo komponentu daļu akreditāciju un visus starpsavienojumus starp Programmas komponentiem vai šo komponentu daļām un citām sistēmām vai komponentiem;
 - ii) Programmas komponentu vai šo komponentu daļu drošības akreditācijas procesa sīks izklāsts samērīgi ar prasīto pārliecības līmeni, skaidri norādot akreditācijas nosacījumus;

- iii) akreditācijas grafiks, kas atbilst Programmas komponentu posmiem, jo īpaši attiecībā uz infrastruktūras izvēšanu, pakalpojumu sniegšanu un attīstību;
 - iv) principi, kas piemērojami drošības jautājumos kompetentu dalībvalstu struktūru veiktai drošības akreditācijai, kura attiecas uz tīkliem, kas savienoti ar sistēmām, kuras izveidotas saskaņā ar Programmas komponentiem, vai uz šo komponentu daļām un uz iekārtām, kas savienotas ar sistēmām, kuras izveidotas ar šiem komponentiem;
- (b) pieņemt drošības akreditācijas lēmumus, jo īpaši par satelītu palaišanas apstiprināšanu, par atļauju ekspluatēt sistēmas, kuras izveidotas saskaņā ar Programmas komponentiem vai šo komponentu elementiem, to dažādās konfigurācijās un attiecībā uz dažādiem to sniegtajiem pakalpojumiem līdz brīdim un brīdī, kad tiek saņemts signāls no kosmosa, un par atļauju ekspluatēt zemes stacijas. Attiecībā uz tīkliem un iekārtām, kas savienotas ar 44. pantā minēto PRP pakalpojumu vai jebkuru citu drošu pakalpojumu, kas izriet no Programmas komponentiem, Drošības akreditācijas padome pieņem lēmumus vienīgi par atļauju struktūrām izstrādāt vai ražot sensitīvas PRP tehnoloģijas, PRP uztvērējus vai PRP drošības moduļus, vai jebkādu citu tehnoloģiju vai iekārtas, kas jāpārbauda saskaņā ar 34. panta 1. punktā minētajām vispārējām drošības prasībām, ņemot vērā ieteikumus, ko sniedz drošības jautājumos kompetentas dalībvalstu struktūras, un vispārējos drošības riskus;
- (c) izskatīt un, izņemot dokumentus, ko Komisija pieņem saskaņā ar šīs regulas 34. panta 1. punktu un Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 8. pantu, apstiprināt visu dokumentāciju, kas saistīta ar drošības akreditāciju;
- (d) savā kompetences jomā konsultēt Komisiju par šīs regulas 34. panta 1. punktā un Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 8. pantā minēto tiesību aktu tekstu projektu izstrādāšanu, tostarp drošības darba procedūru (*SecOps*) izveidei, un sniegt paziņojumu ar noslēdzošo nostāju;
- (e) izskatīt un apstiprināt drošības riska novērtējumu, kas sagatavots saskaņā ar 36. panta h) punktā minēto uzraudzības procesu, ņemot vērā atbilstību šā punkta c) apakšpunktā minētajiem dokumentiem un dokumentiem, kuri sagatavoti saskaņā

ar šīs regulas 34. panta 1. punktu un Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 8. pantu; sadarboties ar Komisiju riska mazināšanas pasākumu noteikšanā;

- (f) pārbaudīt drošības pasākumu īstenošanu saistībā ar Programmas komponentu drošības akreditēšanu, tālab veicot vai sponsorējot drošības novērtēšanu, apskates, revīziju vai pārskatīšanu atbilstīgi šīs regulas 41. panta b) punktam;
- (g) atzīt tādu apstiprināto produktu un pasākumu izlasi, ar kuriem aizsargā pret elektronisku noklausīšanos (*TEMPEST*), un tādu apstiprināto kriptogrāfijas produktu izlasi, kurus izmanto, lai nodrošinātu Programmas komponentu drošību;
- (h) apstiprināt vai attiecīgā gadījumā kopīgi ar attiecīgajām drošības jautājumos kompetentajām struktūrām apstiprināt starpsavienojumu starp sistēmām, kuras izveidotas saskaņā ar Programmas komponentiem vai šo komponentu daļām, un citām sistēmām;
- (i) vienoties ar attiecīgo dalībvalsti par 41. panta c) punktā minēto piekļuves kontroles modeli;
- (j) sagatavot riska ziņojumus un informēt Komisiju, Administratīvo padomi un izpilddirektoru par riska novērtējumu, un sniegt tiem ieteikumus par atlikušā riska novēršanas iespējām attiecībā uz konkrēto drošības akreditācijas lēmumu;
- (k) ciešā sadarbībā ar Komisiju pēc īpaša Padomes un/vai augstā pārstāvja pieprasījuma palīdzēt Padomei un augstajam pārstāvim īstenot Lēmumu 2014/496/KĀDP;
- (l) rīkot konsultācijas, kas vajadzīgas savu uzdevumu izpildei;
- (m) pieņemt un publicēt savu reglamentu.

3. Neskarot dalībvalstu kompetenci ***un pienākumus***, Drošības akreditācijas padomes uzraudzībā izveido īpašu pakārtotu struktūru, kurā pārstāvētas dalībvalstis, ***jo īpaši šādu uzdevumu veikšanai***:

- (a) lidojumu šifrēšanas atslēgu un citu *Galileo* funkcionēšanai vajadzīgo šifrēšanas atslēgu pārvaldību;

- (b) tādu procedūru izveides un izpildes verifikāciju, kuras izmanto *Galileo* PRP šifrēšanas atslēgu uzskaitēi, drošai apstrādei, uzglabāšanai un izplatīšanai.

38. pants

Drošības akreditācijas padomes sastāvs

1. Drošības akreditācijas padomē ir pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts, viens Komisijas pārstāvis un viens pārstāvis no Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (“augstais pārstāvis”). Drošības akreditācijas padomes locekļu amata pilnvaru laiks ir četri gadi, un šo termiņu var pagarināt.
2. ***Dalība Drošības akreditācijas padomes sanāksmēs balstās principu “nepieciešamība zināt”. Attiecīgā gadījumā Eiropas Kosmosa aģentūras pārstāvjus un Aģentūras pārstāvjus, kas nav iesaistīti drošības akreditācijā, aicina piedalīties Drošības akreditācijas padomes sanāksmēs novērotāja statusā. Izņēmuma kārtā arī Savienības aģentūru, trešo valstu vai starptautisko organizāciju pārstāvji var tikt aicināti piedalīties sanāksmēs kā novērotāji, ja tiek izskatīti jautājumi, kas tieši skar attiecīgās trešās valstis vai starptautiskās organizācijas, jo īpaši jautājumi, kas attiecas uz tām piederošo vai to teritorijā izveidoto infrastruktūru. Šādas trešo valstu vai starptautisko organizāciju pārstāvju līdzdalības kārtību un tās nosacījumus tādēļ izklāsta attiecīgajos nolīgumos, un tie atbilst Drošības akreditācijas padomes reglamentam.***

39. pants

Drošības akreditācijas balsošanas noteikumi

Ja neizdodas panākt vienprātību saskaņā ar 36. pantā minētajiem vispārējiem principiem, Drošības akreditācijas padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. pantu. Komisijas pārstāvis un augstā pārstāvja pārstāvis balsojumā nepiedalās. Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs Drošības akreditācijas padomes vārdā paraksta tās pieņemtos lēmumus.

40. pants

Drošības akreditācijas padomes lēmumu paziņošana un ietekme

1. Drošības akreditācijas padomes lēmumi tiek adresēti Komisijai.

2. Komisija pastāvīgi informē Drošības akreditācijas padomi par to, kā Drošības akreditācijas padomes paredzētie lēmumi ietekmē Programmas komponentu pienācīgu darbību, un par atlikušā riska novēršanas plānu īstenošanu. Drošības akreditācijas padome ņem vērā visu šādu Komisijas sniegto informāciju.
3. Komisija nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi par drošības akreditācijas lēmumu pieņemšanas ietekmi uz Programmas komponentu pienācīgu darbību. Ja Komisija uzskata, ka Drošības akreditācijas padomes pieņemts lēmums var būtiski ietekmēt minēto komponentu pienācīgu darbību, piemēram, izmaksu, grafika vai veikuma ziņā, tā nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi.
4. Administratīvo padomi periodiski informē par Drošības akreditācijas padomes darba virzību.
5. Drošības akreditācijas padomes darba grafiks nedrīkst kavēt 100. pantā minētajā darba programmā paredzēto darbību grafiku.

41. pants

Dalībvalstu loma drošības akreditācijā

Dalībvalstis:

- (a) nodod Drošības akreditācijas padomei visu informāciju, ko uzskata par svarīgu drošības akreditācijas vajadzībām;
- (b) ļauj Drošības akreditācijas padomes ieceltām atbilstīgi pilnvarotām personām ar drošības jautājumos kompetento valsts struktūru piekrišanu un to uzraudzībā piekļūt visai informācijai un visām vietām un/vai visiem objektiem, kas saistīti ar to jurisdikcijā esošo sistēmu drošību, saskaņā ar attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem un nediskriminējot pēc dalībvalstu valstspiederīgo valstspiederības, tostarp drošības pārbaudi, revīzijas un testu vajadzībām saskaņā ar Drošības akreditācijas padomes lēmumu un 36. panta h) punktā minētā drošības riska uzraudzības procesa vajadzībām. Minētās revīzijas un testus veic saskaņā ar šādiem principiem:
 - i) tiek uzsvērts, cik svarīga ir drošība un efektīva riska pārvaldība pārbaudāmajās struktūrās;

- ii) konkrētos gadījumos tiek ieteikti pretpasākumi, ar kuriem mazina sekas, ko radījusi klasificētas informācijas konfidencialitātes, integritātes vai piekļuves režīma neievērošana;
- (c) katra dalībvalsts atbild par piekļuves kontroles modeļa izveidi, kurā iekļauj pārskatu par vai sarakstu ar vietām/objektiem, kas jāakreditē, un par kuru iepriekš vienojas dalībvalstis un Drošības akreditācijas padome, tādējādi panākot to, ka visas dalībvalstis nodrošina vienādu piekļuves kontroles līmeni;
- (d) vietējā mērogā atbild par to objektu drošības akreditāciju, kas atrodas to teritorijā un ir daļa no Programmas komponentu drošības akreditācijas apgabala, un šajā nolūkā sniedz ziņojumu Drošības akreditācijas padomei.

III NODAĻA

Klasificētas informācijas aizsardzība

42. pants

Klasificētas informācijas *aizsardzība*

Šīs regulas piemērošanas jomā:

- (a) ***ar Programmu saistītas*** klasificētas informācijas ***apmaiņas aizsardzība notiek saskaņā ar starptautisku nolīgumu starp Savienību un trešo valsti vai starptautisku organizāciju par klasificētas informācijas apmaiņu vai attiecīgā gadījumā ar vienošanos, ko noslēgusi kompetentā Savienības iestāde vai struktūra un attiecīgās trešās valsts iestādes vai starptautiskās organizācijas par klasificētas informācijas apmaiņu un tajā paredzētajiem nosacījumiem;***

I

- (c) fiziskās personas, kuru dzīvesvieta ir trešās valstīs, un juridiskās personas, kuras veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, var strādāt ar Eiropas Savienības klasificētu informāciju, kas attiecas uz Programmu, vienīgi tad, ja tām attiecīgajās valstīs piemēro drošības noteikumus, kuri nodrošina aizsardzību līmenī, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam, kādu nodrošina Komisijas drošības noteikumi, kuri izklāstīti Komisijas Lēmumā (ES, *Euratom*) 2015/444, un Padomes drošības noteikumi, kuri izklāstīti Lēmuma 2013/488/ES

pielikumos. Trešās valsts vai starptautiskas organizācijas piemēroto drošības noteikumu līdzvērtīgumu nosaka informācijas drošības nolīgumā, kurā attiecīgā gadījumā ietver industriālās drošības jautājumus un kuru Savienība noslēdz ar attiecīgo trešo valsti vai starptautisko organizāciju, saskaņā ar LESD 218. pantā paredzēto procedūru un ņemot vērā Lēmuma 2013/488/ES 13. pantu;

- (d) neskarot Lēmuma 2013/488/ES 13. pantu un noteikumus, ar ko reglamentē industriālās drošības jomu, kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES, *Euratom*) 2015/444, fiziskai personai vai juridiskai personai, trešai valstij vai starptautiskai organizācijai var piešķirt piekļuvi Eiropas Savienības klasificētai informācijai, ja tas, izskatot katru gadījumu atsevišķi, tiek uzskatīts par vajadzīgu atbilstīgi šādas informācijas būtībai un saturam, saņēmēja vajadzībai pēc informācijas un Savienības gūtās priekšrocības pakāpei.

VI SADAĻA

Galileo un EGNOS

43. pants

Attiecināmās darbības

Galileo un EGNOS ekspluatācija aptver šādas attiecināmās darbības:

- (a) kosmosā esošās infrastruktūras apsaimniekošanu, **darbību**, apkopi, pastāvīgu uzlabošanu, attīstību un aizsardzību, tostarp modernizāciju un novecošanas pārvaldību;
- (b) uz zemes esošās infrastruktūras, jo īpaši **uz zemes esošo centru un staciju, kas minētas Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2016/413 vai (ES) 2017/1406**, tīklu, objektu un atbalsta iekārtu, apsaimniekošanu, **darbību**, apkopi, pastāvīgu uzlabošanu, attīstību un aizsardzību, tostarp modernizāciju un novecošanas pārvaldību;
- (c) sistēmu nākamo paaudžu izstrādi un *Galileo* un *EGNOS* sniegto pakalpojumu attīstību, neskarot turpmākus lēmumus par Savienības finanšu plāniem, **tostarp ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu vajadzības**;
- (ca) **atbalstu *Galileo* un *EGNOS* lejupēju lietojumu izstrādei un būtiski svarīgu tehnoloģisko elementu, piemēram, ar *Galileo* programmu savietojamu mikroshēmu un uztvērēju, izstrādei un attīstīšanai**;
- (d) **atbalstu sertifikācijas un standartizācijas darbībām saistībā ar *Galileo* un *EGNOS*, jo īpaši transporta nozarē**;
- (e) *Galileo* un *EGNOS* sniegto pakalpojumu ■ **nepārtrauktu** sniegšanu un, **papildinot dalībvalstu un privātā sektora iniciatīvas, minēto pakalpojumu tirgus attīstību, jo īpaši lai maksimāli palielinātu 4. panta 1. punktā minētos sociālekonomiskos ieguvumus**;
- (f) sadarbību ar citām reģionālām vai globālām satelītnavigācijas sistēmām, **tostarp savietojamības un sadarbības veicināšanai**;
- (g) ■ **sistēmu elementu spējas un to ekspluatāciju, kā arī pakalpojumu sniegšanu**;

- (h) **darbības, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu un to pārklājuma paplašināšanas koordinēšanu.**

44. pants

Galileo sniegtie pakalpojumi

1. *Galileo* sniegtie pakalpojumi ietver:

- (a) *Galileo* brīvpiekļuves pakalpojumu (GBP), kas lietotājam pieejams bez maksas un sniedz tādu pozicionēšanas un sinhronizācijas informāciju, kura paredzēta galvenokārt lielapjoma satelītnavigācijas lietojumiem plaša patēriņa vajadzībām;
- (b) lielas precizitātes pakalpojumu (LPP), kas lietotājiem pieejams bez maksas un, izmantojot papildu datus, kas tiek izplatīti papildu frekvenču joslā, sniedz ļoti precīzu pozicionēšanas un sinhronizācijas informāciju, kura paredzēta galvenokārt satelītnavigācijas lietojumiem profesionālām vai komerciālām vajadzībām;
- (c) signālu autentificēšanas pakalpojumu (SAP), kas pamatojas uz signālos ietvertiem šifrētiem kodiem un paredzēts galvenokārt satelītnavigācijas lietojumiem profesionālām vai komerciālām vajadzībām;
- (d) publisku regulētu pakalpojumu (PRP), kas ir pieejams tikai valstu valdību pilnvarotiem lietotājiem **■**, sensitīviem lietojumiem, kuri prasa izcilu pakalpojuma nepārtrauktību, tostarp drošības un aizsardzības jomā, un kas izmanto spēcīgus, šifrētus signālus; ***tas dalībvalstīm, Padomei, Komisijai, EĀDD un attiecīgā gadījumā pienācīgi pilnvarotām Savienības aģentūrām ir bez maksas; jautājumu par to, vai pieprasīt maksu no citiem Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 2. pantā minētajiem PRP dalībniekiem, novērtē katrā gadījumā atsevišķi, un nolīgumos, kas noslēgti, ievērojot minētā lēmuma 3. panta 5. punktu, paredz atbilstīgus noteikumus; piekļuvi PRP regulē saskaņā ar Lēmumu 1104/2011/ES, kas piemērojams dalībvalstīm, Padomei, Komisijai, EĀDD un Savienības aģentūrām;***
- (e) ārkārtas situāciju pakalpojumu (ĀSP), ***kas lietotājiem ir bez maksas un kas, izstarojot signālus, raida brīdinājumus par dabas katastrofām vai citām ārkārtas situācijām konkrētos apgabalos; to vajadzības gadījumā nodrošina sadarbībā ar dalībvalstu civilās aizsardzības iestādēm;***

- (f) laika noteikšanas pakalpojumu (LNP), kas lietotājam pieejams bez maksas un sniedz precīzu un uzticamu atsaucē laiku, kā arī ļauj nodrošināt koordinēto universālo laiku, veicinot laika noteikšanas lietojumu attīstību uz *Galileo* bāzes un izmantošanu kritiski svarīgiem lietojumiem.

2. *Galileo* arī palīdz nodrošināt:

- (a) *COSPAS-SARSAT* sistēmas meklēšanas un glābšanas atbalsta pakalpojumu (SAR), detektējot bāku raidītos trauksmes signālus un retranslējot tām ziņojumus, izmantojot atpakaļlīniju;
- (b) Savienības vai starptautiskā līmenī standartizētus integritātes uzraudzības pakalpojumus, ko izmanto dzīvības aizsardzības pakalpojumu vajadzībām, pamatojoties uz *Galileo* brīvpiekļuves pakalpojuma signāliem un apvienojumā ar *EGNOS* un citām satelītnavigācijas sistēmām;
- (c) informāciju par kosmiskajiem laikapstākļiem, **izmantojot GNSS pakalpojumu centru¹** un agrīnās brīdināšanas pakalpojumus, ko sniedz ar *Galileo* uz zemes esošās infrastruktūras starpniecību un kas galvenokārt paredzēti, lai *Galileo* un citu GNSS pakalpojumu lietotājiem samazinātu iespējamo risku, kas saistīts ar kosmosu ■ .

45. pants

EGNOS sniegtie pakalpojumi

1. *EGNOS* sniegtie pakalpojumi ietver:

- (a) *EGNOS* brīvpiekļuves pakalpojumu (EBP), kas **lietotājiem** pieejams bez maksas un sniedz tādu pozicionēšanas un sinhronizācijas informāciju, kura paredzēta galvenokārt lielapjoma satelītnavigācijas lietojumiem plaša patēriņa vajadzībām;
- (b) *EGNOS* datu piekļuves pakalpojumu (EDPP), kas **lietotājiem pieejams bez maksas un** sniedz tādu pozicionēšanas un sinhronizācijas informāciju, kura paredzēta galvenokārt satelītnavigācijas lietojumiem profesionālām vai komerciālām

¹ Komisijas 2016. gada 18. marta Īstenošanas lēmums (ES) 2016/413, ar ko nosaka saskaņā ar *Galileo* programmu izveidotās sistēmas uz zemes esošās infrastruktūras atrašanās vietu un paredz tās darbības nodrošināšanai nepieciešamos pasākumus, un atceļ Īstenošanas lēmumu 2012/117/ES (OV L 74, 19.3.2016., 45.–49. lpp.).

vajadzībām, un piedāvā labāku veiktspēju un datus ar lielāku pievienoto vērtību nekā tos, ko iegūst, izmantojot EBP;

- (c) dzīvības aizsardzības pakalpojumu (DAP), kas pieejams bez tiešām lietotāja maksām un sniedz pozicionēšanas un **laika** sinhronizācijas informāciju, kurai piemīt augsta līmeņa nepārtrauktība, pieejamība un precizitāte, tostarp integritātes ziņojumu, kas ļauj brīdināt lietotājus par *Galileo* un citu *GNSS* atteici vai par to izstarotiem signāliem ārpus pielaides intervāla, kurus tas pastiprina pārklājuma zonā, un kas paredzēts galvenokārt lietotājiem, kuriem drošība ir būtiska, jo īpaši civilās aviācijas nozarē aeronavigācijas pakalpojumu vajadzībām **saskaņā ar ICAO standartiem vai citās transporta nozarēs.**

- 2. Šā panta 1. punktā minētos pakalpojumus sniedz kā prioritāti dalībvalstu teritorijā, kas ģeogrāfiski atrodas Eiropā, **tostarp šim nolūkam līdz 2026. gada beigām aptverot Kipru, Azoru salas, Kanāriju salas un Madeiru.**

EGNOS ģeogrāfisko pārklājumu var paplašināt, ietverot citus pasaules reģionus, jo īpaši kandidātvalstu teritorijas, to trešo valstu teritorijas, kuras ir asociētas ar Eiropas vienoto gaisa telpu, un Eiropas kaimiņattiecību politikā iesaistīto valstu teritorijas, ja ir tam vajadzīgās tehniskās iespējas **un ievērojot 34. pantā minētās drošības prasības**, un dzīvības aizsardzības pakalpojuma gadījumā balstoties uz starptautiskiem nolīgumiem.

- 3. Šādas paplašināšanas izmaksas, tostarp saistītās ekspluatācijas izmaksas, kas ir specifiskas minētajiem reģioniem, nesedz no 11. pantā minētā budžeta. **Komisija apsver citas programmas vai instrumentu šādu darbību finansēšanai.** Šāda paplašināšana nedrīkst aizkavēt 1. punktā minēto pakalpojumu piedāvāšanu visā dalībvalstu teritorijā, kas ģeogrāfiski atrodas Eiropā.

46. pants

Galileo un *EGNOS* īstenošanas pasākumi

Ja nepieciešams netraucētai *Galileo* un *EGNOS* darbībai un to atzīšanai tirgū, Komisija vajadzības gadījumā nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai:

- (a) pārvaldītu un mazinātu ar *Galileo* un *EGNOS* ekspluatāciju saistītos riskus, **lai jo īpaši nodrošinātu pakalpojuma nepārtrauktību;**

- (b) precizētu tādu lēmumu pieņemšanas brīžus, kas ir īpaši nozīmīgi *Galileo* un *EGNOS* īstenošanas uzraudzībai un izvērtēšanai;
- (c) atbilstīgi drošības prasībām un ievērojot atklātu un pārredzamu procedūru, noteiktu *Galileo* un *EGNOS* uz zemes esošajā infrastruktūrā ietilpstošo centru atrašanās vietu un nodrošinātu to ekspluatāciju;
- (d) ***noteiktu tehniskās un ekspluatācijas specifikācijas attiecībā uz 44. panta 1. punkta c), e) un f) apakšpunktā un 2. punkta c) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem.***

Minētos īstenošanas pasākumus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

47. pants

Saderība, sadarbība ***un standartizācija***

1. *Galileo* un *EGNOS*, un to sniegtie pakalpojumi ir pilnībā saderīgi un sadarbspējīgi no tehniskā viedokļa, ***tostarp lietotāju līmenī.***
2. *Galileo* un *EGNOS* un to sniegtie pakalpojumi ir saderīgi un sadarbspējīgi ar citām satelītnavigācijas sistēmām un ar konvencionālajiem radionavigācijas līdzekļiem gadījumā, ja nepieciešamās saderības un sadarbības prasības ***un to nosacījumi*** ir noteikti starptautiskos nolīgumos.

VII SADAĻA

Copernicus

I NODAĻA

Vispārīgie noteikumi

48. pants

Copernicus darbības joma

1. *Copernicus* īsteno, balstoties uz iepriekšējiem **■** ieguldījumiem, **tostarp no tādām ieinteresētajām personām kā Eiropas Kosmosa aģentūras un EUMETSAT**, un attiecīgā gadījumā **un rentabli** piesaistot valsts vai reģionālās dalībvalstu spējas un ņemot vērā salīdzināmu datu un informācijas komercpiegādātāju spējas un nepieciešamību veicināt konkurenci un tirgus attīstību, **vienlaikus maksimāli palielinot iespējas Eiropas lietotājiem**.
2. *Copernicus* sniedz datus un informāciju, **pamatojoties uz *Copernicus* lietotāju vajadzībām un** balstoties uz datu politiku, kas paredz, ka dati ir pilnīgi, bezmaksas un atvērti.
- 2.a *Copernicus* atbalsta Savienības un tās dalībvalstu politikas izstrādi, īstenošanu un uzraudzību, jo īpaši tādās jomās kā vide, klimata pārmaiņas, jūra, jūrlietas, atmosfēra, lauksaimniecība un lauku attīstība, kultūras mantojuma saglabāšana, civilā aizsardzība, infrastruktūras monitorings, drošums un drošība, kā arī digitālā ekonomika, lai vēl vairāk samazinātu administratīvo slogu.
3. *Copernicus* veido četri **elementi**, proti:
 - (a) datu iegūšana **■**, kas ietver:
 - *Copernicus Sentinel* izstrādi un ekspluatāciju,
 - piekļuvi trešās personas ***kosmosā izvietotiem Zemes novērošanas*** datiem;
 - piekļuvi *in situ* datiem un citiem palīgdatiem;

- (b) datu un informācijas apstrāde, *izmantojot Copernicus pakalpojumus*, kas ietver darbības, ar kurām ģenerē informāciju ar pievienoto vērtību vides monitoringa, ziņošanas un atbilstības nodrošināšanas, civilās aizsardzības un drošības pakalpojumu jomā ■ ;
- (c) datu piekļuves un izplatīšanas komponents, kas ietver infrastruktūru un pakalpojumus, ar kuriem nodrošina *Copernicus* datu un *Copernicus* informācijas atrašanu, skatīšanu, pieejamību, izplatīšanu, izmantošanu un *ilgtermiņa saglabāšanu lietotājam draudzīgā veidā*;
- (d) lietotāju loka paplašināšana, tirgus attīstība *un spēju veidošana* saskaņā ar 29. panta 5. punktu, kas ietver attiecīgās darbības, resursus un pakalpojumus, ar kuriem *Copernicus*, tās datus un pakalpojumus, *kā arī saistītos lejupējos lietojumus un to izstrādi* popularizē visos līmeņos, lai maksimāli palielinātu sociālekonomiskos ieguvumus, kas minēti 4. panta 1. punktā, *kā arī vāktu un analizētu informāciju par lietotāju vajadzībām*.

4. *Copernicus* veicina novērošanas sistēmu un ar tām saistītās datu apmaiņas starptautisko koordināciju, lai tādējādi nostiprinātu tās globālo dimensiju un komplementaritāti, ņemot vērā ■ starptautiskos nolīgumus un koordinācijas procesus.

II NODAĻA

Attiecināmās darbības

49. pants

Attiecināmās darbības datu iegūšanai

Attiecināmās darbības saskaņā ar *Copernicus* aptver:

- (a) darbības, kuru mērķis ir nodrošināt *uzlabotu* nepārtrauktību pašreizējām *Sentinel* misijām un izstrādāt, palaist, uzturēt un ekspluatēt turpmākus *Sentinel*, paplašinot novērošanas tvērumu un dodot priekšroku *jo īpaši* ■ novērošanas spējām antropogēno CO₂ emisiju un citu siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam, polāro *reģionu monitoringa* nodrošināšanai un inovatīvu vides lietojumu sekmēšanai lauksaimniecības, mežsaimniecības, ūdens *un jūras resursu* apsaimniekošanas *un kultūras mantojuma* jomā;

- (b) darbības, kuru mērķis ir nodrošināt piekļuvi trešās personas datiem, kas nepieciešami, lai ģenerētu *Copernicus* pakalpojumus vai Savienības iestāžu, aģentūru un decentralizēto dienestu lietošanai ***un, ja tas ir atbilstoši un rentabli, valstu vai reģionālo publisko iestāžu lietošanai;***
- (c) darbības, kuru mērķis ir nodrošināt un koordinēt piekļuvi *in situ* datiem un citiem palīgdatiem, kas vajadzīgi *Copernicus* datu un *Copernicus* informācijas ģenerēšanai, kalibrēšanai un validēšanai, ***tostarp, ja tas ir atbilstoši un rentabli, esošo valstu jaudu izmantošanai un dublēšanās novēršanai.***

50. pants

Copernicus pakalpojumiem ***attiecināmās darbības***

1. *Copernicus* ietver darbības šādu pakalpojumu atbalstam:

- (a) vides monitoringa, ziņošanas un atbilstības nodrošināšanas pakalpojumi, kas aptver:
- atmosfēras monitoringu nolūkā sniegt informāciju par gaisa kvalitāti ***ar globālu pārklājumu, īpašu uzmanību pievēršot Eiropas līmenim, un par atmosfēras ķīmisko sastāvu;***
 - jūras vides monitoringu nolūkā sniegt informāciju par ***okeāna***, jūras un piekrastes ekosistēmu un to resursu ***un izmantošanas*** stāvokli un dinamiku;
 - zemes un lauksaimniecības monitoringu nolūkā sniegt informāciju par zemes segumu, zemes izmantojumu un zemes izmantojuma izmaiņām, ***kultūras mantojuma vietām, zemes kustību***, pilsētu teritorijām, iekšzemes ūdeņu daudzumu un kvalitāti, mežiem, lauksaimniecību un citiem dabas resursiem, bioloģisko daudzveidību un kriosfēru;
 - klimata pārmaiņu monitoringu ■ nolūkā sniegt informāciju par antropogēnām CO₂ emisijām un citu siltumnīcefekta gāzu emisijām ***un absorbcijām***, būtiskiem klimata mainīgajiem lielumiem, klimata reanalīzēm, sezonālajām prognozēm, klimata pārmaiņu prognozēm un attiecināšanu, ***informāciju par polārajām/arktiskajām izmaiņām***, kā arī rādītājiem attiecīgā laika un telpas izteiksmē;

- (b) ārkārtas situāciju pārvaldības pakalpojums, kura mērķis ir sniegt informāciju tādu publiskā sektora iestāžu atbalstam **un koordinācijai**, kuras ir atbildīgas par civilo aizsardzību, **■** atbalstot civilās aizsardzības un ārkārtas reaģēšanas operācijas (uzlabojot agrīnās brīdināšanas darbības un spēju reaģēt krīzes situācijās) un novēršanas un sagatavotības darbības (risku un sekas novēršanas analīze) saistībā ar dažāda veida katastrofām;
- (c) drošības pakalpojums, kura mērķis ir atbalstīt **Savienības un tās** ārējo robežu uzraudzību, jūras uzraudzību, kā arī Savienības ārējo darbību, reaģējot uz drošības problēmām, ar kurām saskaras Savienība, un kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķus un pasākumus.

2. Komisija, vajadzības gadījumā izmantojot neatkarīgu ārējo ekspertu palīdzību, nodrošina pakalpojumu piemērotību:

- (a) **validējot lietotāju kopienu pausto prasību tehnisko realizējamību un piemērotību mērķim;**
- (b) **izvērtējot ierosinātos vai izmantotos līdzekļus un risinājumus, lai nodrošinātu atbilstību lietotāju kopienu prasībām un Programmas mērķiem.**

51. pants

Datu un informācijas piekļuvei un izplatīšanai **■ attiecināmās darbības**

- 1. *Copernicus* ietver darbības, kuru mērķis ir nodrošināt **uzlabotu** piekļuvi visiem *Copernicus* datiem un visai *Copernicus* informācijai un attiecīgā gadījumā nodrošināt papildu infrastruktūru un pakalpojumus, ar ko veicina šo datu un informācijas izplatīšanu, izmantošanu un piekļuvi tiem.
- 2. Ja *Copernicus* dati vai *Copernicus* informācija ir drošības ziņā sensitīva **saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1159/2013¹ 12. līdz 16. pantu**, Komisija šo datu un informācijas iepirkumu, iegūšanas uzraudzību, piekļuvi tiem un to izplatīšanu var uzticēt

¹ Komisijas 2013. gada 12. jūlija Deleģētā regula (ES) Nr. 1159/2013, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 911/2010 par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*), paredzot licencēšanas un reģistrācijas nosacījumus *GMES* lietotājiem un nosakot kritērijus attiecībā uz piekļuves ierobežošanu *GMES* datiem un *GMES* pakalpojumu informācijai (OV L 309, 19.11.2013., 1. lpp.).

vienam vai vairākiem fiduciāriem subjektiem. Šādi subjekti izveido un uztur akreditēto lietotāju reģistru un piekļuvi ierobežotas pieejamības datiem piešķir, izmantojot nošķirtu darbplūsmu.

III NODAĻA

Copernicus datu politika

52. pants

Copernicus datu un *Copernicus* informācijas politika

1. *Copernicus* datus un *Copernicus* informāciju lietotājiem nodrošina, izmantojot turpmāk izklāstīto datu politiku, kas paredz, ka dati ir pilnīgi, bezmaksas un atvērti:
 - (a) *Copernicus* lietotāji var bez maksas un visā pasaulē reproducēt, izplatīt, publiskot, pielāgot **un** pārveidot visus *Copernicus* datus un visu *Copernicus* informāciju un apvienot tos ar citiem datiem un citu informāciju;
 - (b) politika, kas paredz, ka dati ir pilnīgi, bezmaksas un atvērti, ietver šādus ierobežojumus:
 - (i) *Copernicus* datu un *Copernicus* informācijas formāti, savlaicīgums un izplatīšanas raksturlielumi jānosaka iepriekš;
 - (ii) attiecīgā gadījumā jāievēro *Copernicus* pakalpojumu informācijas sagatavošanai izmantoto trešās personas datu un trešās personas informācijas licencēšanas nosacījumi;
 - (iii) jāpiemēro drošības ierobežojumi, kas izriet no 34. panta 1. punktā minētajām vispārējām drošības prasībām;
 - (iv) jānodrošina aizsardzība pret traucējumu risku sistēmā, kas sagatavo vai dara pieejamus *Copernicus* datus un *Copernicus* informāciju, **un attiecībā uz pašiem datiem**;
 - (v) jānodrošina, ka tiek aizsargāta uzticama piekļuve *Copernicus* datiem un *Copernicus* informācijai lietotājiem Eiropā.

2. Komisija saskaņā ar 105. pantu pieņem deleģētos aktus, kas attiecas uz īpašajiem noteikumiem, ar ko 1. punktu papildina attiecībā uz *Copernicus* datu un *Copernicus* informācijas specifikācijām un piekļuves un izmantošanas nosacījumiem un procedūrām.
3. Komisija izdod licences un paziņojumus attiecībā uz piekļuvi *Copernicus* datiem un *Copernicus* informācijai un to izmantošanu, tostarp attiecināšanas klauzulas, saskaņā ar *Copernicus* datu politiku, kas izklāstīta šajā regulā un piemērojamajos deleģētajos aktos, kuri paredzēti 2. punktā.

VIII SADAĻA

CITI PROGRAMMAS KOMPONENTI

I NODAĻA

Kosmosa situācijas apzināšanās (SSA)

I IEDAĻA

Kosmisko objektu novērošana un uzraudzība (SST)

53. pants

SST darbības joma

1. *SST apakškomponenti* nodrošina atbalstu šādām darbībām:

- (a) dalībvalstu uz zemes un/vai kosmosā esošo **SST** sensoru, tostarp ar Eiropas Kosmosa aģentūras *vai Savienības privāto sektoru* starpniecību izstrādāto sensoru un valsts līmenī ekspluatēto Savienības sensoru, tīkla izveidei, attīstībai un ekspluatācijai nolūkā novērot un uzraudzīt **kosmiskos** objektus un izveidot Eiropas kosmisko objektu katalogu ■ ;
- (b) *SST* datu apstrādei un analīzei valsts līmenī nolūkā nodrošināt 54. pantā minēto *SST* informāciju un pakalpojumus;
- (c) 54. pantā minēto *SST* pakalpojumu sniegšanai 55. pantā *minētajiem lietotājiem*;
- (cc) ***monitoringam un sinerģiju veidošanai ar iniciatīvām, kas veicina, ka tiek izstrādātas un ieviestas kosmosa kuģu likvidēšanas tehnoloģijas ekspluatācijas laika beigās un tehnoloģiskas sistēmas kosmosa atkritumu nepieļaušanai un likvidēšanai, kā arī ar starptautiskām iniciatīvām kosmosa satiksmes pārvaldības jomā.***

2. tehniskais un administratīvais atbalsts nolūkā nodrošināt pāreju starp ES Kosmosa programmu un *SST* atbalsta sistēma, kas izveidota ar Lēmumu Nr. 541/2014/ES.

SST pakalpojumi

1. SST pakalpojumi ietver:

- (a) sadursmes riska novērtēšanu starp kosmosa kuģiem vai starp kosmosa kuģiem un kosmiskajiem atkritumiem un iespējamu sadursmes novēršanas brīdinājumu ģenerēšanu kosmosa kuģu palaišanas stadijā, orbītā ienākšanas sākumstadijā, orbītas paaugstināšanas stadijā, stadijā, kad tos ekspluatē orbītā, un misiju pabeigšanas stadijā;
- (b) orbītā notiekošas fragmentācijas, sabrukuma vai sadursmju detektēšanu un raksturošanu;
- (c) riska novērtēšanu saistībā ar kosmisko objektu un kosmisko atkritumu nekontrolētu atgriešanos Zemes atmosfērā un ar to saistītas informācijas ģenerēšanu, tostarp varbūtējās sadursmes laikposma un iespējamās dislokācijas vietas aplēses;
- (d) ***darbību izstrāde, gatavojoties šādiem jautājumiem:***
 - (i) ***kosmosa atkritumu mazināšanai, lai samazinātu to radīšanu, un***
 - (ii) ***kosmosa atkritumu situācijas uzlabošanai, pārvaldot pašreizējos kosmosa atkritumus.***

2. SST pakalpojumi ir pieejami bez maksas un jebkurā laikā bez pārtraukuma ***un ir pielāgoti 55. pantā minēto lietotāju vajadzībām.***

3. ***Iesaistītās dalībvalstis, Komisija un attiecīgā gadījumā atbalsta dienests nav atbildīgi par:***

- (a) ***zaudējumiem, kas radušies SST pakalpojumu neesamības vai pārtraukumu dēļ;***
- (b) ***SST pakalpojumu sniegšanas aizkavēšanos;***
- (c) ***ar SST pakalpojumiem sniegtās informācijas neprecizitātēm vai***
- (d) ***atbildes darbību, kas veikta saistībā ar sniegtajiem SST pakalpojumiem.***

SST lietotāji

1. *ES lietotāji ietver šādus lietotājus:*

- (a) SST pamatlietotāji: dalībvalstis, EĀDD, Komisija, Padome, *Aģentūra, kā arī* publiskie un privātie kosmosa kuģu īpašnieki un operatori, ■ kas iedibināti Savienībā;
- (b) *SST lietotāji, kas nav pamatlietotāji*: citas Savienībā ■ iedibinātas publiskās un privātās struktūras.

SST pamatlietotājiem ir piekļuve visiem 54. panta 1. punktā minētajiem SST pakalpojumiem.

SST lietotājiem, kas nav pamatlietotāji, var būt piekļuve 54. panta 1. punkta b) līdz d) apakšpunktā minētajiem SST pakalpojumiem.

2. *Starptautiski lietotāji ir trešās valstis, starptautiskas organizācijas, kuru galvenie biroji neatrodas Savienībā, un privātas struktūras, kas nav iedibinātas Savienībā, ar šādiem nosacījumiem:*

- (a) *trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, kuru galvenais birojs neatrodas Savienībā, var būt piekļuve SST pakalpojumiem saskaņā ar 8. panta 1.a punktu;*
- (b) *privātām struktūrām, kas nav iedibinātas Savienībā, var būt piekļuve SST pakalpojumiem saskaņā ar starptautisku nolīgumu, kurš saskaņā ar 8. panta 1.a punktu noslēgts ar trešo valsti, kurā tie iedibināti, piešķirot piekļuvi.*

3. *Atkāpjoties no šā panta 2. punkta, starptautisks nolīgums nav nepieciešams, ja 54. panta 1. punktā minētais SST pakalpojums ir publiski pieejams.*

4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt detalizētus noteikumus par *piekļuvi SST pakalpojumiem* un attiecīgajām procedūrām. Minētos noteikumus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Dalībvalstu līdzdalība

1. Dalībvalstis, kas vēlas piedalīties 54. pantā minēto SST pakalpojumu sniegšanā, ***aptverot visas orbītas***, iesniedz Komisijai ***vienu*** kopīgu priekšlikumu, kurā pierāda atbilstību šādiem kritērijiem:
 - (a) dalībvalstu rīcībā ir vai nu piemēroti *SST* sensori, kas pieejami ES *SST* vajadzībām, un cilvēkresursi to ekspluatācijai, vai pienācīgas darbības analīzes un datu apstrādes spējas, kas īpaši paredzētas *SST* un pieejamas ES *SST* vajadzībām, vai arī tām ir piekļuve šādiem sensoriem, cilvēkresursiem vai spējām;
 - (b) attiecīgā dalībvalsts ir veikusi un validējusi katra *SST* aktīva sākotnējo drošības riska novērtējumu;
 - (c) rīcības plāns šīs regulas 53. pantā noteikto darbību īstenošanai, kurā ņemts vērā saskaņā ar Lēmuma Nr. 541/2014/ES 6. pantu pieņemtais koordinācijas plāns;
 - (d) dažādu darbību sadalījums starp ekspertu grupām, kuras izraudzītas saskaņā ar 57. pantu;
 - (e) noteikumi par datu koplietošanu, kas nepieciešama 4. pantā minēto mērķu sasniegšanai.

Katra dalībvalsts, kas vēlas piedalīties *SST* pakalpojumu ***sniegšanā***, atsevišķi pierāda atbilstību a) un b) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem.

Visas dalībvalstis, kas vēlas piedalīties SST pakalpojumu sniegšanā, kolektīvi pierāda atbilstību c) līdz e) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Tiek uzskatīts, ka iesaistītās dalībvalstis, kuru izraudzītās valsts struktūras dienā, kad stājas spēkā šī regula, ir dalībnieces konsorcijs, kas izveidots saskaņā ar Lēmuma Nr. 541/2014/ES 7. pantu, ir izpildījušas kritērijus, kas minēti 1. punkta a) un b) apakšpunktā.
3. Ja nav iesniegts kopīgs priekšlikums saskaņā ar 1. punktu vai ja Komisija uzskata, ka tādējādi iesniegts kopīgs priekšlikums neatbilst 1. punktā minētajiem kritērijiem, vismaz ***piecas*** dalībvalstis ***var kopīgi iesniegt Komisijai jaunu piedāvājumu, pierādot atbilstību 1. punktā minētajiem kritērijiem*** ■ .

4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt sīki izstrādātus noteikumus par procedūrām un elementiem, kas minēti 1.–3. punktā. Minētos īstenošanas pasākumus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

57. pants

Dalībvalstu līdzdalības organizatoriskā sistēma

1. Visas dalībvalstis, kuras iesniegušas priekšlikumu, ko Komisija atzinusi par atbilstīgu saskaņā ar 56. panta 1. punktu, vai kuras Komisija ir izvēlējusies saskaņā ar 56. panta 3. punktā minēto procedūru, izraugās savā teritorijā izveidotu valsts konstituējošo struktūru, kura pārstāv dalībvalsti. ***Valsts konstituējošajā struktūrā ir dalībvalsts publiska iestāde vai struktūra, kurai uzticēta šāda valsts varas īstenošana.***
2. Valstu konstituējošās struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar 1. punktu, noslēdz nolīgumu, ar ko izveido SST partnerību un nosaka to sadarbības noteikumus un mehānismus 53. pantā minēto darbību īstenošanai. Minētajā nolīgumā jo īpaši ietver elementus, kas minēti 56. panta 1. punkta c)–e) apakšpunktā, un riska pārvaldības struktūras izveidi nolūkā nodrošināt SST datu un SST informācijas izmantošanas un drošas apmaiņas noteikumu īstenošanu.
3. Valstu konstituējošās struktūras saskaņā ar daudzgadu plānu, attiecīgajiem galvenajiem veikuma rādītājiem un lietotāju prasībām, pamatojoties uz 6. punktā minēto ekspertu grupu darbību, izstrādā ļoti kvalitatīvus Savienības SST pakalpojumus. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt daudzgadu plānu un galvenos veikuma rādītājus saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
4. Valstu konstituējošās struktūras izveido esošo un iespējamo turpmāko sensoru tīklu, lai tos ekspluatētu koordinēti un optimizēti nolūkā izveidot un pastāvīgi atjaunināt kopīgu Eiropas katalogu, ***neskarot dalībvalstu prerogatīvas nacionālās drošības jomā.***
5. Iesaistītās dalībvalstis veic drošības akreditāciju, pamatojoties uz 34. panta 1. punktā minētajām vispārējām drošības prasībām.
6. SST iesaistītās dalībvalstis izraugās ekspertu grupas, kuras atbild par konkrētiem jautājumiem, kas saistīti ar dažādām SST darbībām. Ekspertu grupas ir pastāvīgas, tās

pārvalda un apgādā ar personālu valstu konstituējošās struktūras dalībvalstī, kas tās izveidojusi, un tajās var būt eksperti no visām valsts konstituējošajām struktūrām.

7. Valstu konstituējošās struktūras un ekspertu grupas nodrošina *SST* datu, *SST* informācijas un *SST* pakalpojumu aizsardzību.
8. Komisija **saskaņā ar 105. pantu par konkrētiem noteikumiem** pieņem **deleģētos aktus** attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem par to, kā darbojas organizatoriskā sistēma dalībvalstu līdzdalībai *SST*. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

58. pants

SST atbalsta dienests

1. Komisija, **ņemot vērā valstu konstituējošo struktūru ieteikumu**, izraugās ***SST* atbalsta dienestu**, pamatojoties uz vislabāko zinātību drošības jautājumos **un pakalpojumu sniegšanā**. Šis atbalsta dienests:
 - (a) nodrošina drošas saskarnes, kas vajadzīgas, lai *SST* informāciju centralizētu, uzglabātu un darītu pieejamu *SST* lietotājiem, nodrošinot tās pareizu apstrādi un izsekojamību;
 - (b) nodrošina ziņošanu ***SST* partnerībai un Komisijai** par *SST* pakalpojumu veikspēju;
 - (c) vāc ***SST* partnerībai nepieciešamās** atsauksmes nolūkā nodrošināt pakalpojumu saskaņošanu ar lietotāju vēlmēm;
 - (d) atbalsta, popularizē un veicina pakalpojumu izmantošanu.
2. Valstu konstituējošās struktūras noslēdz ar *SST* atbalsta dienestu nepieciešamās vienošanās par īstenošanu.

II IEDAĻA

Kosmiskie laikapstākļi un Zemei tuvie objekti (*NEO*)

59. pants

Ar kosmiskajiem laikapstākļiem saistītas darbības

1. Kosmisko laikapstākļu *apakškomponenti* var atbalstīt šādas darbības:
 - (a) lietotāju vajadzību izvērtēšana un konstatēšana 2. punkta b) apakšpunktā norādītajās nozarēs, lai noteiktu sniedzamos kosmisko laikapstākļu pakalpojumus;
 - (b) kosmisko laikapstākļu pakalpojumu nodrošināšana lietotājiem, kuri izmanto informāciju par kosmiskajiem laikapstākļiem, atbilstīgi konstatētajām lietotāju vajadzībām un tehniskajām prasībām.
2. Kosmisko laikapstākļu pakalpojumi ir pieejami nepārtraukti katrā laikā. **Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, izvēlas šos pakalpojumus** saskaņā ar šādiem noteikumiem:
 - (a) Komisija prioritizē Savienības līmenī sniedzamos kosmisko laikapstākļu pakalpojumus atbilstīgi lietotāju vajadzībām, pakalpojumu tehnoloģiskajai gatavībai un riska novērtējuma rezultātiem;
 - (b) kosmisko laikapstākļu pakalpojumi var uzlabot *civilās aizsardzības darbības* un aizsardzību *dažādām nozarēm, piemēram, tādām kā kosmos, transports, GNSS, elektroenerģijas tīkli un sakari*.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.
3. **Publiskās vai privātās** struktūras, kuras sniedz kosmisko laikapstākļu pakalpojumus, tiek atlasītas, izmantojot uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus.

60. pants

Ar NEO saistītas darbības

1. *NEO apakškomponenti* var atbalstīt šādas darbības:
 - (a) dalībvalstu spēju kartēšana *NEO* detektēšanas un uzraudzības jomā;
 - (b) dalībvalstu iekārtu un pētniecības centru tīkla izveides veicināšana;

- (c) šā panta 2. punktā minētā pakalpojuma attīstīšana;
- (d) *tādu regulāru ātrās reaģēšanas pakalpojumu izstrāde, kas spēj raksturot jaunatklātus NEO;*
- (e) *Eiropas NEO kataloga izveide.*

2. Komisija *savas kompetences jomā var ieviest procedūras, lai, iesaistot attiecīgas Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras, koordinētu* Savienības un valstu publiskā sektora iestāžu, kuras ir atbildīgas par civilo aizsardzību, rīcību gadījumā, ja ir konstatēts, ka *NEO* tuvojas Zemei.

II NODAĻA

GOVSATCOM

61. pants

GOVSATCOM darbības joma

Saskaņā ar *GOVSATCOM* komponentu satelītsakaru jaudas un pakalpojumus apvieno kopējā Savienības satelītsakaru jaudu un pakalpojumu resursā, *piemērojot atbilstīgas drošības prasības*. Šis komponents ietver:

- (a) zemes segmenta infrastruktūras izstrādi, izbūvi un ekspluatāciju, *kā minēts 66. pantā, un iespējamo 69. pantā minēto kosmosa infrastruktūru;*
- (b) *GOVSATCOM* pakalpojumu sniegšanai vajadzīgo *valsts un komerciālo* satelītsakaru jaudu, pakalpojumu un lietotāju iekārtu iepirkumu;
- (c) pasākumus, kas vajadzīgi *GOVSATCOM* lietotāju iekārtu sadarbības un standartizācijas uzlabošanai.

62. pants

Saskaņā ar *GOVSATCOM* nodrošinātās jaudas un pakalpojumi

- 1. *GOVSATCOM* jaudas un pakalpojumus ■ nodrošina, kā noteikts 3. punktā minētajā pakalpojumu portfelī, saskaņā ar 2. punktā minētajām darbības prasībām, 34. panta 1. punktā minētajām *GOVSATCOM* īpašajām drošības prasībām, un ievērojot 65. pantā

minētos koplietošanas un prioritizācijas noteikumus. ***Piekļuve GOVSATCOM jaudām un pakalpojumiem ir bez maksas institucionālajiem un valdības lietotājiem, ja vien Komisija nenolemj par cenu politiku saskaņā ar 65. panta 2. punktu.***

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem darbības prasības pakalpojumiem, ko sniedz saskaņā ar *GOVSATCOM*, kā tehniskās specifikācijas izmantošanas gadījumiem, kas saistīti ***jo īpaši*** ar krīzes pārvaldību, uzraudzību un svarīgas infrastruktūras pārvaldību, tostarp diplomātisko sakaru tīkliem. Šo darbības prasību pamatā ir detalizēta lietotāju prasību analīze, un tajās ņemtas vērā prasības, kas izriet no esošajām lietotāju iekārtām un esošajiem tīkliem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem pakalpojumu portfeli attiecībā uz pakalpojumiem, ko sniedz saskaņā ar *GOVSATCOM*, kā satelītsakaru jaudu un pakalpojumu un to atribūtu kategoriju sarakstu, ietverot ģeogrāfisko pārklājumu, frekvenci, joslas platumu, lietotāju iekārtas un drošības elementus. ***Šos pasākumus regulāri atjaunina, to*** pamatā ir 1. punktā minētās darbības un drošības prasības, un tie piešķir prioritāti pakalpojumiem, kurus lietotājiem sniedz ***atkarībā no nozīmīguma un kritiskuma***. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- 3.a ***Šā panta 3. punktā minētajā pakalpojumu portfeliņā ņem vērā esošos komerciāli pieejamos pakalpojumus, lai nekropļotu konkurenci iekšējā tirgū.***
4. *GOVSATCOM* lietotāji piekļūst jaudām un pakalpojumiem, kas uzskaitīti pakalpojumu portfeliņā. ***Šo piekļuvi nodrošina***, izmantojot 66. pantā minētos *GOVSATCOM* centrus.

63. pants

Satelītsakaru jaudu un pakalpojumu nodrošinātāji

Satelītsakaru jaudas un pakalpojumus saskaņā ar šo komponentu var nodrošināt šādas struktūras:

- (a) *GOVSATCOM* dalībnieki, ***kā minēts 97. pantā***, un
- (b) juridiskas personas, kas pienācīgi akreditētas nodrošināt satelītsakaru jaudas vai pakalpojumus saskaņā ar 36. pantā ***minēto*** drošības akreditācijas procedūru, ***kura***

pamatojas uz 34. panta 1. punktā minētajām vispārējām drošības prasībām **■**, *kas noteiktas GOVSATCOM komponentam.*

64. pants

GOVSATCOM lietotāji

1. Šādas struktūras var būt *GOVSATCOM* lietotāji, ar nosacījumu, ka tām ir uzticēti uzdevumi, kas saistīti ar ***ārkārtas situāciju un*** drošībai būtisku misiju, operāciju un infrastruktūras uzraudzību un pārvaldību:
 - (a) Savienības vai dalībvalsts publiska iestāde vai struktūra, kurai uzticēta šāda valsts varas īstenošana;
 - (b) fiziska vai juridiska persona, ***kas rīkojas a) apakšpunktā minētas struktūras vārdā un kontrolē.***
2. Dalībnieks, kas minēts 67. pantā, pienācīgi pilnvaro *GOVSATCOM* lietotājus izmantot *GOVSATCOM* jaudas un pakalpojumus, ***un tie atbilst 34. panta 1. punktā minētajām vispārējām drošības prasībām, kuras noteiktas GOVSATCOM komponentam.***

65. pants

Koplietošana un prioritizācija

1. Apvienotās satelītsakaru jaudas, pakalpojumus un lietotāju iekārtas *GOVSATCOM* dalībnieki koplieto un tās starp *GOVSATCOM* dalībniekiem tiek prioritizētas, pamatojoties uz lietotāju ***drošuma un*** drošības risku analīzi. ***Šādā analīzē ņem vērā pašreizējo sakaru infrastruktūru un esošo spēju pieejamību, tostarp arī to ģeogrāfisko pārklājumu,*** Savienības un dalībvalstu līmenī. Šajā koplietošanā un prioritizācijā piešķir prioritāti lietotājiem atkarībā ***no to nozīmīguma un kritiskuma.***
2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem detalizētus noteikumus par jaudu, pakalpojumu un lietotāju iekārtu koplietošanu un prioritizāciju, ņemot vērā paredzamo pieprasījumu pēc dažādiem izmantošanas gadījumiem, drošības risku analīzi attiecībā uz šiem izmantošanas gadījumiem ***un attiecīgā gadījumā rentabilitāti.***

Nosakot šo noteikumu cenu politiku, Komisija nodrošina, ka GOVSATCOM spēju un pakalpojumu sniegšana nekropļo tirgu, un nodrošina GOVSATCOM jaudu pietiekamību.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Satelītsakaru jaudu un pakalpojumu koplietošanu un prioritizāciju starp GOVSATCOM lietotājiem, kurus pilnvarojis viens un tas pats GOVSATCOM dalībnieks, nosaka un īsteno minētais dalībnieks.

66. pants

Zemes segmenta infrastruktūra un ekspluatācija

1. Zemes segments ietver infrastruktūru, kas nepieciešama, lai būtu iespējams sniegt pakalpojumus lietotājiem saskaņā ar 65. pantu, jo īpaši GOVSATCOM centrus, kas iepērkami saskaņā ar šo komponentu, lai GOVSATCOM lietotājus savienotu ar satelītsakaru jaudu un pakalpojumu nodrošinātājiem. ***Zemes segments un tā darbība atbilst 34. panta 1. punktā minētajai vispārējās drošības prasībai, kas definēta GOVSATCOM komponentam.***
2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka zemes segmenta infrastruktūras dislokāciju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru, ***un tie neskar dalībvalsts tiesības pieņemt lēmumu neuzņemt šādu infrastruktūru.***

67. pants

GOVSATCOM dalībnieki un kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis, Padome, Komisija un EĀDD ir GOVSATCOM dalībnieki, ciktāl tie pilnvaro GOVSATCOM lietotājus vai nodrošina satelītsakaru jaudas vai zemes segmenta objektus, vai daļu no zemes segmenta iekārtām.

Ja Padome, Komisija vai EĀDD sniedz atļaujas GOVSATCOM lietotājiem vai nodrošina satelītsakaru jaudas vai zemes segmenta iekārtas, vai zemes segmenta iekārtu daļu kādas

dalībvalsts teritorijā, šāda atļauja vai nodrošināšana nav pretrunā ar nepievienšanās noteikumiem, kas paredzēti šīs dalībvalsts konstitucionālajās tiesībās.

2. Savienības aģentūras drīkst kļūt par *GOVSATCOM* dalībniecēm *tikai tad, ja tas ir nepieciešams to uzdevumu pildīšanai un saskaņā ar detalizētiem noteikumiem, kuri paredzēti administratīvā nolīgumā, kas noslēgts ar attiecīgo aģentūru un paredz uzraudzību* **■** .
3. Katrs dalībnieks izraugās vienu kompetento *GOVSATCOM* iestādi.
4. Kompetentā *GOVSATCOM* iestāde nodrošina, ka:
 - (a) pakalpojumu izmantošana atbilst piemērojamajām drošības prasībām;
 - (b) *GOVSATCOM* lietotāju piekļuves tiesības ir noteiktas un tiek pārvaldītas;
 - (c) lietotāju iekārtas un ar tām saistītos elektronisko sakaru savienojumus un informāciju izmanto un pārvalda saskaņā ar piemērojamajām drošības prasībām;
 - (d) ir izveidots centrālais kontaktpunkts, kura uzdevums ir vajadzības gadījumā palīdzēt ziņošanā par drošības riskiem un apdraudējumiem, jo īpaši par to, ka konstatēti potenciāli kaitīgi elektromagnētiskie traucējumi, kas ietekmē pakalpojumus saskaņā ar šo komponentu.

68. pants

GOVSATCOM piedāvājuma un pieprasījuma uzraudzība

Lai optimizētu līdzsvaru starp *GOVSATCOM* pakalpojumu piedāvājumu un pieprasījumu, Komisija pastāvīgi uzrauga *GOVSATCOM* jaudu, ***tostarp orbītā esošās GOVSATCOM jaudas apvienošanu un koplietošanu***, un pakalpojumu piedāvājuma un pieprasījuma attīstību, ņemot vērā jaunus riskus un apdraudējumus, kā arī jaunu tehnoloģiju attīstību.

■

IX SADAĻA

EIROPAS SAVIENĪBAS KOSMOSA PROGRAMMAS AĢENTŪRA

I NODAĻA

Vispārīgie noteikumi, kas attiecas uz Aģentūru

70. pants

Aģentūras juridiskais statuss

1. Aģentūra ir Savienības struktūra. Tai ir juridiskas personas statuss.
2. Visās dalībvalstīs Aģentūrai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko saskaņā ar šo valstu tiesību aktiem piešķir juridiskām personām. Tā var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā.
3. Aģentūru pārstāv izpilddirektors.

71. pants

Aģentūras mītne un vietējie biroji

1. Aģentūras mītnes vieta ir Prāgā, Čehijas Republikā.
2. *Aģentūras personāls var atrasties kādā no Galileo vai EGNOS zemes centriem, kas minēti Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2016/413 vai (ES) 2017/1406, lai veiktu Programmas pasākumus, kuri ir paredzēti attiecīgajā nolīgumā.*
3. *Atkarībā no Programmas vajadzībām dalībvalstīs var izveidot vietējos birojus saskaņā ar 79. panta 2. punktā paredzēto procedūru.*

II NODAĻA

Aģentūras darbības organizācija

72. pants

Administratīvā un pārvaldības struktūra

1. Aģentūras administratīvo un pārvaldības struktūru veido:
 - (a) Administratīvā padome;
 - (b) izpilddirektors;
 - (c) Drošības akreditācijas padome.
2. Administratīvā padome, izpilddirektors un Drošības akreditācijas padome ■ sadarbojas, lai nodrošinātu Aģentūras darbību un koordināciju saskaņā ar procedūrām, kas paredzētas Aģentūras iekšējos noteikumos, piemēram, Administratīvās padomes reglamentā, Drošības akreditācijas padomes reglamentā, Aģentūrai piemērojamos finanšu noteikumos, Civildienesta noteikumu piemērošanas noteikumos un noteikumos, kas reglamentē piekļuvi dokumentiem.

73. pants

Administratīvā padome

1. Administratīvajā padomē ir pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un *trīs* Komisijas pārstāvji, un tiem visiem ir balsstiesības. Administratīvajā padomē ir arī viens Eiropas Parlamenta norīkots pārstāvis bez balsstiesībām.
2. Saskaņā ar Administratīvās padomes reglamentā paredzētajiem nosacījumiem Administratīvās padomes sanāksmēs novērotāja statusā *attiecībā uz jautājumiem, kas ar tiem tieši saistīti*, var tikt aicināti piedalīties Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks, Padomes pārstāvis, augstā pārstāvja pārstāvis un Eiropas Kosmosa aģentūras pārstāvis.
3. Katram Administratīvās padomes loceklim ir aizstājējs. Aizstājējs loekli pārstāv viņa prombūtnes laikā.
4. *Katra dalībvalsts izvirza vienu* Administratīvās padomes loekli un *viņa aizstājēju*, ņemot vērā viņu zināšanas Aģentūras uzdevumu ■ jomā, kā arī attiecīgās vadības, administratīvās un budžetārās prasmes. Lai nodrošinātu padomes darba nepārtrauktību, Eiropas

Parlaments, Komisija un dalībvalstis cenšas ierobežot savu pārstāvju nomaiņu Administratīvajā padomē. Visas puses tiecas panākt vīriešu un sieviešu līdzsvarotu pārstāvību Administratīvajā padomē.

5. Administratīvās padomes locekļu un viņu *aizstājēju* amata pilnvaru termiņš ir četri gadi, un to var pagarināt **■** .
6. Attiecīgā gadījumā trešo valstu vai starptautisko organizāciju pārstāvju dalību un tās nosacījumus paredz 98. pantā minētajos nolīgumos, un tie atbilst Administratīvās padomes reglamentam. *Šiem pārstāvjiem nav balsstiesību.*

74. pants

Administratīvās padomes priekšsēdētājs

1. Administratīvā padome ievēl priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku no tās balsstiesīgo locekļu vidus. Priekšsēdētāja vietnieks automātiski aizstāj priekšsēdētāju, ja viņš nevar pildīt savus pienākumus.
2. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amata pilnvaru termiņš ir divi gadi, un to var vienreiz pagarināt. Termiņu izbeidz, ja minētā persona vairs nav Administratīvās padomes loceklis.
3. Administratīvā padome ir tiesīga atlaist priekšsēdētāju un/vai priekšsēdētāja vietnieku.

75. pants

Administratīvās padomes sanāksmes

1. Administratīvās padomes sanāksmes sasauc tās priekšsēdētājs.
2. Izpilddirektors piedalās apspriešanā, ja vien priekšsēdētājs nav pieņēmis citādu lēmumu. Izpilddirektoram nav balsstiesību.
3. Administratīvā padome **■ regulāri** — *vismaz* divreiz gadā — sanāk uz kārtējo sanāksmi. Administratīvā padome sanāk arī tad, ja to ierosina priekšsēdētājs vai ja to lūdz vismaz viena trešdaļa padomes locekļu.

4. Administratīvā padome var aicināt piedalīties savās sanāksmēs novērotāja statusā jebkuru personu, kuras viedoklis var to interesēt. Administratīvās padomes locekļiem, ievērojot tās reglamentu, var palīdzēt padomdevēji vai eksperti.
5. ***Ja diskusija attiecas uz*** sensitīvas valsts infrastruktūras izmantošanu, **■** dalībvalstu pārstāvji un Komisijas ***pārstāvji*** var apmeklēt Administratīvās padomes sanāksmes un piedalīties apspriešanā, ***ievērojot principu “nepieciešamība zināt”, taču*** balsošanā var piedalīties ***tikai to dalībvalstu pārstāvji, kurām pieder šāda infrastruktūra, un Komisijas pārstāvji***. Ja Administratīvās padomes priekšsēdētājs nepārstāv tādu dalībvalsti, kurai pieder šāda infrastruktūra, viņu aizstāj pārstāvis no kādas dalībvalsts, kurai pieder šāda infrastruktūra. ***Administratīvās padomes reglamentā izklāsta situācijas, kurās var piemērot šo procedūru.***
6. Aģentūra nodrošina Administratīvajai padomei sekretariātu.

76. pants

Administratīvās padomes balsošanas noteikumi

1. Ja šajā regulā nav paredzēts citādi, Administratīvā padome pieņem lēmumus ar savu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.

Lai ievēlētu un atlaistu Administratīvās padomes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku un lai pieņemtu budžetu un darba programmas, ***apstiprinātu 98. panta 2. punktā minētos pasākumus un Aģentūras drošības noteikumus, pieņemtu reglamentu, izveidotu vietējos birojus un apstiprinātu 92. pantā minētos uzņemšanas nolīgumus***, ir nepieciešams divu trešdaļu visu balsstiesīgo locekļu balsu vairākums.
2. Katram dalībvalsts pārstāvim un Komisijas pārstāvim ir viena balss. Ja kāda balsstiesīga locekļa nav klāt, viņa balsstiesības ir tiesīgs izmantot viņa aizstājējs. **■** Lēmumus, kas pamatojas uz **■** 77. panta 2. punkta a) **■** apakšpunktu, izņemot jautājumus, uz kuriem attiecas V sadaļas II nodaļa, ***vai uz 77. panta 5. punktu***, var pieņemt tikai tad, ja Komisijas pārstāvju balsojums ir labvēlīgs.
3. Administratīvās padomes reglamentā nosaka detalizētāku balsošanas kārtību, jo īpaši nosacījumus, saskaņā ar kuriem kāds no padomes locekļiem var rīkoties cita padomes locekļa vārdā, ***kā arī attiecīgā gadījumā prasības attiecībā uz kvorumu***.

Administratīvās padomes uzdevumi

1. Administratīvā padome nodrošina, ka Aģentūra pilda tai uzticētos uzdevumus atbilstīgi šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem un tālab pieņem visus vajadzīgos lēmumus, neskarot pilnvaras, kas piešķirtas Drošības akreditācijas padomei attiecībā uz darbībām saskaņā ar V sadaļas II nodaļu.
2. Administratīvā padome īsteno arī šādus uzdevumus:
 - (a) līdz katra gada 15. novembrim un pēc Komisijas atzinuma saņemšanas pieņem Aģentūras darba programmu nākamajam gadam, vispirms tajā bez izmaiņām iekļāvusi iedaļu, kuru izstrādājusi Drošības akreditācijas padome saskaņā ar 80. panta b) punktu;
 - (x) *vēlākais līdz Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. pantā paredzētās daudzgadu finanšu shēmas pirmā gada 30. jūnijam un pēc Komisijas atzinuma saņemšanas pieņem Aģentūras daudzgadu darba programmu laikposmam, kas atbilst daudzgadu finanšu shēmas ilgumam, vispirms tajā bez izmaiņām iekļaujot daļu, kuru Drošības akreditācijas padome ir izstrādājusi saskaņā ar 80. panta a) punktu. Attiecībā uz minēto daudzgadu darba programmu notiek konsultācijas ar Eiropas Parlamentu ar nosacījumu, ka konsultāciju mērķis ir viedokļu apmaiņa un rezultāts Aģentūrai nav saistošs;*
 - (b) izpilda 84. panta 5., 6., 10. un 11. punktā noteiktās budžetārās funkcijas;
 - (c) pārrauga 34. panta 3. punkta b) apakšpunktā minēto *Galileo* drošības uzraudzības centra darbību;
 - (d) saskaņā ar 94. pantu pieņem Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem¹ īstenošanas kārtību;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/200 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

- (e) apspriedusies ar Drošības akreditācijas padomi par noteikumiem, kas attiecas uz drošības akreditācijas kārtību, apstiprina 98. pantā minēto kārtību;
- (f) pieņem savu uzdevumu izpildei vajadzīgās tehniskās procedūras;
- (g) pieņem gada ziņojumu par Aģentūras darbībām un perspektīvu, vispirms tajā bez izmaiņām iekļāvusi iedaļu, kuru izstrādājusi Drošības akreditācijas padome saskaņā ar 80. panta c) punktu, un līdz katra gada 1. jūlijam nosūta to Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai;
- (h) nodrošina atbilstīgus turpmākus pasākumus saistībā ar konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no 102. pantā minētajiem izvērtējumiem un revīzijām, kā arī no Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veiktajām izmeklēšanām un visiem iekšējiem un ārējiem revīzijas ziņojumiem, un nodod budžeta lēmēj institūcijai visu informāciju, kas attiecas uz izvērtēšanas procedūras iznākumu;
- (i) pirms 31. panta 2. punktā minēto finanšu pamatpartnerības nolīgumu **un 28. panta 2.a punktā un 30. panta 5. punktā minēto iemaksu nolīgumu** parakstīšanas konsultējas par tiem ar izpilddirektoru;
- (j) pieņem 96. pantā minētos Aģentūras drošības noteikumus;
- (k) pamatojoties uz izpilddirektora priekšlikumu, apstiprina krāpšanas apkarošanas stratēģiju;
- (l) vajadzības gadījumā un pamatojoties uz izpilddirektora priekšlikumiem, apstiprina 77. panta 1. punkta n) apakšpunktā minētās organizatoriskās struktūras;

I

- (n) ieceļ grāmatvedi, kurš var būt Komisijas grāmatvedis, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība un kurš savu pienākumu izpildē ir pilnīgi neatkarīgs;
- (o) pieņem un publicē savu reglamentu.

3. Attiecībā uz Aģentūras personālu Administratīvā padome īsteno iecelēj institūcijas pilnvaras saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem ("Civildienesta

noteikumi”) un pilnvaras slēgt darba līgumus saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (“iecēlējinstitūcijas pilnvaras”).

Saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 110. pantā, Administratīvā padome pieņem lēmumu, kas pamatots ar Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, attiecīgās iecēlējinstitūcijas pilnvaras deleģējot izpilddirektoram un definējot nosacījumus šāda pilnvaru deleģējuma apturēšanai. Izpilddirektors ziņo Administratīvajai padomei par minēto deleģēto pilnvaru īstenošanu. Izpilddirektors ir pilnvarots šīs pilnvaras deleģēt pakārtoti.

Piemērojot šā punkta otro daļu, īpašu izņēmuma apstākļu dēļ Administratīvā padome ar lēmumu var uz laiku apturēt iecēlējinstitūcijas pilnvaru deleģējumu izpilddirektoram un izpilddirektora pakārtoti deleģētās pilnvaras un īstenot tās pati vai deleģēt tās vienam no padomes locekļiem vai citam darbiniekam, kas nav izpilddirektors.

Atkāpjoties no otrās daļas, Administratīvajai padomei ir pienākums deleģēt Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājam pirmajā daļā minētās pilnvaras attiecībā uz tādu darbinieku pieņemšanu darbā, novērtēšanu un pārklassificēšanu, kuri iesaistīti darbībās, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un disciplinārajiem pasākumiem, kas piemērojami šādiem darbiniekiem.

Administratīvā padome saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantā paredzēto procedūru nosaka Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības īstenošanas noteikumus. Attiecībā uz tādu darbinieku pieņemšanu darbā, novērtēšanu un pārklassificēšanu, kuri iesaistīti V sadaļas II nodaļā norādītajās darbībās, un attiecīgajiem veicamajiem disciplinārajiem pasākumiem Administratīvā padome vispirms konsultējas ar Drošības akreditācijas padomi un pienācīgi ņem vērā tās apsvērumus.

Tā arī pieņem lēmumu, ar ko paredz noteikumus par valsts ekspertu norīkošanu darbā uz Aģentūru. Pirms minētā lēmuma pieņemšanas Administratīvā padome konsultējas ar Drošības akreditācijas padomi par to valsts ekspertu norīkošanu, kuri iesaistīti V sadaļas II nodaļā minētajās drošības akreditācijas darbībās, un pienācīgi ņem vērā tās apsvērumus.

4. Administratīvā padome saskaņā ar 89. pantu ieceļ izpilddirektoru un var pagarināt vai izbeigt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu.

5. Administratīvā padome īsteno disciplinārās pilnvaras attiecībā uz izpilddirektoru saistībā ar viņa darba rezultātiem, jo īpaši attiecībā uz drošības jautājumiem, kas ir Aģentūras kompetencē, izņemot darbības, kas veiktas saskaņā ar V sadaļas II nodaļu.

78. pants

Izpilddirektors

1. Aģentūru vada izpilddirektors. Izpilddirektors atskaitās Administratīvajai padomei.

Šis punkts neskar Drošības akreditācijas padomes un saskaņā ar 82. pantu tās uzraudzībā esošā Aģentūras personāla autonomiju un neatkarību un pilnvaras, kas saskaņā ar attiecīgi 37. un 81. pantu piešķirtas Drošības akreditācijas padomei un Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājam.

2. *Neskarot Komisijas un Administratīvās padomes pilnvaras, izpilddirektors, pildot savus pienākumus, ir neatkarīgs un neprasa un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus.*

79. pants

Izpilddirektora uzdevumi

1. Izpilddirektors veic šādus uzdevumus:
- (a) pārstāv Aģentūru un paraksta 31. panta 2. punktā, **28. panta 2.a punktā un 30. panta 5. punktā** minēto nolīgumu;
 - (b) sagatavo Administratīvās padomes darbu un piedalās Administratīvās padomes darbā bez balsstiesībām, ievērojot 76. panta otrās daļas noteikumus;
 - (c) īsteno Administratīvās padomes lēmumus;
 - (d) sagatavo Aģentūras daudzgadu un gada darba programmas un iesniedz tās Administratīvajai padomei apstiprināšanai, izņemot daļas, ko sagatavojusi un pieņēmusi Drošības akreditācijas padome saskaņā ar 80. panta a) un b) punktu;
 - (e) īsteno daudzgadu un gada darba programmas, izņemot daļas, ko īstenojis Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs;

- (f) katrai Administratīvās padomes sanāksmei sagatavo progresa ziņojumu par gada darba programmas un, attiecīgā gadījumā, daudzgadu darba programmas īstenošanu, bez izmaiņām iekļaujot iedaļu, ko sagatavojis Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs;
- (g) sagatavo gada ziņojumu par Aģentūras darbībām un perspektīvu, izņemot iedaļu, ko sagatavojusi un apstiprinājusi Drošības akreditācijas padome saskaņā ar 80. panta c) punktu par darbībām, uz kurām attiecas V sadaļa, un iesniedz to Administratīvajai padomei apstiprināšanai;
- (h) īsteno Aģentūras ikdienas darba administrēšanu un veic visus nepieciešamos pasākumus, tostarp pieņem iekšējās administratīvās instrukcijas un publicē paziņojumus, lai nodrošinātu Aģentūras darbību saskaņā ar šo regulu;
- (i) izstrādā Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu saskaņā ar 84. pantu un nodrošina budžeta izpildi saskaņā ar 85. pantu;
- (j) nodrošina, ka Aģentūra kā Galileo drošības uzraudzības centra ekspluatants spēj reaģēt uz norādījumiem, kas doti saskaņā ar Lēmumu 2014/496/KĀDP, un pildīt lomu, kas paredzēta Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 6. pantā;
- (k) nodrošina, ka 72. panta 1. punktā minētajā Aģentūras struktūrā notiek visas attiecīgās informācijas aprīte, jo īpaši saistībā ar drošību;
- (l) attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar drošības akreditācijas darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, ciešā sadarbībā ar Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētāju nosaka Aģentūras organizatoriskās struktūras un iesniedz tās Administratīvajai padomei apstiprināšanai. Šī struktūra atspoguļo dažādu Programmas komponentu īpašās iezīmes;
- (m) attiecībā uz Aģentūras darbiniekiem īsteno pilnvaras, kas minētas 37. panta 3. punkta pirmajā daļā, ciktāl minētās pilnvaras tam ir deleģētas saskaņā ar tā otro daļu;
- (n) nodrošina, ka Drošības akreditācijas padomei, 37. panta 3. punktā minētajām struktūrām un Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājam ir pieejami sekretariāta pakalpojumi un visi pienācīgai darbībai vajadzīgie resursi;

- (o) sagatavo rīcības plānu nolūkā nodrošināt turpmākus pasākumus saistībā ar konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no 102. pantā minētajiem izvērtējumiem, izņemot rīcības plāna iedaļu par darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un divas reizes gadā iesniedz Komisijai progresa ziņojumu, vispirms tajā bez izmaiņām iekļāvis iedaļu, kuru izstrādājusi Drošības akreditācijas padome, un šo progresa ziņojumu informatīvā nolūkā iesniedz arī Administratīvajai padomei;
- (p) veic šādus pasākumus Savienības finanšu interešu aizsardzībai:
 - i) īsteno preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju vai citām prettiesiskām darbībām, kā arī efektīvus kontroles pasākumus;
 - ii) ja ir atklāti pārkāpumi, atgūst nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas administratīvas un finansiālas sankcijas;
- (q) izstrādā Aģentūras stratēģiju krāpšanas apkarošanai, kura ir samērīga ar krāpšanas risku, ņemot vērā īstenojamo pasākumu izmaksu un ieguvumu analīzi un konstatējumus un ieteikumus, kas izriet no *OLAF* veiktajām izmeklēšanām, un iesniedz to Administratīvajai padomei apstiprināšanai;
- (r) pēc uzaicinājuma sniedz ziņojumus Eiropas Parlamentam par savu pienākumu izpildi. Padome var uzaicināt izpilddirektoru ziņot par savu pienākumu izpildi.

2. Izpilddirektors izlemj, vai ir nepieciešams izvietot vienu vai vairākus darbiniekus vienā vai vairākās dalībvalstīs, lai aģentūras uzdevumus veiktu efektīvā un produktīvā veidā. Pirms izpilddirektors nolemj izveidot vietējo biroju, viņš saņem Komisijas, Administratīvās padomes un attiecīgās(-o) dalībvalsts(-u) iepriekšēju piekrišanu. Lēmumā norāda vietējā birojā veicamo darbību tvērumu, izvairoties no liekām izmaksām un Aģentūras administratīvo funkciju dublēšanas. Ar attiecīgo(-ajām) dalībvalsti(-īm) var būt nepieciešams noslēgt *uzņemšanas* nolīgumu. ***Ja iespējams, ietekmi uz personāla sadalījumu un budžetu iekļauj 84. panta 6. punktā minētajā vienotā programmdokumenta projektā.***

80. pants

Drošības akreditācijas padomes pārvaldības uzdevumi

Papildus 37. pantā minētajiem uzdevumiem Drošības akreditācijas padome kā daļu no Aģentūras pārvaldības:

- (a) sagatavo un apstiprina daudzgadu darba programmas daļu par operatīvajām darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kas nepieciešami minēto darbību izpildei, un laikus iesniedz to Administratīvajai padomei iekļaušanai daudzgadu darba programmā;
- (b) sagatavo un apstiprina gada darba programmas daļu par operatīvajām darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kas nepieciešami minēto darbību izpildei, un laikus iesniedz to Administratīvajai padomei iekļaušanai gada darba programmā;
- (c) sagatavo un apstiprina gada ziņojuma daļu par Aģentūras darbībām un perspektīvu, uz ko attiecas V sadaļas II nodaļa, un finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kas nepieciešami minēto darbību un perspektīvas izpildei, un laikus iesniedz to Administratīvajai padomei iekļaušanai gada ziņojumā.

81. pants

Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs

1. Drošības akreditācijas padome ievēl priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku no tās locekļu vidus ar divu trešdaļu visu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu. Ja pēc divām Drošības akreditācijas padomes sanāksmēm neizdodas sasniegt divu trešdaļu balsu vairākumu, vajadzīgs vienkāršs balsu vairākums.
2. Priekšsēdētāja vietnieks automātiski aizstāj priekšsēdētāju, ja viņš nevar pildīt savus pienākumus.
3. Drošības akreditācijas padome ir tiesīga atlaist priekšsēdētāju un/vai priekšsēdētāja vietnieku. Lēmumu par atlaišanu pieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu.
4. Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amata pilnvaru termiņš ir divi gadi, un to var vienreiz pagarināt. Katru amata pilnvaru termiņu izbeidz, ja minētā persona vairs nav Drošības akreditācijas padomes loceklis.

82. pants

Drošības akreditācijas padomes organizatoriskie aspekti

1. Drošības akreditācijas padomei ir pieejami visi cilvēkresursi un materiālie resursi, kas tai vajadzīgi, lai neatkarīgi pildītu savus uzdevumus. Tai ir pieejama visa citu Aģentūras struktūru rīcībā esošā informācija, kas ir noderīga tās uzdevumu izpildei, neskarot 36. panta i) punktā minētos autonomijas un neatkarības principus.
2. Drošības akreditācijas padome un tās pārraudzībā esošie Aģentūras darbinieki darbu veic tādā veidā, kas garantē autonomiju un neatkarību no citām Aģentūras darbībām, it īpaši operatīvajām darbībām, kas saistītas ar sistēmu ekspluatāciju, atbilstīgi dažādu Programmas komponentu mērķiem. Nevienam Drošības akreditācijas padomes pārraudzībā esošam Aģentūras darbiniekam nedrīkst vienlaikus uzdot citus uzdevumus Aģentūrā.

Lai to panāktu, Aģentūrā izveido efektīvu organizatorisko nošķirumu starp darbiniekiem, kuri iesaistīti darbībās, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un citiem Aģentūras darbiniekiem. Drošības akreditācijas padome nekavējoties informē izpilddirektoru, Administratīvo padomi un Komisiju par apstākļiem, kas varētu ierobežot tās autonomiju vai neatkarību. Ja risinājumu neizdodas atrast Aģentūrā, Komisija izskata šo situāciju, apspriežoties ar attiecīgajām personām. Pamatojoties uz minētās izskatīšanas iznākumu, Komisija paredz atbilstošus riska mazināšanas pasākumus, kas jāīsteno Aģentūrai, un par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

3. Drošības akreditācijas padome izveido īpašas pakārtotās struktūras konkrētu jautājumu risināšanai saskaņā ar padomes norādījumiem. Vienlaikus nodrošinot nepieciešamo darba nepārtrauktību, tā jo īpaši izveido komiteju, kuras uzdevums ir pārskatīt drošības analīzi, veikt testus un sagatavot attiecīgus ziņojumus par risku, lai palīdzētu sagatavot Drošības akreditācijas padomes lēmumus. Drošības akreditācijas padome var izveidot un izformēt ekspertu grupas, kas palīdz minētās komitejas darbā.

83. pants

Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētāja uzdevumi

1. Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs nodrošina, ka padome drošības akreditācijas darbības veic pilnīgi neatkarīgi, un izpilda šādus uzdevumus:

- (a) Drošības akreditācijas padomes pārraudzībā pārvalda drošības akreditācijas darbības;
- (b) Drošības akreditācijas padomes pārraudzībā īsteno to Aģentūras daudzgadu un gada darba programmu daļu, uz kuru attiecas V sadaļas II nodaļa;
- (c) sadarbojas ar izpilddirektoru, lai palīdzētu izstrādāt 84. panta 4. punktā minēto štatū saraksta projektu un Aģentūras organizatoriskās struktūras;
- (d) sagatavo progresa ziņojuma iedaļu par operatīvajām darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un laikus iesniedz to Drošības akreditācijas padomei un izpilddirektoram iekļaušanai progresa ziņojumā;
- (e) sagatavo gada ziņojuma un rīcības plāna iedaļu par operatīvajām darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, un laikus iesniedz to izpilddirektoram;
- (f) pārstāv Aģentūru darbībās un lēmumos, uz ko attiecas V sadaļas II nodaļa;
- (g) attiecībā uz Aģentūras darbiniekiem, kuri iesaistīti darbībās, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, īsteno pilnvaras, kas minētas 77. panta 3. punkta pirmajā daļā un kas priekšsēdētājam ir deleģētas saskaņā ar 77. panta 3. punkta ceturto daļu.

2. Attiecībā uz darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, Eiropas Parlaments un Padome var aicināt Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētāju ierasties uz viedokļu apmaiņu šajās iestādēs par Aģentūras darbu un perspektīvu, tostarp par daudzgadu un gada darba programmām.

III NODAĻA

Finanšu noteikumi, kas attiecas uz Aģentūru

84. pants

Aģentūras budžets

1. Neskarot citus resursus un maksājumus, ■ Aģentūras ieņēmumi ietver Savienības iemaksu, kas iekļauta Savienības budžetā, lai nodrošinātu līdzsvaru starp ieņēmumiem un izdevumiem. *Aģentūra var saņemt ad hoc dotācijas no Savienības budžeta.*

2. Aģentūras izdevumi ietver personāla, administratīvos un infrastruktūras izdevumus, darbības izmaksas un izdevumus, kas saistīti ar Drošības akreditācijas padomes, tostarp 37. panta 3. punktā **un 82. panta 3. punktā** minēto struktūru, darbību un līgumiem un nolīgumiem, ko Aģentūra noslēgusi, lai pildītu tai uzticētos uzdevumus.
3. Ieņēmumiem un izdevumiem ir jābūt līdzsvarā.
4. Izpilddirektors, cieši sadarbojoties ar Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētāju attiecībā uz darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, izstrādā Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam, skaidri nodalot tos tāmes projekta elementus, kas attiecas uz drošības akreditācijas darbībām, no elementiem, kas attiecas uz citām Aģentūras darbībām. Drošības akreditācijas padomes priekšsēdētājs var rakstīt paziņojumu par minēto projektu, un izpilddirektors gan tāmes projektu, gan minēto paziņojumu nosūta Administratīvajai padomei un Drošības akreditācijas padomei kopā ar štatū saraksta projektu.
5. Administratīvā padome katru gadu, ņemot par pamatu ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu un cieši sadarbojoties ar Drošības akreditācijas padomi attiecībā uz darbībām, uz kurām attiecas V sadaļas II nodaļa, sagatavo Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi nākamajam finanšu gadam.
6. Administratīvā padome līdz 31. janvārim vienotā programmdokumenta projektu, kurā cita starpā ietverta tāme, štatū saraksta projektu un provizorisko gada darba programmu nosūta Komisijai un trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, ar kurām Aģentūra ir noslēgusi nolīgumus saskaņā ar 98. pantu.
7. Komisija ieņēmumu un izdevumu tāmi nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei ("budžeta lēmēj institūcija") kopā ar Eiropas Savienības vispārējā budžeta projektu.
8. Ņemot par pamatu tāmi, Komisija Eiropas Savienības vispārējā budžeta projektā iekļauj aplēses, ko tā uzskata par vajadzīgām attiecībā uz štatū sarakstu, un uz vispārējo budžetu attiecināmās subsīdijas apjomu un iesniedz budžeta lēmēj institūcijai saskaņā ar LESD 314. pantu.
9. Budžeta lēmēj institūcija apstiprina iemaksu apropriācijas Aģentūrai un pieņem Aģentūras štatū sarakstu.

10. Budžetu pieņem Administratīvā padome. Tas kļūst par budžeta galīgo redakciju pēc Eiropas Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas galīgajā redakcijā. Vajadzības gadījumā to attiecīgi koriģē.
11. Administratīvā padome iespējami ātri paziņo budžeta lēmēj institūcijai par savu nodomu īstenot projektu, kam būs nozīmīga finansiāla ietekme uz budžeta finansēšanu, jo īpaši par visiem projektiem, kas saistīti ar īpašumu, piemēram, ēku nomu vai pirkšanu. Tā attiecīgi informē Komisiju.
12. Ja kāda no budžeta lēmēj institūcijas iestādēm paziņojusi par nodomu nākt klajā ar atzinumu, tā atzinumu nosūta Administratīvajai padomei sešās nedēļās no projekta paziņošanas dienas.

85. pants

Aģentūras budžeta izpilde

1. Ar aģentūras budžeta izpildi nodarbojas tās izpilddirektors.
2. Izpilddirektors ik gadu nosūta budžeta lēmēj institūcijai visu informāciju, kas nepieciešama vērtēšanas pienākumu veikšanai.

86. pants

Aģentūras pārskatu sniegšana un budžeta izpildes apstiprināšana

Aģentūras provizoriskos un galīgos pārskatus sniedz un budžeta izpildi apstiprina saskaņā ar noteikumiem un grafiku, kas paredzēts Finanšu regulā un pamata Finanšu regulā struktūrām, kas minētas Finanšu regulas [70. pantā].

87. pants

Finanšu noteikumi, kas attiecas uz Aģentūru

Aģentūrā pieņemjamajos finanšu noteikumus pieņem Administratīvā padome pēc apspriešanās ar Komisiju. Šie noteikumi nedrīkst novirzīties no pamata Finanšu regulas struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 70. pantā, ja vien šādu atkāpšanos īpaši neprasa Aģentūras darbība, un Komisija ir devusi tai iepriekšēju piekrišanu.

V NODAĻA

Aģentūras cilvēkresursi

88. pants

Aģentūras darbinieki

1. Uz Aģentūras darbiniekiem attiecas Civildienesta noteikumi, Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība un noteikumi, ko Savienības iestādes kopīgi pieņēmušas Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības piemērošanai.
2. Aģentūras personāls sastāv no darbiniekiem, kurus Aģentūra ir pieņēmusi darbā, lai pildītu savus uzdevumus. Viņiem ir drošības pielaides, kas atbilst tās pakāpes klasificētajai informācijai, kuru viņi izskata.
3. Aģentūras iekšējie noteikumi, tādi kā Administratīvās padomes reglaments, Drošības akreditācijas padomes reglaments, Aģentūrai piemērojamie finanšu noteikumi, Civildienesta noteikumu īstenošanas noteikumi un dokumentu piekļuves noteikumi, garantē darbinieku, kuri īsteno drošības akreditācijas darbības, autonomiju un neatkarību no darbiniekiem, kuri īsteno citas Aģentūras darbības, atbilstoši 36. panta i) apakšpunktam.

89. pants

Izpilddirektora iecelšana un amata pilnvaru laiks

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā Aģentūras pagaidu darbinieku saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.

Izpilddirektoru ieceļ Administratīvā padome, pamatojoties uz amata kandidāta nopelniem, dokumentāri apstiprinātām administratīvām un vadītāja spējām, kā arī atbilstīgām zināšanām un pieredzi attiecīgajās jomās un izvēloties no Komisijas piedāvātā saraksta ar **vismaz trim** kandidātiem, — pirms tam notiek atklāts konkurss, ko rīko pēc *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai citur publicēta aicinājuma pieteikties.

Administratīvās padomes izvēlēto kandidātu izpilddirektora amatam var tiklīdz iespējams aicināt sniegt paziņojumu Eiropas Parlamentam un atbildēt uz deputātu jautājumiem.

Lai noslēgtu līgumu ar izpilddirektoru, Aģentūru pārstāv Administratīvās padomes priekšsēdētājs.

Lēmumu par izpilddirektora iecelšanu Administratīvā padome pieņem ar divu trešdaļu tās locekļu balsu vairākumu.

2. Izpilddirektora amata pilnvaru laiks ir pieci gadi. Šā amatu pilnvaru laika beigās Komisija veic izpilddirektora darbības izvērtējumu, ņemot vērā Aģentūras nākotnes uzdevumus un problēmas.

Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu un ņemot vērā pirmajā daļā minēto izvērtējumu, Administratīvā padome var vienu reizi pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru laiku ne vairāk kā uz *pieciem* gadiem.

Lēmumu par izpilddirektora amata pilnvaru laika pagarināšanu pieņem ar divu trešdaļu Administratīvā padomes locekļu balsu vairākumu.

Izpilddirektors, kura amata pilnvaru laiks ir pagarināts, nedrīkst pēc tam piedalīties atlases procedūrā, kas attiecas uz šo amata vietu.

Administratīvā padome par savu nodomu pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu informē Eiropas Parlamentu. Pirms šādas pilnvaru laika pagarināšanas izpilddirektoru var uzaicināt sniegt paziņojumu attiecīgajās Eiropas Parlamenta komitejās un atbildēt uz deputātu jautājumiem.

3. Izpilddirektoru no amata var atcelt Administratīvā padome, pamatojoties uz priekšlikumu, ko izteikusi Komisija vai trešdaļa Administratīvās padomes locekļu, ar lēmumu, kas pieņemts ar divu trešdaļu Administratīvās padomes locekļu balsu vairākumu.
4. Eiropas Parlaments un Padome var aicināt izpilddirektoru ierasties uz viedokļu apmaiņu šajās iestādēs par Aģentūras darbu un plāniem, tostarp par daudzgadu un gada darba programmu. Minētajā viedokļu apmaiņā netiek skatīti jautājumi par drošības akreditācijas darbībām, kas izriet no V sadaļas II nodaļas.

90. pants

Valstu ekspertu norīkošana uz Aģentūru

Aģentūra var nodarbināt valsts ekspertus no dalībvalstīm, *kā arī saskaņā ar 98. panta 2. punktu valsts ekspertus no iesaistītajām trešām valstīm un* starptautiskajām organizācijām. Šādiem ekspertiem ir drošības pielāides, kas atbilst tās pakāpes klasificētajai informācijai, kuru viņi izskata, *ievērojot 42.c pantu*. Uz šādiem darbiniekiem neattiecas Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

VI NODAĻA

Citi noteikumi

91. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz Aģentūru un tās darbiniekiem attiecas Protokols Nr. 7 par Eiropas Savienības privilēģijām un imunitāti, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību.

92. pants

Mītnes nolīgums un *vietējo biroju uzturēšanas līgumi*

1. Nepieciešamo kārtību attiecībā uz Aģentūrai paredzēto atrašanās vietu uzņēmējā dalībvalstī un telpām, kuru pieejamību nodrošina šī dalībvalsts, kopā ar specifiskajiem noteikumiem, kas uzņēmējā dalībvalstī piemērojami izpilddirektoram, Administratīvās padomes locekļiem, Aģentūras darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem, nosaka mītnes nolīgumā starp Aģentūru un *attiecīgo* dalībvalsti, kas noslēgts pēc tam, kad saņemts Administratīvās padomes apstiprinājums. ***Ja tas nepieciešams vietējā biroja darbībai, pēc Administratīvās padomes apstiprinājuma saņemšanas noslēdz uzņemšanas līgumu starp Aģentūru un attiecīgo dalībvalsti, kurā birojs atrodas.***
2. Aģentūras *uzņēmējas dalībvalstis* nodrošina labākos iespējamajos nosacījumus netraucētai un efektīvai Aģentūras darbībai, tostarp eiropēiski ievirzītu daudzvalodu izglītību un piemērotus transporta savienojumus.

93. pants

Valodu lietojuma kārtība Aģentūrā

1. Uz Aģentūru attiecas 1958. gada 15. aprīļa Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas¹.
2. Aģentūras darbam vajadzīgos tulkošanas pakalpojumus sniedz Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs.

94. pants

Politika par piekļuvi Aģentūras rīcībā esošajiem dokumentiem

1. Uz Aģentūras rīcībā esošajiem dokumentiem attiecas Regula (EK) Nr. 1049/2001.
2. Administratīvā padome pieņem Regulas (EK) Nr. 1049/2001 izpildei vajadzīgos pasākumus.
3. Par lēmumiem, ko Aģentūra pieņem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1049/2001 8. pantu, var iesniegt sūdzību ombudam vai prasību Eiropas Savienības Tiesā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību, attiecīgi, 228. un 263. pantu.

95. pants

Krāpšanas novēršana attiecībā uz Aģentūru

1. Lai palīdzētu apkarot krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013, Aģentūra sešu mēnešu laikā pēc darbības sākšanas pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējām izmeklēšanām, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)², un, izmantojot minētā nolīguma pielikumā doto paraugu, pieņem attiecīgus noteikumus, kas piemērojami visiem Aģentūras darbiniekiem.
2. Eiropas Revīzijas palātai ir pilnvaras veikt gan dokumentu revīzijas, gan klātienes revīzijas attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, darbuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, kas no Aģentūras saņēmuši Savienības līdzekļus.
3. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteikti Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013, *OLAF* var veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes

¹ OV 17, 6.10.1958., 385.–386. lpp.

² OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp.

uz vietas un inspekcijas, lai noskaidrotu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses, saistībā ar dotāciju vai līgumu, kuru finansē Aģentūra.

4. Neskarot 1., 2., un 3. punktu, Aģentūras sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un lēmumos par dotāciju piešķiršanu ietilpst noteikumi, kas Eiropas Revīzijas palātu un *OLAF* skaidri pilnvaro savas attiecīgās kompetences ietvaros veikt šādas revīzijas un izmeklēšanas.

96. pants

Klasificētas vai sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzība Aģentūrā

Aģentūra pēc apspriešanās ar Komisiju pieņem savus drošības noteikumus, kas ir līdzvērtīgi Komisijas drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas (ESKI) un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzībai, tostarp noteikumus par šādas informācijas apmaiņu, apstrādi un glabāšanu saskaņā ar Komisijas 2015. gada 13. marta Lēmumiem (ES, *Euratom*) 2015/443 par drošību Komisijā¹ un (ES, *Euratom*) 2015/444².

97. pants

Aģentūras atbildība

1. Aģentūras līgumisko atbildību reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgajam līgumam.
2. Tiesas kompetencē ir pieņemt spriedumu saskaņā ar šķīrējtiesas klauzulām, kas ietvertas Aģentūras noslēgtos līgumos.
3. Saistībā ar ārpuslīgumisko atbildību Aģentūra saskaņā ar vispārējiem principiem, kas ir kopīgi dalībvalstu tiesību aktiem, kompensē jebkādu kaitējumu, ko tās struktūras vai darbinieki radījuši, pildot savus pienākumus.
4. Tiesai ir piekritība strīdos attiecībā par kompensāciju par 3. punktā minētajiem zaudējumiem.

¹ Komisijas 2015. gada 13. marta Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/443 par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp.).

² Komisijas 2015. gada 13. marta Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

5. Darbinieku personisko atbildību pret Aģentūru reglamentē viņiem piemērojamie noteikumi, kas paredzēti Civildienesta noteikumos vai Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā.

98. pants

Sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām

1. Aģentūra ir atvērta to trešo valstu ***un starptautisko organizāciju*** dalībai, kuras ar Savienību noslēgušas attiecīgus ***starptautiskus*** nolīgumus.
2. Saskaņā ar 1. punktā minēto nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem ***un 42. pantu*** tiek izstrādāta kārtība, kurā jo īpaši noteikts, kā pēc būtības, kādā apjomā un kādā veidā attiecīgās trešās valstis piedalīsies Aģentūras darbā, arī noteikumi par šo valstu dalību Aģentūras iniciatīvās, finanšu iemaksām un darbiniekiem. Attiecībā uz personāla jautājumiem minētā kārtība visos gadījumos ir saskaņā ar Civildienesta noteikumiem. ***Attiecīgā gadījumā tā ietver arī noteikumus par apmaiņu ar klasificētu informāciju ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un tās aizsardzību. Šos noteikumus iepriekš apstiprina Komisija.***
3. Administratīvā padome pieņem stratēģiju attiecībām ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām jautājumos, kas ir Aģentūras kompetencē, ***1. punktā minēto starptautisko nolīgumu ietvaros.***
4. Komisija nodrošina, ka savās attiecībās ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, Aģentūra darbojas savu pilnvaru un pastāvošā institucionālā satvara ietvaros, noslēdzot attiecīgu darba vienošanos ar izpilddirektoru.

99. pants

Interesu konflikti

1. Administratīvās padomes un Drošības akreditācijas padomes locekļi, izpilddirektors, valstu norīkotie eksperti un novērotāji iesniedz saistību deklarāciju un interešu deklarāciju, kurā ir norādīts, vai pastāv vai arī nepastāv kādas tiešas vai netiešas intereses, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību. Minētās deklarācijas ir precīzas un pilnīgas. Tās iesniedz rakstiski, attiecīgajām personām sākot pildīt amata pienākumus, un

tās ik gadu atjaunina. Vajadzības gadījumā tās atjaunina, jo īpaši, ja attiecīgi ir mainījusies attiecīgo personu personīgā situācija.

2. Pirms katras sanāksmes, kurā viņi paredz piedalīties, Administratīvās padomes un Drošības akreditācijas padomes locekļi, izpilddirektors, valstu norīkotie eksperti, novērotāji un ārējie eksperti, kas piedalās *ad hoc* darba grupās, precīzi un pilnīgi deklarē, vai pastāv vai arī nepastāv kādas intereses, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību attiecībā uz jebkuriem darba kārtības punktiem, un atturas no dalības diskusijās un balsojumā par šādiem punktiem.
3. Administratīvā padome un Drošības akreditācijas padome savā iekšējā reglamentā paredz praktiskus noteikumus attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajiem interešu deklarācijas noteikumiem un attiecībā uz interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību.

X SADAĻA

PLĀNOŠANA, UZRAUDZĪBA, NOVĒRTĒŠANA UN KONTROLE

100. pants

Darba programma

Programmu īsteno ar darba programmām, kas minētas Finanšu regulas 110. pantā, kuras var būt specifiskas katram Programmas komponentam. Darba programmās attiecīgā gadījumā norāda kopējo summu, kas atvēlēta finansējuma apvienošanas darbībām.

101. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Regulas pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem ziņo par Programmas virzību ceļā uz 4. pantā izklāstīto vispārīgo un konkrēto mērķu sasniegšanu.
2. Saskaņā ar 105. pantu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz pielikuma grozījumiem, lai pārskatītu un/vai papildinātu rādītājus, ja to uzskata par nepieciešamu.
3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka programmas īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi. Šim nolūkam Savienības līdzekļu saņēmējiem un attiecīgā gadījumā dalībvalstīm uzliek samērīgas ziņošanas prasības.
4. Šā panta 1. punkta nolūkā Savienības līdzekļu saņēmējiem uzliek par pienākumu sniegt attiecīgu informāciju. Datus, kas vajadzīgi darbības pārbaudei, vāc efektīvā, produktīvā un savlaicīgā veidā.

102. pants

Izvērtēšana

1. Komisija savlaicīgi veic Programmas novērtējumus, lai to rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā.
2. **Līdz 2024. gada 30. jūnijam un ik pēc četriem gadiem pēc šā datuma Komisija izvērtē šīs Programmas īstenošanu.**

Minētais izvērtējums aptver visus Programmas komponentus un darbības. Tā izvērtē sniegto pakalpojumu kvalitāti, lietotāju vajadzību attīstību un apvienošanai un koplietošanai pieejamo jaudu attīstību, kad novērtē SSA un GOVSATCOM īstenošanu, vai attiecībā uz konkurentu piedāvātajiem datiem un pakalpojumiem, kad novērtē Galileo, Copernicus un EGNOS īstenošanu. Attiecībā uz katru komponentu novērtējumā, pamatojoties uz izmaksu/ieguvumu analīzi, izvērtē arī šīs attīstības ietekmi, tostarp vajadzību mainīt cenu noteikšanas politiku vai vajadzību pēc papildu kosmosa vai zemes infrastruktūras.

Vajadzības gadījumā izvērtējumam pievieno attiecīgu priekšlikumu.

- I**
4. Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai paziņo šo novērtēšanu rezultātus kopā ar saviem apsvērumiem.
 5. Šīs regulas īstenošanā iesaistītās struktūras sniedz Komisijai datus un informāciju, kas nepieciešama, lai veiktu 1. punktā minēto novērtēšanu.
 6. Līdz 2024. gada 30. jūnijam un ik pēc **četriem** gadiem pēc šā datuma Komisija vērtē Aģentūras sniegumu attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām **un** uzdevumiem **I**, ievērojot Komisijas vadlīnijas. Izvērtēšanā sevišķu uzmanību velta tam, vai ir nepieciešams grozīt Aģentūras pilnvaras, un jebkādu šādu grozījumu finansiālajai ietekmei, **un tā pamatojas uz izmaksu/ieguvumu analīzi**. Novērtēšanā risina jautājumu par Aģentūras politiku attiecībā uz interešu konfliktiem un Drošības akreditācijas padomes neatkarību un autonomiju. **Komisija var arī izvērtēt Aģentūras darbību, lai novērtētu iespēju tai uzticēt papildu uzdevumus saskaņā ar 30. panta 3. punktu. Vajadzības gadījumā izvērtējumam pievieno attiecīgu priekšlikumu.**

Ja Komisija uzskata, ka vairs nav pamata, lai Aģentūra turpinātu veikt savu darbību, ņemot vērā tās mērķus, pilnvaras un uzdevumus, tā var ierosināt šo regulu attiecīgi grozīt.

Komisija ziņojumu par Aģentūras novērtējumu un savus secinājumus iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Aģentūras Administratīvajai padomei un Drošības akreditācijas padomei. Novērtēšanas konstatējumus publisko.

103. pants

Revīzijas

Saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu vispārēja ticamības apliecinājuma pamatā ir personu vai subjektu, tostarp tādu, kas nav Savienības iestāžu vai struktūru pilnvarotās personas vai subjekti, veiktas revīzijas par Savienības finansējuma izmantošanu.

104. pants

Personas datu un privātuma aizsardzība

Personas datu apstrāde uzdevumu un darbību veikšanai, kas paredzēti šajā regulā un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrai, notiek saskaņā ar personas datu aizsardzības jomā piemērojamiem tiesību aktiem, jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 2016/679. Administratīvā padome nosaka pasākumus, kā Aģentūra piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001, tostarp par Aģentūras datu aizsardzības inspektora iecelšanu. Minētos pasākumus nosaka pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.

XI SADAĻA

DELEĢĒŠANA UN ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI

105. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 52. un 101. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir ■ līdz 2028. gada 31. decembrim.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 52. un 101. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 52. un 101. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

106. pants

Steidzamības procedūra

1. **Deleģētie akti**, kas pieņemti saskaņā ar *šo pantu*, stājas spēkā nekavējoties un *tos piemēro*, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi saskaņā ar 2. punktu. Paziņojot šādu aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.
2. Eiropas Parlaments *vai* Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu *saskaņā ar 105. panta 6. punktā minēto procedūru*. Šādā gadījumā *Komisija nekavējoties atceļ aktu, ievērojot Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojumu par lēmumu izteikt iebildumus*.

107. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

Komiteja tiekas šādās specifiskās atšķirīgās konfigurācijās:

(a) Galileo un EGNOS;

(b) Copernicus;

(c) SSA;

(d) GOVSATCOM;

(e) drošības konfigurācija: visi Programmas drošības aspekti, neskarot SAB lomu.

EKA un Aģentūras pārstāvjus var uzaicināt piedalīties kā novērotājus. Arī Eiropas Ārējās darbības dienestu uzaicina palīdzēt¹.

¹ Regulai būtu jāpievieno Padomes un Komisijas deklarācija par 107. panta īstenošanu attiecībā uz Programmas drošības aspektiem, un to varētu sagatavot šādi: “Padome un Komisija uzsver, ka, ņemot vērā Programmas drošības aspektu sensitivitāti un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 4. punktu un 6. panta 2. punktu, ir īpaši svarīgi, lai Programmas komitejas drošības konfigurācijas sanāksmes vadītājs darītu visu iespējamo, lai rastu risinājumus, kuriem ir visplašākais iespējamais atbalsts komitejā vai pārsūdzības komitejā, kad tiek apsvērta tādu īstenošanas aktu projektu pieņemšana, kuri attiecas uz Programmas drošības aspektiem.”

(f) Horizontālā konfigurācija: stratēģisks pārskats par Programmas īstenošanu, saskaņotība starp dažādiem Programmas komponentiem, transversāli pasākumi un budžeta pārdale, kā minēts 11. pantā.

- 1.a Programmas komiteja saskaņā ar tās reglamentu izveido “Lietotāju forumu”, kas ir darba grupa ar mērķi sniegt Programmas komitejai padomus par lietotāju prasību aspektiem, pakalpojumu attīstību un lietotāju piesaisti. Lietotāju foruma mērķis ir garantēt pastāvīgu un efektīvu lietotāju iesaistīšanu un tikties specifiskās konfigurācijās attiecībā uz katru Programmas komponentu.*
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
4. *Saskaņā ar Savienības noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem komitejas sanāksmēs kā novērotājus var uzaicināt trešo valstu vai starptautisko organizāciju pārstāvjus, ievērojot minētās komitejas reglamentā paredzētos nosacījumus un ņemot vērā Savienības drošību.*

XII SADAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

108. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību (jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā), sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Saistībā ar Programmu, tās darbībām un rezultātiem Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju sabiedrībai, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 4. pantā minētajiem mērķiem.
3. Aģentūra pēc savas ierosmes savas kompetences jomā var iesaistīties komunikācijas darbībās. Komunikācijas darbībām piešķirtie resursi netraucē efektīvi veikt Iestādes uzdevumus, kas minēti 30. pantā. *Šādas* komunikācijas darbības veic saskaņā ar attiecīgajiem Administratīvās padomes pieņemtajiem komunikācijas un izplatīšanas plāniem.

109. pants

Atcelšana

1. Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu 541/2014/ES atceļ no 2021. gada 1. janvāra.
2. Atsauces uz atceltajiem tiesību aktiem uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

110. pants

Pārejas noteikumi un pakalpojumu nepārtrauktība pēc 2027. gada

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu līdz to slēgšanai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 377/2014, 1285/2013 un 912/2010 un pamatojoties uz Lēmumu Nr. 541/2014/ES, ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai. Proti, konsorcijs, kas izveidots saskaņā ar Lēmuma Nr. 541/2014/ES 7. panta 3. punktu, nodrošina SST pakalpojumus 3 mēnešus pēc tam, kad valstu konstituējošās struktūras parakstījušas nolīgumu par šīs regulas 57. pantā paredzēto SST partnerības izveidošanu.
2. No Programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu Nr. 377/2014 un Regulu Nr. 1285/2013 un, pamatojoties uz Lēmumu 541/2014/ES.
3. Lai varētu pārvaldīt darbības, kuras līdz 2027. gada 31. decembrim nebūs pabeigtas, 4. pantā paredzēto **mērķu sasniegšanai nepieciešamo** izmaksu segšanai budžetā vajadzības gadījumā var iekļaut apropriācijas arī pēc 2027. gada.

111. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

[To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.]

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

GALVENIE RĀDĪTĀJI

Lai mazinātu administratīvo slogu un izmaksas, galvenie rādītāji strukturē monitoringu attiecībā uz Programmas sniegumu 4. pantā minēto mērķu sasniegšanā.

1. Šajā nolūkā attiecībā uz ikgadējiem ziņojumiem vāc datus par turpmāk norādīto galveno rādītāju kopumu, par kuriem īstenošanas dati, piemēram, rādītāji, skaitļi un saistītās nominālās vērtības un robežvērtības (tostarp kvantitatīvie un kvalitatīvie gadījumi) atkarībā no piemērojamām misijas prasībām un paredzamās izpildes, ir noteikti nolīgumos, kas noslēgti ar pilnvarotajām struktūrām:

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā

1. rādītājs: *Galileo* un *EGNOS* sniegto navigācijas un laika noteikšanas pakalpojumu precizitāte (atsevišķi)
2. rādītājs: *Galileo* un *EGNOS* sniegto pakalpojumu pieejamība un nepārtrauktība (atsevišķi)
3. rādītājs: *EGNOS* pakalpojumu ģeogrāfiskais pārklājums un publicēto *EGNOS* procedūru skaits (gan APV-I, gan LPV-200)
4. rādītājs: ES lietotāju apmierinātība ar *Galileo* un *EGNOS* pakalpojumiem
5. rādītājs: Ar *Galileo* un *EGNOS* savietojamu uztvērēju īpatsvars pasaulē un ES globālās navigācijas satelītu sistēmas / satelītos bāzētas uzlabošanas sistēmas (*GNSS/SBAS*) uztvērēju tirgū.

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā

1. rādītājs: ES lietotāju skaits *Copernicus* pakalpojumiem, *Copernicus* datiem un datu un informācijas piekļuves sistēmām (*DIAS*), ja iespējams, sniedzot informāciju, piemēram, par lietotāju veidu, ģeogrāfisko sadalījumu un darbības nozari

1.a rādītājs: attiecīgā gadījumā — pieprasīto un/vai apkalpoto *Copernicus* pakalpojumu aktivizēšanas gadījumu skaits

1.b rādītājs: ES lietotāju apmierinātība ar *Copernicus* pakalpojumiem un *DIAS*

1.c rādītājs: *Copernicus* pakalpojumu un *Copernicus* datu plūsmas uzticamība, pieejamība un nepārtrauktība

2. rādītājs: katra *Copernicus* pakalpojuma portfelī piegādāto jauno informācijas produktu skaits

3. rādītājs: *Sentinel* ģenerēto datu apjoms

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā

1. rādītājs: *SSA* komponentu lietotāju skaits, ja iespējams, sniedzot informāciju, piemēram, par lietotāja veidu, ģeogrāfisko sadalījumu un darbības nozari

2. rādītājs: Pakalpojumu pieejamība

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta d) apakšpunktā

1. rādītājs: ES *GOVSATCOM* lietotāju skaits, ja iespējams, sniedzot informāciju, piemēram, par lietotāja veidu, ģeogrāfisko sadalījumu un darbības nozari

2. rādītājs: Pakalpojumu pieejamība

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta e) apakšpunktā

1. rādītājs: palaišanu skaits Programmai (tostarp skaitļi par palaišanas iekārtu tipiem)

Konkrētais mērķis, kas minēts 4. panta 2. punkta f) apakšpunktā

1. rādītājs: Kosmosa centru skaits un atrašanās vieta Savienībā

2. rādītājs: to MVU īpatsvars, kas iedibināti ES, kā īpatsvars no to līgumu kopējās vērtības, kuri attiecas uz Programmu

2. Novērtējumā, kas minēts 102. pantā, ņem vērā papildu elementus, piemēram:

a) konkurentu darbība navigācijas un Zemes novērošanas jomā;

b) lietotāju piesaiste *Galileo* un *EGNOS* pakalpojumiem;

c) *EGNOS* pakalpojumu integritāte;

d) *Copernicus* galveno lietotāju piesaistīšana *Copernicus* pakalpojumiem;

- e) tādu Savienības vai dalībvalstu politikas jomu skaits, kuras izmanto *Copernicus* vai gūst labumu no tā;
 - f) *SST* komponenta autonomijas un ES neatkarības līmeņa šajā jomā analīze;
 - g) stāvoklis sadarbības veidošanā attiecībā uz *NEO*;
 - h) *GOVSATCOM* jaudu novērtējums attiecībā uz lietotāju vajadzībām, kā minēts 68. un 69. pantā;
 - i) *SSA* un *GOVSATCOM* pakalpojumu lietotāju apmierinātība;
 - j) *Ariane* un *Vega* palaišanu īpatsvars tirgū kopumā, pamatojoties uz publiski pieejamiem datiem;
 - k) lejupējās nozares attīstība, ko mēra, ja iespējams, norādot to jauno uzņēmumu skaitu, kuri izmanto ES kosmosa datus, informāciju un pakalpojumus, radītās darbvietas un apgrozījumu katrā dalībvalstī, izmantojot *Eurostat* apsekojumus, ja tādi ir pieejami;
 - l) ES kosmosa augšupējās nozares attīstība, ko mēra, ja iespējams, norādot radīto darbvietu skaitu un apgrozījumu katrā dalībvalstī un Eiropas kosmosa nozares daļu globālajā tirgū, izmantojot *Eurostat* apsekojumus, ja tādi ir pieejami.
-